

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2018 m. rugsėjo 27 d.
212 ir 213 posėdžiai

Stenogramos

116

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2018 m. rugsėjo 27 d.

Rytinis posėdis Nr. 212

Seniūnų sueigos patikslinta 2018 m. rugsėjo 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2602 pateikimas (A. Norkienė)	7
2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2470(2) priėmimas	9
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2266(3) priėmimo tęsinys	12
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4758(2) priėmimo tęsinys	12
Šio įstatymo priėmimas	12
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 5 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2140(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1635(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	14
Žemės įstatymo Nr. I-446 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3480(3)VK svarstymas	14
Seimo nario A. Vinkaus kalba	14
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2538 pateikimas (V. Pranckietis)	14
Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos delegacijos veiklos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-2605 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Vareikis)	16
Šios rezoliucijos priėmimas (be pataisų)	19
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Serbijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su nusikalstamumu ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-1818(2) svarstymas ir priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	19
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Estijos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusės pagalbos ir bendradarbiavimo nelaimių prevencijos, pasirengimo ir reagavimo į nelaimės srityje ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2297(2) svarstymas ir priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	20
Įstatymo „Dėl Kelių eismo konvencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2398(2) svarstymas ir priėmimas	20
Šio įstatymo priėmimas	20
Seimo nutarimo „Dėl Mildos Vainiutės skyrimo Seimo kontroliere“ projekto Nr. XIIIIP-2532(2) svarstymas ir priėmimas	20
Seimo nario E. Gentvilo kalba	20
Seimo nario J. Sabatausko kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	21
Šio nutarimo priėmimas	23

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kubos Respublikos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2479 pateikimas (A. Zananavičius)	24
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl sienos dokumentacijos, kurioje apibrėžiama Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos valstybės sienos linijos padėtis, ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2397 pateikimas (A. Zananavičius)	25

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, susisiekimo ministro R. Masiulio, aplinkos ministro K. Navicko ir socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio atsakymai į Seimo narių klausimus	27
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2602 svarstymas ir priėmimas	32
Šio Seimo statuto priėmimas	33
Seimo savaitės (2018-10-08–2018-10-12) – 2018 m. spalio 9 d. (antradienio) ir 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	33
Seimo kontrolieriaus priesaika	34

Vakarinis posėdis Nr. 213

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2609 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Bilotaitė)	35
Šio nutarimo priėmimas	35
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 7 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2480 pateikimas (A. Bilotaitė)	35
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2540 pateikimas (E. Pupinis)	37
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 71, 155, 156 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71 ¹ , 71 ² ir 71 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2303 pateikimas (S. Šedbaras)	39
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2304 pateikimas (S. Šedbaras)	40
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2466 pateikimas (E. Pupinis)	40
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2449 pateikimas (A. Anušauskas)	42
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2533 pateikimas (A. Kupčinskas)	42
Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2442 pateikimas (A. Anušauskas)	45
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2604 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Juozapaitis)	48

Šio nutarimo priėmimas	48
Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2547 pateikimas (V. Juozapaitis)	49
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2608 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (I. Šimonytė)	52
Šio nutarimo priėmimas	52
Civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1460 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2486 pateikimas (I. Šimonytė)	52
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio 3 dalies pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2518 pateikimas (A. Matulas)	55
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2571 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (G. Skaistė)	57
Šio nutarimo priėmimas	57
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio papildymo projekto Nr. XIIIIP-2570 pateikimas (G. Skaistė)	57
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2611 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Matulas)	59
Šio nutarimo priėmimas	59
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2548 pateikimas (A. Matulas)	59
Informaciniai pranešimai	62
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	63

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 212 STENOGRAMA

2018 m. rugsėjo 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, labas rytas. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 27 d. posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 99 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, leiskite visų mūsų vardu pasveikinti Seimo narę R. Tamašunienę su pusiniu jubiliejumi. (*Plojimai*)

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. rugsėjo 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Gerbiami kolegos, Seniūnų sueigoje darbotvarkė buvo pataisyta, jūs ją matote. Buvo atkeltas į priekį 1-11 klausimas. Toliau, 1-10 klausimas buvo išbrauktas ir įrašyta rezoliucija prieš Vyriausybės valandą.

Kokių turėtumėte pastabų, pasiūlymų dėl darbotvarkės? Nematau. Galima pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.02 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2602 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2602. Pranešėja – Seimo narė A. Norkienė. Pateikimas. A. Norkienė. Seimo statuto pateikimas. Projektas Nr. XIIIIP-2602.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą rytą, mieli kolegos. Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Šis Statuto pakeitimas yra susijęs su Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičiumi. Siūloma, kad skaičius būtų ne penki, o iki septynių. Šioje salėje mes šį rudenį, prieš dvi savaites, nemažai diskutavome šiuo klausimu. Manau, kad, vis dėlto išlaikant gražias šio Seimo tradicijas, atsižvelgiant į proporcijas, Pirmininko pavaduotojų skaičius turėtų būti septyni.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti užsirašė nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, ar galėtumėte patikslinti? Jeigu teisingai suprantu, per vieną savaitę valdantieji pristatė tris skirtingus projektus, skirtus Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičiui padidinti: iki šešių, tiksliai šešis ir dabar iki septynių ar ne mažiau kaip septynių. Kokia tikimybė, kad kitą savaitę išgirsime siūlymą galbūt padidinti iki aštuonių? Ar nematote rizikos, kad iki kadencijos pabaigos pavaduotojų gali būti daugiau negu Seimo narių?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkui jums už klausimą. Iš tikrųjų, kokia tikimybė, aš negalėčiau spėti. Vis dėlto Seimas apsispręs, manau, mes šiandien tą padarysime.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas. Ruošiasi S. Jovaiša.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama kolege, du klausimėliai, bet labai trumpi. Ar jūs negalvojate, kad reikėtų kiekvienai frakcijai duoti Seimo Pirmininko pavaduotojo kėdę? Iš tikro labai susigventų visi. Antras. Kiek tos dvi kėdės papildomai kainuotų Seimo biudžetui? Kiek tūstančių eurų, nes vis tiek ir algos didėja, ir išlaidos, ir kabinetas didesnis, ir šaldytuvas kabinete? Labai ačiū.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju jums už klausimus. Manau, kad kiekvienai frakcijai turbūt nėra gerai turėti, bet kuo daugiau frakcijų atstovauja valdyboje, aš manau, ta nuomonių įvairovė tikrai yra korektiška. Jeigu bus ir opozicijos atstovas, manau, tikrai bus labai gerai, tos nuomonės bus išgirstos. Manau, kad Seimą valdanti valdyba bus tikrai geresniam Seimo darbui.

Atsakau į jūsų antrąjį klausimą. Taip, išlaidos didėja, nes Seimo narys, tapęs Seimo Pirmininko pavaduotoju, gauna priedą. Taip pat jam yra skirti du patarėjai, taip pat reprezentacinės išlaidos, ryšių išlaidos, kurios tik teoriškai didėja, nes neaišku, kiek jis išleis, gal jis visai nesinaudos jomis. Tai apie 66 tūkst. eurų metams.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Jovaiša. Ruošiasi A. Sysas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama pranešėja, jūs labai gerai pradėjote užsimindama, kad opozicija visgi yra šiek tiek patraukta į šoną ir pagal proporcijas jai priklausytų dar viena vieta. Kodėl jūs būtent nesiuolote šešių su ta vieta opozicijai, o jūs sakote, kad būtų gerai, kad frakcijose būtų po vieną atstovą – vieną vicepirmininką? Kai kuriose tose frakcijose mes matome ne po vieną – yra po du, po tris. Tai gali pasidalinti tos frakcijos, kurios dar neturi. Kaip jūs atsakytumėte dėl šitokio siūlymo: kam čia dar opozicijai tokio pasigerinimo, dar jūs prikabinote priekabą – septintą pareigybę?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju jums už klausimą. Nemanau, kad tai yra pasigerinimas opozicijai. Tiesiog mes klausėmės ir išgirdome. Ir gerbiamas E. Gentvilas mums priminė tradicijas, kai tikrai Seime dirbo septyni pavaduotojai, iš jų visą laiką du, keičiantis daugumai, mažumai, vis dėlto visada išlikdavo opozicijai. Aš manau, kad tai yra tikrai korektiška ir teisinga šios proporcijos laikytis.

Dėl kiekvienai frakcijai atstovavimo valdyboje, manau, būtų pakankamai sudėtinga, kadangi matome, kad Seimas kintantis, tos frakcijos perdėliojamos. Manau, kad būtų tikrai sudėtinga visoms frakcijoms atstovauti valdyboje. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas. Ruošiasi J. Sabatauskas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama kolege Aušrine, draši jūs moteris. Nepastovi, nes balsuojate ir už visokius kitokius siūlymus.

Mano klausimas būtų. Gal galėtumėte ir įvardyti, kas galėtų atstovauti tiems pavaduotojams, nes dabar galima galvoti, ką nori. Ir Lenkų rinkimų akcija neturi pavaduotojo, ir socialdemokratai neturi, ir neturi liberalai, žinome, kad ir Mišri grupė neturi. Gal galite nurodyti konkrečiai, ką Seimo dauguma ruošiasi pasiūlyti į Seimo Pirmininko pavaduotojus, tai būtų lengviau apsispręsti? Labai ačiū.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju jums už klausimus. Ačiū už komplimentą – už drąsias moteris. Tų drąsių moterų turėtų būti Seime gal ir daugiau, iš tikrųjų mūsų pakankamai nedaug čia.

Dėl siūlymo. Aš manau, kad Seimas dabar turėtų apsispręsti dėl skaičiaus, o dėl personalijų taip pat turėsime balsuoti, ir slaptu balsavimu.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Sabatauskas. Ruošiasi A. Armonaitė.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš pasakysiu kitokį... kad Valstiečių ir žaliųjų frakcija išleido į tribūną išmintingą moterį, kuri galbūt kitaip atsakys į klausimus. Nors projekte neparasyta, kad tarp tų septynių *vicespikerių* bus du opozicijos atstovai, bet jūs apie tai kalbate iš tribūnos.

Mano klausimas toks. Ar tos tradicijos ateina su išmintimi, grįžta, ar tiesiog iš išskaičiavimo?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Manau, kad mes tiesiog stengiamės ne tik klausyti, bet išgirdę įvertinti. Manau, kad tobulėjame, augame, mokomės, ir dėkui jums, su jūsų pagalba mes tapsime tikrai išmintingi. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiamoji pranešėja, jeigu kolega pasitrauktų, tada aš užduočiau klausimą.

Iš tikrųjų jūs pirmą kartą teikiate šį projektą, bet jūsų frakcija, jūs esate, kaip suprantu, seniūno pavaduotoja, teikia visai kitokius projektus ir, na, neturėjo jokių sentimentų opozicijai ar papildomai vietai Seimo valdyboje opozicijai. Netgi ir šiandien į darbotvarkę buvo įtrauktas projek-

tas, kitoks projektas, kur buvo numatyta šeši, o ne septyni, kaip jūs siūlote, valdybos nariai, bet jis buvo išbrauktas. Sakykite, kas pasikeitė per tą trumpą laiką, kodėl jūs teikiate kitokį projektą?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, kolege Aušrine. Manau, kad visada ateina tas metas, kai iš tikrųjų pripažįstame, kaip ir sakė jūsų frakcijos seniūnas, kad reikia tartis ir neignoruoti opozicijos. Mes tikrai jus girdime, vertiname ir šiandien toks nutarimas yra čia.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, matau, kad opozicija yra tylesnė, ramesnė, gana užganėdinta, nėra didelės eilės užsirašiusių prieš, niekas kortelių, kaip sako, neišiminės.

Aš manyčiau, kėliau tą klausimą, kad tas klausimas būtų išspręstas visiems laikams, geriausia, kad būtų nutarimo projektas, kad kiekviena frakcija turi Seimo Pirmininko pavaduotoją. Tai būtų, be abejonės, ir darnesnis darbas, daugiau įsiklausymo, visos frakcijos tikrai priimtų daugiau bendrų sprendimų, o biudžetas dėl to tikrai labai nenukentėtų. Tačiau mažas žingsnis į priekį – užganėdinti bus konservatoriai ir frakcija „Tvarka ir teisingumas“. Man atrodo, kad kitas nutarimas būtų, kad visos frakcijos galėtų turėti po pirmininko pavaduotoją, mažiausiai po vieną, didelės gali turėti ir po du, bet jau šiandien yra toks sprendimas, kuris tenkina konservatorius ir gal dalį liberalų. Manau, kad už jį visi balsuos.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų nuoširdžiai kalbant sunku suprasti, kokie čia vyksta susitarimai po kilimu ir kodėl čia buvo penki, staiga šeši, dabar jau septyni. Na, vieną dalyką galima vertinti, kad su tokia progresija valdantieji, siūlydami net tris teisės aktus ir vis augindami potencialių Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičių, kelia susirūpinimą dėl vienos elementarios priežasties, nes iki kadencijos pabaigos likus kiek daugiau nei šimtui savačių su tokia progresija – po du naujus pavaduotojus per savaitę mes išnaudosime, ir ne tik išnaudosime, bet ir viršysime Seimo narių limito skaičių. Man atrodo, kad tai atrodys ir nerimtai ir iš tikrųjų neįgyvendinamai. Todėl kviečiu susilaikyti ir galbūt pateikti valdantiesiems tikruosius argumentus, kodėl yra didinamas Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičius.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos, pristatymas padarytas. Kviečiu balsuoti po pateikimo.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 68, prieš – 20, susilaikė 21. Po pateikimo pritarta. Siūlau ypatingą skubą ir klausimą svarstyti po trijų valandų. Ar pritariate ypatingai skubai? Balsuojame.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 64, prieš – 37, susilaikė 7. Ypatingai skubai pritarta.

10.16 val.

2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2470(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2470. Priėmimas. Pranešėjas – ministras V. Šapoka.

V. ŠAPOKA. Labas rytas, gerbiami kolegos. Teikiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadą dėl pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Primenu, jog paties projekto tikslas – užtikrinti Lietuvos Respublikos išipareigojimus, susijusius su naryste NATO, atsiradus papildomų lėšų poreikiui dėl Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos skelbiamos bendrojo vidaus produkto prognozės Lietuvos Respublikai, užtikrinti 2 % BVP skyrimą.

Vyriausybės išvada dėl Seimo narės A. Širinskienės pasiūlymo – taip pat numatyti tą patį mechanizmą po Seimo rinkimų registruotos naujos parlamentinės partijos veiklai finansuoti. Vyriausybė šitam pasiūlymui pritarė. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ministras pristatė. Ar, komiteto pirmininke Agne Širinskiene, norėtumėte pristatyti savo pasiūlymą? Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, iš tiesų, gerbiami kolegos, registravau pasiūlymą, kuriuo būtų užtikrintas partijų teisėtas finansavimas iš valstybės biudžeto, jeigu tokios sąlygos ir poreikis atsirastų.

PIRMININKAS. Vyriausybė jau pasakė savo nuomonę dėl šio pasiūlymo. (*Triukšmas salėje*) Gerbiami kolegos, ar reikia balsuoti, ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame. Gerai, balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 75, prieš – 28, susilaikė 5 Seimo nariai. Pasiūlymui pritarta. Ir turbūt bendru sutarimu galime pritarti visam straipsniui? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų labai keistoje situacijoje atsiduriame, nes visą laiką kalbėjome, svarstydami šį projektą, tiek Biudžeto ir finansų komitete, tiek Seimo posėdžių salėje, tiek kalbėdamiesi su ministru, visą laiką kalbėjome apie poreikį dėl NATO išpareigojimų, kad mes skirtume NATO ne mažiau kaip 2 % BVP. Dabar staiga atsirado pasiūlymas, kad mes taip pat galėtume, prilygindami išpareigojimus NATO, skirti ir reikiamą finansavimą skolintis partijoms. Tai kas čia dabar atsitiko? Mes papildomai ir NATO skiriame, ir dar sakome, kad turime lygiai taip pat skirti papildomai partijoms, užtikrindami galimybę pasiskolinti.

Gerbiami kolegos, taip elgtis tikrai negalima. Jeigu mes diskutavome dėl NATO poreikių, tai ir kalbėjome apie poreikius NATO, ir skirkime tuos išpareigojimus NATO, bet atskirkime politinių partijų finansavimą, nes tai nėra toks pat prioritetas, kaip kad skirtinas partijų finansavimas.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiami kolegos Seimo nariai, aš manau, kad šis projektas yra labai svarbus, nes netiksliai buvo prognozuotas BVP augimas, ir jeigu mes nepriimsime šių nuostatų, tuomet neįvykdysime savo tarptautinių išpareigojimų būtent dėl krašto apsaugos finansavimo, o tai gali turėti tam tikrų neigiamų pasekmių, todėl aš pasisakau už tai, kad balsuotume už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau priminti, kai buvo pasirašomas susitarimas dėl didesnio finansavimo, kai socialdemokratai pasakė, kad yra ir kitų problemų, ir priminė nacionalinio saugumo strategijos klausimus, kad ten yra devyni klausimai, susieti su kasdieniu gyvenimu, ir jie kelia nacionalinę grėsmę, tai ir Prezidentė, ir daugelis čia apkaltino socdemus, kad priešiname. Bet šitas akivaizdus faktas, kaip biudžeto papildymas įvykdant išpareigojimą NATO 2 %... prirašoma partijos finansavimą, kas čia, nesupriešinimas?

Tai, gerbiami kolegos, kada jūs veidmainiaujate? Vienu atveju arba kitu. Čia akivaizdus politinės korupcijos atvejis. Neišejo vienokiu būdu perskiriant, tai dabar siūloma tai įtvirtinti biudžete, kad partijas, susikūrusias iš naujo, galima finansuoti mokesčių mokėtojų pinigais. Jūs „pastatote“ prieš faktą, kad mes negalime balsuoti dėl viso įstatymo. Tai prisiimkite atsakomybę patys.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų sudėtinga situacija. Mes, panašu, tampame vienos iš čia esančių partijų įkaitais. Bet mano kvietimas yra pakilti virš tų partijų siaurų interesų, viena vertus, jų vidinių problemų, ir pasižiūrėti į įstatymo projektą, kuris susijęs su strateginiais dalykais, su svarbiausiais mūsų valstybės dalykais – tai yra mūsų gynybinių pajėgų stiprinimas, mūsų tarptautinių išpareigojimų įgyvendinimas, mūsų visuomenės saugumas, ir tikrai aš kviečiu balsuoti už, nepaisant to, kad man iš tiesų nemalonu, kad vis dėlto patyrę žmonės, sėdintys čia, Seime, surado tokį ganėtinai niekšingą būdą išspręsti savo menkas vidines problemas.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Šiaip gerai, kad yra dar finansų ministras, ir tikiuosi, kad jis mane girdi. Apie tai kalbėjome šio projekto pateikimo metu. Išlaidų finansavimas iš skolintų lėšų yra paskutinė galimybė tada, kai jau negalima niekaip numatyti kokio nors lėšų poreikio. Visos normalios išlaidos turi būti Seimo patvirtintos normaliais asignavimais, suplanuotos, dėl jų turi būti balsuota ir turi būti visiems viskas aišku. Dabar mes nepriėmėme jokie įstatymo dėl to, kad reikia kaip nors kitaip finansuoti politines partijas, tačiau tiksliname biudžeto projektą dėl to, kad jeigu ką, paskui finansų ministras galės pasiskolinti neva

dabar kažkokioms nenumatytoms išlaidoms. Tai yra neskaidru, tai yra niekinga ir todėl negalima dėl šitos nuostatos netikėto atsiradimo pritarti tikrai labai reikalingam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Noriu nesutikti su gerbiamu A. Sysu. Partijų finansavimas yra nacionalinio saugumo klausimas. Partijų stabilumas ir parama jiems iš valstybės biudžeto yra užfiksuota nacionalinio saugumo koncepcijose. Kai jūs sakote, kad negalima taisyti biudžeto, jūs klystate.

Lygiai tą patį sako apžvalgininkai, kad jeigu mes norime išspręsti Lenkų rinkimų akcijos problemas, kad jiems nereikėtų kreiptis dėl rusiškų partijų paramos, mes turėtume nustatyti Rinkimų įstatyme mažesnius procentus dėl barjero peržengimo. Aš tiesiog pateikiu analogiją, kad rūpinantis labai svarbiais valstybei klausimais reikia daryti ir tokius žingsnius, todėl aš agituojau už šio įstatymo priėmimą. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Anušauskas. Įdėkite kortelę.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų aš nekalbėsiu apie kitų partijų finansavimą, nes šiuo atveju įstatymo projektas, kuris buvo svarstytas ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, buvo to pavidalo, kokio ir buvo sumanytas, kad Lietuvos Respublika užtikrintų 2 % BVP skyrimą vykdydama išpareigojimus, susijusius su naryste NATO. Jokių kitų pataisų nebuvo, todėl dabar, iškraipius įstatymo esmę, pakeitus jo turinį, prie skolintų valstybės lėšų įvardijus ir išlaidas politinių partijų veiklai finansuoti, yra iš viso nenormalu. Todėl, deja, bet mano siūlymas – nebalisuoti už tokį įstatymo projektą. Svarbaus projekto sužlugdymas tenka būtent šitos pataisos iniciatoriams ir jos palaikytojams.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos. Gerbiamas Seimo Pirmininke, tai, kas čia vyksta, vyksta didelis skandalas. Skandalas, susijęs netgi su mūsų tarptautiniais reikalais, kadangi mūsų išpareigojimai NATO ir tai, ką Vyriausybė pateikė iš pradžių, galėjo būti priimta visuotiniu sutarimu. Šiandien prie šito labai svarbaus klausimo yra pridėdama akivaizdi politinė korupcija, atvira politinė korupcija, nes bandoma taip skirti pinigų tiems, kurie remia valdančiuosius. Gerbiamas Seimo Pirmininke, aš suprantu, kad procedūros pagal Statutą yra specifinės dėl šio įstatymo, tačiau vis dėlto kreipiuosi į jus, kad jūs dabar sustabdytumėte bent jau kuriam laikui šitą viešą, atvirą politinę korupciją, per kurią darome gėdą visai Lietuvos valstybei ir jos prestižui, ir kad jūs sukviestumėte politinių partijų arba mūsų frakcijų pagrindinius lyderius ir ieškotumėte išeities. Privalote atskirti šituos du klausimus. Pirmininke, tai yra jūsų atsakomybė, tai, kas dabar vyksta šioje salėje.

PIRMININKAS. Mano atsakomybė yra vesti posėdį ir norėčiau, kad man nenurodytų... (*Triukšmas salėje*) Balsuojame. Replikuoti po balsavimo suteiksime galimybę. (*Balsai salėje*)

Balsavo 3 Seimo nariai: už – 61, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Balsavimas atidedamas. Replika po balsavimo – G. Kirkilas.

G. KIRKILAS (LSDDF). Gerbiamas Pirmininke, konservatoriai šiuo atveju elgiasi gana nuosekliai. Aš priminsiu, kad jie nebalsavo už praeitų metų biudžetą, vadinas, jie nebalsavo už 2 % skyrimą NATO, jau nekalbant apie jų praeitį, kuomet Lietuvos gynybos biudžetas buvo mažiau negu 0,8 %, tai šiuo atveju elgiasi labai nuosekliai ir dabar taip pat nebalsuoja.

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Laba diena, kolegos. Mes ką tik su R. Karbauskiu taip gražiai suokėme „Žinių radijo“ valandos trukmės laidoje, kaip čia ieškoti kompromisų, sutarimų, parvažiuoju čia, į Seimo rūmus, į salę – sutartas dalykas, BVP dalies skyrimas, tą ką esame visi sutarę, papuošiamas viena pataisėle ir štai sutarimas subliūkšta. Ar jūs norite tartis, ar ne? Gal sėdame tikrai, gavote dar vieną tokią nemalonią pamoką, *nepraeina* projektas, sėdame ir tariamės. Na, baikime šituos dalykus. Aš tikrai draugiškai siūlau, nei čia bandau išžižesti, nei ką. Deklaracijos apie vienybę, sutarimą, krašto apsaugos stiprinimą, o paskui pavirsta štai kuo.

PIRMININKAS. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš kreipiuosi į kolegas *socialdarbiečius*, kurie turėtų bent jau padorumo pripažinti, kad šita pataisa yra turbūt paskutinis jų bandymas stvertis šiaudo skęstant – negaunant pinigų ir priskiriant savo svarbą (frakcijos, net ne partijos svarbą) Lietuvos gynybai ir nacionaliniam saugumui.

Gerbiamieji, ačiū Dievui, kad Seimas turi pakankamai sąžinės ir proto ir šitas jūsų bandymas neperėjo. Aš tikiuosi, kad nepereis ir kiti ir tai yra paskutinė jūsų kadencija.

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-4 klausimas. (*Balsai salėje*) I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš kolegai G. Kirkilui tiesiog norėčiau replikuoti arba gal ir poniai Agnei, kuri įregistravo šitą pataisymą, bet jau čia, matyt, tokia mada dabar darosi, kad teisė verkia kamputyje. Šiandien galiojančiuose įstatymuose, pagal šiandien priimtus ir galiojančius įstatymus nėra jokių nenumatytų išlaidų partijų išlaidoms finansuoti, todėl ir negali būti tokių formuluočių biudžeto projekte.

10.31 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2266(3) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-4 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2266. Yra atidėtas balsavimas, todėl kviečiu balsuoti dėl šio projekto. Politinių partijų įstatymo 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 58, prieš nebuvo, susilaikė 3. Balsavimas atidedamas. (*Balsai salėje*) Darbotvarkės 1-5 klausimas – projektas Nr. XIIIIP... (*Balsai salėje*) A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau pasakyti, kad mano kortelė buvo ištraukta, ir vis tiek rodo, kad aš dalyvavau balsavime. Prašau patikrinti. (*Balsai salėje*)

10.33 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4785(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Kviečiu į tribūną Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkę pristatyti išvadą dėl Atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, Pirmininke. Etikos ir procedūrų komisija, gavusi piliečio G. Gemskio ir Seimo Aplinkos apsaugos komiteto kreipimuisi, išnagrinėjo priimtą Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir nustatė, kad šitas projektas rugsėjo 25 dieną priėmimo stadijoje negalėjo būti gražintas pagrindiniam komitetui svarstyti. Šiuo atveju buvo priimti visi projekto straipsniai, po ko pranešėjas pertraukos neprašė. Kadangi buvo priimti visi projekto straipsniai, pranešėjas nebegalėjo prašyti projektą atiduoti pagal Seimo statuto 158 straipsnio 3 dalį.

Be to, pažymėtina, kad gražinti projektą komitetui tam, kad būtų apsvarstyta Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorpucinio vertinimo išvada, prašė ne pranešėjas. Be to, Specialiųjų tyrimų tarnyba neturi įstatymų leidybos iniciatyvos teisės.

Etikos ir procedūrų komisija nusprendė, kad rugsėjo 25 dieną priėmimo stadijoje gražinus Atliekų tvarkymo įstatymo minėto numerio straipsnio pakeitimo įstatymo projektą svarstyti pagrindiniam komitetui, buvo pažeistos Seimo statuto nuostatos. Mes rekomenduojame šiuo atveju tęsti Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto antrojo varianto priėmimą be papildomos pagrindinio Aplinkos apsaugos komiteto išvados.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, procedūrą turime baigti. Kviečiu balsuoti priėmimo stadijoje dėl šio projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 70 Seimo narių: už – 62, prieš – 1, susilaikė 7. Užsiregistravo 72 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4758(2) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke, už galimybę išsakyti repliką. Iš tiesų, gerbiami kolegos, šis įstatymas kelia didelį susirūpinimą. Kelios priežastys. Pirma, mes stabdome valstybinius projektus, dėl kurių valstybė, tikėtina, patirs ne vieną šimtą milijonų eurų nuostolį.

Antra priežastis, jog tai atima realią galimybę miestiečiams mokėti mažesnes sąskaitas už šildymą. Šie projektai užtikrintų tai, jog šildymo kainos mažėtų. Dabar mes pastatome tuos projektus ant ledo ir, tikėtina, kokia nors dalis jų bus neįgyvendinta.

Ir trečias dalykas, kuris yra be galo svarbus, mes ir vėl dar kartą savo sprendimais paminame Konstituciją. Kodėl? Nes priimti įstatymai negali galioti jau įgyvendinamiems projektams, taip, kaip priimtas šis. Ir antras dalykas, įstatymas turėtų nustatyti esminius ūkio subjekto veiksmus. Jeigu jie yra esminiai, tai negali būti nustatoma Vyriausybės sprendimu, tai turi būti nustatoma įstatymu. Čia dabar yra deleguojama Vyriausybei priimti tuos sprendimus. Taigi tai vėl prieštarauja Konstitucijos normoms, todėl mes kreipsimės į Prezidentę dėl šio projekto vetavimo.

PIRMININKAS. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Noriu padėkoti kolegoms, kurie balsavo už šį įstatymo projektą, nes tai rodo, kad šioje valstybėje vis dar žmonių sveikata ir saugios gyvenimo sąlygos yra prioritetas. Tūkstančiai žmonių parašų, beveik 25 tūkst. yra surinkta Kaune ir Vilniuje, manau, kad tikrai mes esame atsakingi už juos visus.

10.37 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 5 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2140(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-6 klausimas – Kriminalinės žvalgybos įstatymo 5 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2140(2). Priėmimas. Pataisų nėra. Pranešėjo į tribūną nekviėčiu.

1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis „Įsigaliojimas ir įgyvendinimas“. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Motyvai dėl viso. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 103, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2140(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.39 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1635(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo 2, 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1635(2). Pranešėjas – K. Mažeika. Kviečiu į tribūną... Seimo narys K. Bacvinka – pranešėjas.

Priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Priimame bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Dėl jo yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų, kuriam komitetas...

K. BACVINKA (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Ir Seimo nario J. Razmos toks pat pasiūlymas.

K. BACVINKA (LVŽSF). Taip pat techninė pataisa – pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu šioms pasiūlymams, kuriems komitetas pritarė? Ačiū, pritarta.

Dėl viso 2 straipsnio. Galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta.

3 straipsnis. Dėl 3 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Seimo nario J. Razmos analogiški pasiūlymai. Jiems komitetas...

K. BACVINKA (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Pritarti. Ir su tokiu pritarimu galime pritarti šioms pasiūlymams ir visam 3 straipsniui.

Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu?

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Jam komitetas...

K. BACVINKA (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKAS. ...nepritare. Kitas pasiūlymas, komitetas taip pat jam nepritare.

K. BACVINKA (LVŽSF). Taip, nepritare.

PIRMININKAS. Galime dėl viso 5 straipsnio su komiteto nuomone... atsižvelgdami į komiteto nuomonę, pritarti visam 5 straipsniui bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Dėkoju pranešėjui. Dėl viso dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė, kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 95, prieš nėra, susilaikė 6 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1635) priimtas. (*Gongas*)

10.42 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3480(3)VK (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Žemės įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3480. Svarstymas. Pranešėja – A. Širinskienė. Pranešėja Agnė Širinskiene, prašom į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas birželio 27 dieną svarstė Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3480. Atsižvelgėme į dalį Teisės departamento pastabų ir buvo priimtas sprendimas pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavome bendru sutarimu, t. y. 9 balsai už.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai buvo Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. O Kaimo reikalų komiteto išvadą paskelbs A. Stančikas. V. Rastenis? Prašom.

V. RASTENIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas, šių metų birželio 13 dieną pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikė 1. Pagrindinis komitetas pritarė visoms mūsų komiteto pastaboms ir patobulino įstatymo projektą, todėl siūlau pritarti įstatymo projektui po svarstymo.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašė Seimo narys A. Vinkus. Kviečiu.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, susipažinęs su teikiamu projektu, manau, kad jis suteiktų galimybę objektyviau spręsti problemas, susijusias su viešojo intereso pažeidimais valstybinės žemės naudojimo, valdymo ir disponavimo ja srityje. Kodėl taip sakau? Todėl, kad priėmus siūlomus pakeitimus, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos nustatytais atvejais galėtų greičiau ir efektyviau reaguoti į viešojo intereso pažeidimus, tokiu būdu sudarant prielaidas greičiau pašalinti nustatytus pažeidimus.

Pritardamas šiam projektui vis dėlto noriu pasakyti, kad, matyt, ne visai teisingai suprantu siūlomą nuostatą, kad tais atvejais, kai viešasis interesas pažeistas dėl Nacionalinės žemės tarnybos arba institucijų, kurių funkcijas ji perėmė, veiksmų ar neveikimo, Nacionalinė žemės tarnyba dėl viešojo intereso gynimo kreipiasi į teisėtvarkos institucijas. Noriu paprašyti plačiau paaiškinti pateikėjo, kodėl siūloma, kad institucija, šiuo atveju Nacionalinė žemės tarnyba, pati galimai pažeidusi (galimai pažeidusi!) interesą, pati kreipiasi į prokuratūrą dėl tokio pažeidimo.

PIRMININKAS. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų Seimo narių neužsirašė. Kviečiu balsuoti po svarstymo.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 7 Seimo nariai. Įstatymo projektui Nr. XIIP-3480 po svarstymo pritarta.

10.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2538 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2538. Kviečiu posėdžiui pirmininkauti Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškiene.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, leiskite paskelbti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIII-2538. Pranešėjas – Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Prašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, atsistatydina teisingumo ministro deleguotas VRK narys profesorius D. Beinoravičius. Vietoj jo teisingumo ministras siūlo T. Rutkūną. Pritarus šioms pakeitimams, VRK būtų po lygiai partijų ir ne partijų deleguotų narių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, Pirmininke. Pagal Statutą mes jūsų neklausinėjame, o kviečiame į tribūną T. Rutkūną. Maloniai prašom prisistatyti ir po to atsakyti į Seimo narių klausimus. Prašom.

T. RUTKŪNAS. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, labas rytas vis dar. Aš esu Tauras Rutkūnas, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro siūlomas kandidatu į Vyriausiąją rinkimų komisiją. Teko dirbti rinkimų organizavimo procese, turiu patirties apygardos rinkimų komisijoje, organizuojant ankstesnius Seimo rinkimus ir referendumą, vykusį 2012 metais.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, gerbiamasis pranešėjau. Kad jus gerai girdėtų kolegos. Ačiū.

T. RUTKŪNAS. Dabar jau tikrai gerai. Šiek tiek apie save. Esu teisininkas, baigęs teisės studijas, taip pat politikos mokslų studijas, tačiau nuo baigimo specializuojusi tik teisiniame darbe. Nuo... (*Užia mikrofonas, negirdėti*)

PIRMININKĖ. Atsiprašome, visko būna, bet čia techniniai dalykai, tiesiog mūsų išbandymas. (*Balsas salėje: „Įtampa kažkokia...“*) Labai atsiprašome, viskas nuosekliai, kalbame toliau.

T. RUTKŪNAS. Nuo 2007 metų dirbu Teisingumo ministerijoje, specializuojusi penitencinės teisės veikloje, matau daug iššūkių, susijusių su rinkimais, esu dėkingas ministrui už suteiktą galimybę kandidatuoti į šias atsakingas pareigas ir išbandyti save naujose srityse. Kol naujų trukdžių neįvyko, gal trumpai tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pretendente, jūsų CV, išplatintoje mums, Seimo nariams, yra prašyta, kad jūs dirbote Teisingumo ministerijoje tik iki praeitų metų gruodžio mėnesio. Per triukšmą aš neišgirdau, ar jūs dabar esate bedarbis, ar esate ministerijos darbuotojas? Pirmas klausimas, koks dabartinis jūsų statusas?

T. RUTKŪNAS. Aš tebesu Teisingumo ministerijos valstybės tarnautojas. CV buvo nurodytas tam tikras projektinis darbas, tai yra antraeilės pareigos toje pačioje Teisingumo ministerijoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi S. Tumėnas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pretendente, aš apačioje, nuo jūsų kairėje pusėje. Turbūt kaip niekada šią kadenciją dažnai pradėjo keistis Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai. Kaip žinoma, čia reikalinga ir patirtis, ir beveik nuolatinis darbas, su tuo susijęs turbūt ir atlygis, kadangi žmonės dirba ne nuolatos, savaime suprantama, gali būti taip, kad tam darbui, kaip antraeilui, tenka ne toks dėmesys, koks turėtų būti. Ar nemanote, kad turėtume eiti prie nuolat veikiančios Vyriausiosios rinkimų komisijos, kad iš tikrųjų ta komisija dirbtų nuolat, kad būtų mažiau politikos, kad komisijoje dirbtų profesionalai, turintys didžiulę patirtį? Ačiū.

T. RUTKŪNAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų labai diskutuotinas klausimas. Pasaulyje, Europoje yra įvairių modelių. Pas mus yra pasirinktas toks modelis, kad dalis komisijos narių gali dirbti ir savo pagrindinį darbą. Be abejo, į šitas atsakingas pareigas turėtų būti skiriami tokie asmenys, kurie sugebėtų užtikrinti, suderinti pareigas ir komisijoje, ir galbūt kitus užsiėmimus. Bet abejotina, ar reikėtų griežtai riboti galimybę dirbti kitą darbą dėl vienos paprastos priežasties: vis dėlto darbas šioje komisijoje yra laikinas – iki kadencijos pabaigos, ir gali sumažėti profesionalių kandidatų, kurie norėtų apskritai joje dirbti. Mano tokia nuomonė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi E. Gentvilas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pretendente, jūs užsiminėte, kad jau turite šiokios tokios darbo patirties, pavyzdžiui, organizuojant Seimo rinkimus, taip? Kokios būtų jūsų pirmosios iniciatyvos, pirmieji darbai, ką jūs pasirengęs pasiūlyti, ką, jūsų nuomone, pirmiausia reikėtų keisti mūsų visų rinkimų organizavimo sistemoje, ar remtumėtės kokios nors konkrečios valstybės pavyzdžiais, ar turite savo žiūros tašką, ar galite pasakyti porą pirmųjų iniciatyvų, kurias išsakysite... Jeigu pradėsite dirbti Vyriausioji rinkimų komisijoje, kokios bus pirmosios jūsų iniciatyvos?

T. RUTKŪNAS. Kiek turiu patirties, ką reikėtų sustiprinti Vyriausiajai rinkimų komisijai, tai metodinės pagalbos teikimą apygardų, apylinkių rinkimų komisijoms, nes šios komisijos taip pat sudaromos iš partijų deleguotų asmenų, taip pat kitų asmenų. Dažniausiai, kaip mano patirtis rodo, labai trūksta tos metodinės pagalbos, nes perskaityti daugybę reguliavimo taisyklių yra viena, bet kaip jas teisingai taikyti, yra visiškai kitas dalykas. Bent jau aš, dirbdamas apygardos komisijoje, organizuojant rinkimus šiek tiek pasigedau Vyriausiosios rinkimų komisijos aktyvesnio metodinio vadovavimo. Galbūt reikėtų dėti šiek tiek daugiau pastangų, taip būtų užtikrinta, kad rinkimai vis dėlto vyktų žymiai sklandžiau ir rinkimų įstatymai visoje Lietuvoje būtų taikomi vienodai, vienoda praktika.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas pretendentė, kaip suprantu, jūs dirbate valstybės tarnyboje, dirbate Teisingumo ministerijoje ir kandidatuojate į pareigas institucijoje, kuri priklauso Teisingumo ministerijos reguliavimo sričiai. Man atrodo, jeigu dabar, išsiaiškinęs visus niuansus, kreipčiasi į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija pasakytų, kad ponas T. Rutkūnas negali eiti į tą instituciją – į Vyriausiąją rinkimų komisiją, kol dirba Teisingumo ministerijoje. Paprastai taip būna, kad duoda dar, prašo metų atšalimo periodo po darbo valstybės tarnyboje ir taip toliau. Ar jūs čia nematote pavojų?

Dar vienas smulkus klausimėlis. Prieš tai pretendavo čia vienas toks keistas teisininkas, kuris paskui atsiėmė. Jam buvo klausimas išvardinti pagrindines VRK funkcijas. Jis to nesugebėjo. Jūs gal sugebėsite?

T. RUTKŪNAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų Vyriausioji rinkimų komisija pagal įstatymą yra nepriklausoma nuo jokių kitų valstybės institucijų. Ji yra pavaldi... Seimo sudaroma institucija ir reikalavimai kandidatams į Vyriausiosios rinkimų komisiją yra nustatyti įstatyme. Jūs turbūt puikiai juos žinote – aukštasis išsilavinimas, patirtis. Nemanau, kad aš kažkaip neatitinku šių reikalavimų, juo labiau kad esu pasiūlytas kandidatu.

Vyriausioji rinkimų komisija iš tikrųjų turi begalę įvairių funkcijų, bet taip sugrupuojant jas tai yra pats rinkimų organizavimo procesas, užtikrinimas, kad rinkimai atitiktų demokratiškus rinkimų principus. Labai svarbi funkcija yra politinių partijų rinkimų kampanijų finansavimo kontrolės užtikrinimas ir begalė baigiant... ir, sakykim, Seimo nariams pažymėjimų išdavimas, ir kandidatų registravimas, ir taip toliau. Gal aš visų nevardinsiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiama T. Rutkūnei. Jūs atsakėte į jums užduotus klausimus.

Gerbiami kolegos, su kandidatu susitiksime frakcijose – vienoje ir kitoje pagal nustatytą grafiką. Tad leiskite paskelbti, kad kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir siūloma svarstyti spalio 9 dieną. Galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū.

Toliau posėdžiui vėl grįžta pirmininkauti Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Prašau.

10.59 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos delegacijos veiklos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-2605 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Darbotvarkės 1-16 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Rusijos Federacijos delegacijos veiklos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-2605. Pranešėjas – Seimo narys E. Vareikis.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Sveiki. Siūlome jums priimti rezoliuciją, kaip ir buvo pasakyta, „Dėl Rusijos Federacijos delegacijos veiklos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“. Priminsiu, kad šią rezoliuciją pasiūlė Užsienio reikalų komitetas. Turiu pasakyti, kad prie jos ruošimo prisidėjo taip pat ponas A. Kubilius, kuris yra, kaip žinote, konsultantas Ukrainoje, atlieka visuomeninės misijas. Ši rezoliucija yra dėl dviejų, sakyčiau, esminių tokių dalykų.

Vienas. 2014 metais, kaip jūs visi žinote, Rusija okupavo ir aneksavo Krymą, vėliau prasidėjo Rusijos inspiruoti, remiami kariniai veiksmai Rytų Ukrainoje ir ši veikla neliko nepastebėta Europos Taryboje. Asamblėja, Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja, kuriai priklauso ir Lietuvos Seimo atstovai, aštuoni Lietuvos Seimo atstovai, priėmė sprendimą, atsižvelgdama į tai, kad Rusi-

ja elgiasi pažeisdama iš tikrųjų ne tik valstybių tarpusavio bendravimo principus, žmogaus teises, bet ir Europos Tarybos statutą, apriboti Rusijos delegacijos teises Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje. Apriboti Rusijos delegacijos teises. Konkrečiau kalbant, tos teisės buvo apribotos tuo, kad Rusijos delegatai neteko teisės būti komitetų pirmininkais, būti raportų rengėjais, neteko teisės balsuoti plenariniuose posėdžiuose, taip pat neteko teisės rinkti Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus ir kai kuriuos kitus Europos pareigūnus.

Tai jokiū būdu nereiškia, kad Rusija kaip nors pašalinama iš Europos Tarybos. Rusija pagal statutą yra visateisė Europos Tarybos narė. Rusijos atstovai dalyvauja Europos Tarybos ministrų susitikime. Tai yra ministerijos lygmuo. Atsižvelgdama į Parlamentinės Asamblėjos sprendimą, Rusijos delegacija tam tikra prasme suspendavo save. Rusijos atstovai neatvyksta į eilinius posėdžius, siunčia tik savo tam tikrus atstovus – emisarus, kurie lyg ir išreiškia Rusijos poziciją, bet formaliai dalyvių sąrašuose kaip ir nepasirašo.

Po ketverių metų, šiemet, atsirado iniciatyva pabandyti sugražinti Rusijos visas teises Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje. Tą ketinama padaryti ganėtinai šiurkščiu ir kartu keistu būdu – pakeičiant Europos Tarybos Asamblėjos statuto tam tikrus straipsnius. Aš esu sakęs tą Europos Tarybos posėdyje, kad bandoma techninėmis priemonėmis spręsti politinius klausimus. Tai yra ganėtinai pavojingas precedentas, kuris iš tikrųjų ateityje leistų ir kitoms šalims nesilaikyti statuto, nepaisyti Europos Tarybos sprendimų.

Taigi, trumpai šnekant, atsižvelgdama į tai, Lietuva (manau, kad kai kurios kitos šalys irgi taip elgsis) griežtai pasisako ir siūlo Seimui pritarti rezolucijai, skelbiančiai keletą dalykų.

Vienas. Mes labai apgailestaujame, kad vis dėlto Europos Taryba, kuri sukurta kaip tam tikras konsultacinis organas, kaip geriau tvarkyti mūsų kontinentą, kaip užtikrinti žmogaus teises, virsta mūsų lauku, kuriame susikerta įvairių šalių interesai. Taip neturėtų būti, todėl mes raginame rezolucijos tekste visas šalis, kartu ir Rusiją, laikytis Europos Tarybos statuto ir priimtų sprendimų. Taip pat primename, deja, tenka apgailestauti, kad Rusijos pusė nesilaiko ne tik šio sprendimo. Rusijos pusė yra savotiškai (nežinau, gal čia kabutėse) skolinga ir Baltijos valstybėms, nes po to, kai jina buvo priimta į Europos Tarybą, jina prižadėjo kai kurių dalykų ir Baltijos valstybėms, t. y. tam tikras kompensacijas tremtiniais ir dar daug ko, bet nieko to nepadarė.

Mes iš esmės raginame, viešai raginame, Seimo vardu norime paraginti Rusiją ir kitas Europos Tarybos šalis griežtai laikytis statuto ir priimtų įstatymų, taip pat raginame ir siūlome Lietuvos atstovams Europos Taryboje (jų, kaip sakiau, yra aštuoni) nepalaikyti jokių projektų, kurie bandytų techninėmis priemonėmis ar atgaline data pakeisti anksčiau Europos Tarybos priimtus sprendimus.

Taigi visa tai mes pabandėme... Taip pat noriu padėkoti kolegai A. Ažubaliui, pabandėme sutraukti į tokį trumpą dokumentą, kuris yra pateiktas jūsų teismui. Siūlome šią rezoluciją priimti, juolab kad beveik po dviejų savaitių, spalio 8 dieną, prasideda eilinė Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos sesija, kurioje Rusijos narystės klausimas iš tikrųjų bus svarstomas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori Seimo nariai. Pirmasis klausia Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Sveikinu dėl šios rezolucijos, nes matau vis daugiau bandymų įtvirtinti Ukrainos okupaciją, pavaizduoti tai kaip konfliktą Ukrainoje, kaip vos ne pilietinį karą. Ar jūs manote, kad šia rezolucija mes sugebėsime sustabdyti šį grįžimą prie *business as usual*, prie santykių normalizavimo su Rusija ir taip įteisinti tą okupaciją, kaip jau buvo iš esmės įteisinta okupacija Sakartvelo?

E. VAREIKIS (LVŽSF). Žinote, mes iš tikrųjų nesakome, kad Ukrainoje vyksta konfliktas tarp kažko. Aš pats prisipažinsiu, turbūt prieš metus pateikiau raportą dėl situacijos Ukrainoje, kur Europos Taryba aiškiai įvardino, kad ten yra karas, ir ne pilietinis karas, bet vienos šalies karas prieš kitą. Tai bet kokiū atveju mes negalime įteisinti, juo labiau kad yra Europos Tarybos specialus komitetas, kuris nagrinėja klausimus, problemas, kylančias tarp Europos Tarybos šalių narių. Tai tie visi vadinamieji Donbaso ir Krymo klausimai yra čia.

Aš negalėčiau pasakyti taip optimistiškai, kad ši mūsų Seimo priimta rezolucija išvaduos Donbasą ar Krymą, tačiau, kaip mes žinome, kaip mes matome iš savo praktikos, iš Baltijos šalių okupacijos, kiekvienas, kad ir mažas žingsnis ta kryptimi, galų gale duoda rezultatą. Kaip mūsų

okupacija yra aneksinė, buvo pripažinta, tas galų gale davė rezultatą ir šiandien mes esame Vakarų Europos valstybė, o ne Rytų. Tai aš manau, kad tai yra reikalinga.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamasis kolega, mes buvome tada su jumis Europos Tarybos Asamblėjoje, kada buvo priimti sprendimai dėl Rusijos, apriboti teises. Kas dabar pasikeitė? Kodėl ketinama gražinti tas teises? Tai viena klausimo dalis.

Kita. Kiek delegacijų arba atstovų, kurių valstybių parlamentų atstovai palaikys jūsų rezoliuciją, jūs skaičiavote ar tiesiog yra čia bandymas pademonstruoti mūsų parlamento atstovų poziciją ten? Ačiū.

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). Klausimas yra toks daugialypis. Kas pasikeitė? Pasikeitimas yra visų pirma toks, kad Rusijos delegacija šiuo metu savotiškai šantažuoja visą Europos Tarybą grasindama, kad ji, nedalyvaudama posėdžiuose, taip pat nemokės ir savo metinių finansinių kontribucijų, o kai kurias šalis, sakyčiau, tai veikia. Europos Tarybai gali tekti susimąžinti, mažinti kai kurias programas. Kaip argumentas yra pateikiama – negi jūs manote, negi jūs norite, kad Europos Tarybos finansai būtų mažesni? Mes atsakome, kad vėlgi nei už pinigus, nei procedūriškai mes negalime nupirkti šių dalykų. Kas pasikeitė? Tai pasikeitė, viena.

Antra, keičiasi žmonės Europos Taryboje. Žinote, vyksta rinkimai, ateina naujos delegacijos. Pasikeitė ir Rusijos delegacija. Bandoma atsisakyti, kad tie žmonės, kurie atvyktų dabar, yra susiję su tuo, kas buvo prieš ketverius metus. Tai čia yra daug tokių aiškinimų, kad daug kas pasikeitė.

Dabar, kiek šalių palaikytų šią rezoliuciją. Šiandien jums negaliu pateikti skaičiaus, bet prieš ketverius metus sankcijos prieš Rusiją buvo priimtose gana aiškia balsų dauguma. Šiandien mes skaičiuojame, mes turime sąjungininkų. Ne tai kad mes, mes esame šiuo atveju sąjungininkai dėl žmogaus teisių Ukrainoje, Sakartvele, kurie kovoja už savo teises. Mes esame sąjungininkai, sąjungininkų yra Vidurio Europos šalyse, sąjungininkų yra Skandinavijos šalyse. Ieškome sąjungininkų Pietų Europos, Viduržemio jūros regione, ieškome. Tiesą sakant, ne visada labai sėkmingai, bet ieškome. Tai aš manau, kad iš tikrųjų tam tikra pozicijų raiška, kaip atrodo šiandien Europos Taryba, bus matoma.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Iš tikrųjų Rusijos Federacija ir jos atstovai tikriausiai ne tik, kaip jūs įvardinate, grasina, kad sustabdys įnašus, ir taip skatina, taip sakant, pakeisti dalies delegacijos narių nuomonę, bet ir kitaip veikia delegacijos narius. Mes skaitome tiek tarptautinėje, tiek Lietuvos žiniasklaidoje apie tai, kaip vyksta Rusijos lobizmas Europos Taryboje. Ar jūs galėtumėte kaip delegacijos narys ir ilgametis atstovas vis dėlto atidengti tą šydą ir papasakoti, kaip Rusija veikia ne tik oficialiais pareiškimais, bet ir, kaip sako anglai, užkulisiuose, *behind the scene*? Dėkoju.

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). Aš neturiu tokių konkrečių skaičių, kiek, kas, ką ten veikia, bet kad Rusijos įtaka jaučiama, mes šitą matome. Mes šitą jaučiame. Europos Tarybos Asamblėjoje buvo suformuotas tam tikras toks komitetas, *ad hoc* kaip jį vadino, į kurį buvo kviečiami Rusijos atstovai, nors to komiteto kaip ir neturėjo būti, nelabai aišku, ką jis sprendė. Formali priežastis jį sukviesti buvo modifikuoti Europos Tarybos Asamblėjos taisykles, bet realiai visi suprato, kad komitetas turėjo parengti dokumentą, kuris lengvintų Rusijos sankcijų panaikinimą ar bent sušvelninimą. Mes šitą jaučiame. Aš negaliu jums dabar šiandien konkrečiai besti pirštu ir sakyti, kad šitas ar anas, ar tas kolega yra Rusijos lobistas, tačiau mes kartais matome, kad Europos Tarybos Asamblėjos nariai net iš tokių šalių kaip Prancūzija ar Čekija lankosi okupuotame Kryme ir deklaruoja, kad ten viskas yra gerai. Tokių faktų yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausiančių nėra. Diskusija. Diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau paraginti balsuoti už tą rezoliuciją, nes, kaip ir minėjau, šiuo metu yra slenkanti galimybė legitimizuoti okupaciją. Rusija dirba visose organizacijose, visose sostinėse. Toks signalas iš Vilniaus, be abejonės, būtų dar vienas bandymas pristabdyti šiuos bandymus.

PIRMININKAS. Ir motyvai už – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Kviečiu kolegas palaikyti E. Vareikio pristatytą rezoliuciją. Iš tikrųjų neįvyko, kalbant apie Rusijos elgesį, jokių pasikeitimų, dėl ko būtų galima atlikti tuos veiksmus. Aš manau, kad šiuo atveju Lietuvos nuomonė ir sprendimas kaip sąžinės balsas tikrai visame tiek europiniame, Europos Tarybos, tiek pasauliniame kontekste yra svarbus dalykas.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso ir priimti rezoliuciją be pataisų, kaip numato Seimo statuto 184 straipsnis.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 77, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys.
Rezoliucija (projektas Nr. XIIIIP-2605) priimta. (*Gongas*)

11.15 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Serbijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su nusikalstamumu ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-1818(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Serbijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo kovojant su nusikalstamumu ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-1818. Svarstymas ir priėmimas. Pranešėjas – J. Bernatoniš, tačiau jo nėra. Gal E. Vareikis galėtų?

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). Aš nekalbėsiu labai ilgai. Šis projektas buvo apsvaistytas, jam pritarta. Tai yra tarptautinių santykių projektas, ir aš galbūt be didelių komentarų siūlyčiau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusija. Diskutuoti niekas neužsirašė. Ar pritariame įstatymui po svarstymo? Pritariame. Siūlau ypatingą skubą ir priėmimą. Pritariame. Ačiū. Priėmimas.

Vienas straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritarti straipsniui? Pritarta. Dėl viso dėl motyvų Seimo narių neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 74, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Ratifikavimo įstatymas (projektas Nr. XIIP-1818) priimtas. (*Gongas*)

11.18 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Estijos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusės pagalbos ir bendradarbiavimo nelaimių prevencijos, pasirengimo ir reagavimo į nelaimės srityje ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2297(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Estijos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusės pagalbos ir bendradarbiavimo nelaimių prevencijos, pasirengimo ir reagavimo į nelaimės srityje ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2297. Taip pat prašysime E. Vareikį pristatyti.

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). Formaliai priminsiu, kad šį klausimą Užsienio reikalų komitetas svarstė šių metų rugsėjo 19 d. Projektui buvo pritarta bendru sutarimu. Jokių pastabų ir pasiūlymų negauta. Siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė. Po svarstymo dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti po svarstymo? Siūlau ypatingą skubą. Priėmimas.

Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? Dėl motyvų dėl viso taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 74, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2297) priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Įstatymo „Dėl Kelių eismo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2398(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – įstatymo „Dėl Kelių eismo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2398. Svarstymas ir priėmimas. Pranešėjas – taip pat Seimo narys E. Vareikis.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Projektas buvo svarstytas Užsienio reikalų komitete rugsėjo 19 dieną. Pritarta bendru sutarimu. Pastabų ir komentarų, pasiūlymų negauta. Siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausti ir dėl motyvų po svarstymo niekas neužsirašė. Galime pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta. Siūlau ypatingą skubą. Pritariame ypatingai skubai ir galime pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ir 3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Galime pritarti bendru sutarimu – pasiūlymų taip pat jam nėra.

Dėl motyvų dėl viso taip pat neužsirašė Seimo nariai. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 81, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2398) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Mildos Vainiutės skyrimo Seimo kontroliere“ projektas Nr. XIIIIP-2532(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Mildos Vainiutės skyrimo Seimo kontroliere“ projektas Nr. XIIIIP-2532. Atvyko profesorė M. Vainiutė. Pranešėjas – L. Talmontas, Žmogaus teisių komitetas.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Žmogaus teisių komitetas svarstė nutarimo „Dėl Mildos Vainiutės skyrimo Seimo kontroliere“ projektą Nr. XIIIIP-2532 ir priėmė sprendimą pritarti komiteto išvadoms ir Seimo nutarimo projektui Nr. XIIIIP-2532.

Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašė Seimo nariai... J. Sabatauskas – frakcijos vardu. Kviečiu. E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, neturiu nieko asmeniškai prieš M. Vainiutę. Man neatrodo, kad buvo stipri teisingumo ministrė, bet tai gali būti mano subjektyvus įspūdis. Žinome, kad nesusitvarkė su Registrų centro reikalais. Vyriausybės sprendimu Registrų centras buvo perduotas kitos ministerijos reguliavimo sričiai. Ar ten viskas dabar gerai kitos ministerijos reguliavimo srityje, čia atskira kalba. Tai tiek mano komentaro dėl M. Vainiutės kaip ministrės darbo. Ne man vertinti. Arba galiu vertinti, bet tas mano vertinimas būtų subjektyvūs pastebėjimai.

Tačiau yra kita situacija, į kurią aš atkreipiau dėmesį pateikimo metu. Ir Seimo Pirmininkas Seniūnų sueigoje pripažino, ponas R. Karbauskis turbūt irgi, kad nuo pavasario yra kalbama su M. Vainiute. M. Vainiutė čia taip pat pripažino iš tribūnos, kad nuo pavasario kalbama dėl jos galimybės užimti šią poziciją. Štai turėdama pasiūlymą (Seimo vadovybės turbūt ar Seimo vadovų): formalų neformalų, oficialų neoficialų, M. Vainiutė birželio pabaigoje arba liepos pradžioje gauna pasiūlymą pateikti ekspertinę išvadą dėl politinių partijų finansavimo tvarkos pakeitimo.

Šitas darbas yra apmokamas. Aš manau, kad ten minimalios tos sumos, bet M. Vainiutė, vesdama derybas arba žinodama, kad jai siūloma tapti Seimo kontroliere, imasi to darbo, kurį jai duoda Seimo vadovybė, nes Seimo valdyba kreipėsi dėl ekspertinės išvados užsakymo. Taigi M. Vainiutė, turėdama pasiūlymą tapti Seimo kontroliere kada nors ateityje, tarkim, nuo šiandien, priima kitą pasiūlymą – užsidirbti iš Seimo, atlikti ekspertinę išvadą. Ir tas faktas įvyksta. Aš dabar jau nebekalbu apie išvados turinį, kuris vėlgi buvo palankus valdantiesiems, gali būti, kad tai teisinė kompetencija. M. Vainiutės sako, kad tokia išvada yra reikalinga. Aš čia tikrai nekvestionuoju pačios išvados, nors ji man ir ne iki galo patinka, bet aš čia matau aiškų interesų konfliktą.

Pareigūnui arba laisvam žmogui, kuriam siūloma užimti pareigas valstybės tarnyboje, tuo atveju pasakoma, bet tu turėsi už nedidelę pinigų sumą atlikti dar vieną darbelį ir ji imasi šito darbelio. Mano manymu, tai yra nerimas į interesų konfliktą arba minimaliai minimaliausiai tai yra interesų konflikto regimybė. Asmuo, kuris eina į Seimo kontrolierius, nesugebėjo išvengti interesų konflikto arba interesų konflikto regimybės dar prieš užimdamas šitas pareigas. Mano manymu, čia yra pagrindas kreiptis į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją ir paklausti, ar čia neatsidūrė gerbiamoji M. Vainiutė interesų konflikto situacijoje – gavusi pasiūlymą užimti pareigas, atlieka dar apmokamą darbelį iš tos pačios institucijos, tai yra iš Seimo. Todėl su visa pagarba M. Vainiutei kaip žmogui aš nebalsuosiu už jos paskyrimą Seimo kontroliere. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir kviečiu Seimo narį J. Sabatauską frakcijos vardu.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, iš tiesų šiandien svarstome gal kai kam pasirodys nelabai ypatingai svarbų, bet, mano manymu, labai svarbų klausimą – Seimo kontrolieriaus paskyrimo klausimą. Seimo kontrolierius, kuris tirs valstybės ir savivaldybių tarnautojų piktnaudžiavimo atvejus, turės reaguoti į žmonių skundus, kuris galbūt turės ryžto, kuo aš labai abejoju, nes iki šiol Seimo kontrolieriai nė karto nepasinaudojo įstatymo suteikta galimybe kreiptis į teismą dėl pažeistų žmonių teisių, o tokią teisę jie turi...

Kodėl aš labai abejoju dėl ryžto? Prašau nepriimti ponios Mildos to asmeniškai, bet kai buvo ministre, buvo laikotarpis, kai keturios pavaldžios tarnybos buvo be vadovų daugiau kaip pusę metų, nors tai būdavo konkursai, tai nebūdavo, taip ir nesiryžo priimti sprendimų savarankiškai. Daugelis sprendimų... Aišku, reikėjo atsižvelgti į tuometinę situaciją. Iš tikrųjų skiriant į ministrus kaip visada visiems atrodo, kad Teisingumo ministerija yra pati nekalčiausia, pati ramiausia, kad ten beveik nieko nereikia dirbti, o, atvirkščiai, tai labai svarbus darbo baras, labai svarbi sritis, nes būtent ši ministerija iki šiol teikdavo pastabas dėl visų Vyriausybės teikiamų projektų dėl teisėtumo, dėl atitikties Konstitucijai.

Kas atsitiko dirbant ministre poniai M. Vainiutei? Ši ministerija neteko tokios teisės, ji jau nebegalėjo dėl kitų ministerijų teikiamų projektų pateikti teisinį vertinimą. Tiesiog kitiems ministrams, aš suprantu, visada visiems nepatinka, kai išsako neigiamą nuomonę, bet čia reikia būtent ryžto ir principingumo. Deja, buvo nusileista. Tai čia ministerijos darbo baras.

Dabar tas atvejis, apie kurį ką tik kolega kalbėjo iš tribūnos. Man irgi buvo netikėta, kai pateikimo metu aš išgirdau, kad iš tikrųjų apie šias pareigas su ja buvo kalbėta dar iki rudens sesijos, t. y. pavasario sesijos metu, ir ji nepaneigė, o netgi į klausimą kolegai linktelėjo. Aš atmetu tyčios atvejį. Gali būti visiškai netyčia tas dalykas, bet po to nerti į galimą interesų konfliktą ir atlikti Seimo užsakymą dėl ekspertinio vertinimo – tai čia, atmetus tyčią, išeina kas? Visiškas nesuvokimas, į kokią situaciją tu lendi? Tai kas bus, kai tas žmogus taps Seimo kontrolieriumi?

Mūsų frakcija turi labai didelių abejonių, ar tikrai tinkama šioms pareigoms, ar tikrai galės veikti ryžtingai ir principingai, ko iki šiol nebuvo pastebėta. Todėl mes tikrai nepalaikysime, mūsų, Socialdemokratų partijos, frakcijos nariai nepalaikys jos kandidatūros į Seimo kontrolieriaus pareigas. Ačiū.

PIRMININKAS. Statutas suteikia galimybę pretendentei dar kartą kalbėti. Ar norėsite? Pretendentė atsisako. Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti už šį nutarimą ir už šią kandidatūrą, nes vien prisiminus, kad tikrai labai svarbus klausimas gerbiamoios profesorės *ministravimo* laikais buvo pajudintas – dėl antstolių, vien dėl to ši kandidatūra verta pagarbos. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Mano motyvai nėra prieš M. Vainiutę kaip prieš žmogų ar kaip prieš teisininkę. Vis dėlto nepalaikyti šitos kandidatūros mane verčia aplinkybės, kuriomis teikiama ši kandidatūra.

Seimo kontrolierių iš tikrųjų yra labai svarbi institucija. Lietuvoje kai kurie net pamirštame, ką ji turi daryti. Tai yra esminė institucija, kuri gina žmogaus teises ir laisves ir gina piliečius nuo piktnaudžiavimo ir biurokratizmo. Dabar aplinkybės, kuriomis teikiama šita kandidatūra, ir kelia abejonių, ar pavyks pretendentei objektyviai, nešališkai atlikti šitas pareigas. Tai, kad buvo pateikta palanki išvada dėl partijų finansavimo taisyklių, kurios Lietuvoje įtvirtino kitokią parlamentinės partijos sampratą, kurios opozicinių partijų sąskaita siūlo finansuoti valdžioje esančias partijas, išties kelia abejonių. Čia kolegos sakė, kad nereikėtų išvados turinio svarstyti. Asmeniškai man akivaizdu, kad buvo palanki išvada, nors argumentai buvo silpnoki.

Kaip ir sakiau pačioje pradžioje, tai nėra pasisakymas prieš pretendentę kaip prieš žmogų. Bet aplinkybės, kuriomis teikiama ši kandidatūra, vis dėlto kelia didelių abejonių, ar pavyks objektyviai ir nešališkai atlikti šitas pareigas, pareigas šitos labai svarbios institucijos, kuri gina piliečius nuo piktnaudžiavimo, biurokratizmo, gina žmogaus teises ir laisves.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, man regis, oponentai čia pasisakė prieš, neviseškai įsigilinę į Seimo kontrolieriaus tarnybą. Aš noriu pasakyti, kad dirbant konkretų darbą svarbu ne vien tik kompetencija, ne vien tik dalykinės žinios, bet dažnai svarbu ir charakterio bruožai žmogaus, kuris vadovauja, kuris dirba. Ypač svarbu bendravimo gebėjimai. Seimo kontrolieriaus tarnyba yra kaip tik tokia, kur reikia daugiau jautrumo.

Jau ne kartą esu kalbėjęs, kad į Seimo kontrolieriaus tarnybą žmonės kreipiasi nusivylę seniūnija, nusivylę savivaldybėmis, nusivylę net teismo sprendimais. Jie į Seimo kontrolieriaus tarnybą kreipiasi turėdami paskutinę viltį ir čia ypač svarbu tas žmogiškasis bendravimas ir žmogiškieji gebėjimai. Ir profesorė, man regis, yra būtent toks žmogus, tą gali patvirtinti daugybė jos buvusių studentų, kurie mokėsi, kuriuos ji mokė. Žinodamas puikiai jos jautrumą, žinodamas jos net meninio žodžio galias, kurias nedaugelis čia turbūt žino, kviesčiau paremti šią kandidatūrą, nes Seimo kontrolieriaus tarnyba, manyčiau, yra būtent ta vieta, kurioje ši kandidatė puikiai tiks. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų kandidatė M. Vainiutė yra ne tik konstitucinės teisės ekspertė, profesorė, bet turinti daugybę patirties šioje srityje, ji dirbo ir Prezidento V. Adamkaus teisės srities patarėja. Manau, kad visų pirma tiek, kiek teko susidurti, kuomet ji dirbo ministre, tai yra atsakingas, kruopštus žmogus, kuris remiasi teisinės valstybės principais. Vien tokie projektai, prie kurių teko darbuotis, kalbant apie tuos, kurie atėjo į Seimą, pavyzdžiui, dėl antstolių veiklos apribojimų, kurių laukia visi Lietuvos žmonės, parodo, kad iš tikrųjų jai rūpi visuomenės interesas, kad jai rūpi demokratiniai principai. Tai yra būtent tie būdo bruožai, kurie leistų jai gerai atlikti savo pareigas dirbant Seimo kontroliere, todėl kviečiu kolegas palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau motyvuojančių Seimo narių neužsirašė.

M. Vainiutė prašo žodžio. Kviečiame į tribūną.

M. VAINIUTĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Dėkoju gerbiavam Seimo Pirmininkui už suteiktą galimybę trumpai pasisakyti. Iš esmės aš turėjau galimybę pateikti daugelį aplinkybių, kurios galbūt leistų, jeigu Seimas pritartų, eiti Seimo kontrolieriaus pareigas. Taip pat buvau susitikusi su keturiomis frakcijomis, Žmogaus teisių komitete išdėčiau savo motyvus, kodėl galbūt aš būčiau tinkama eiti šias pareigas. Iš esmės dėl ko čia dabar stoviu, gerbiamieji Seimo nariai, prieš jus? Ne dėl to, kad aš susirinkčiau vieną ar kitą jūsų balsą. Turbūt tie, kas esate apsisprendę, balsuosite vienaip arba kitaip. Nepasiseks čia, ieškosime, kaip sakoma, vietos po saule kur nors kitur, galbūt bus kitas kontrolierius, kurį jūs surasite, jei toks bus jūsų sprendimas.

Aš norėčiau, gerbdama Seimo Pirmininką, Seimo vadovybę, kitus Seimo narius, atmesti visas prielaidas, visus kažkokius samprotavimus, kad aš rašiau tą išvadą, apie kurią čia buvo užsiminta jau daugelį kartų, kad kaip nors aš gaučiau Seimo vadovybės palankumą. Kategoriškai at-

metu tokius visokius samprotavimus. Tikrai to nebuvo. Tiesiog nebesiplėtočiau ir tuo šią savo pasisakymo dalį pabaigčiau.

Dėl mano vertinimo einant teisingumo ministro pareigas. Taip, sunkumų buvo daug. Vieni Seimo nariai, turiu pasakyti, tikrai man labai pagelbėjo, kiti, turiu pasakyti, gal kartais ir turėdami didelę patirtį, kritikuoja. Galbūt tos pagalbos aš laukiau ir daugiau, bet tai buvo toks jų sprendimas, aš jį gerbiu. Tai tiek būtų trumpai. Ir prašau palaikymo, jeigu jis toks bus. Labai ačiū ir sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti dėl nutarimo skirti M. Vainiutę Seimo kontroliere.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 63, prieš – 5, susilaikė 13 Seimo narių. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2532) priimtas. (*Gongas*)

Sveikinu profesore M. Vainiutę. (*Plojimai*) Priesaika planuojama apie 14 valandą.

Pertrauka iki 12 valandos. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, norime tiesiog pasakyti, kad buvo planuota ir Seniūnų sueigoje 13 valandą Vyriausybės pusvalandis, klausia opozicija, tada grįžtame prie kitų darbotvarkės klausimų, o 14 valandą, kaip jau ir minėjo, bus priesaika. (*Balsai salėje*) Ne, ne, 12 valandą sugrįžtame ir dirbame toliau, o Vyriausybės pusvalandis 13 valandą, kad susiplanuotumėte laiką.

Pertrauka

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Gerbiami kolegos, 12 valanda. Kaip ir planavome, baigėme pertraukėlę ir tęsiame rytinį posėdį toliau.

Yra pasiūlymas, kadangi neturime pranešėjo iš rytinės darbotvarkės, jis atvyks truputėlį vėliau, jeigu neprieštarautų Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija ir leistų dabar užpildyti laiką iš vakarinio posėdžio, pakviesti pateikti įstatymo projektą, matau, pranešėją S. Šedbarą. Tai būtų 2-3 ir 2-4 klausimai, ne, pirmiausia 2-3 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 2, 71, 155, 156 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 71¹, 71² ir 71³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2303. Gerbiamas S. Šedbaras. Ponia I. Degutienė? Prašau. Dėl vedimo tvarkos.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, kaip pasiūlymas atrodo tikrai neblogas, bet frakcijos žmonės tikrai nežinojo, kad jau bus mūsų opozicinės darbotvarkės klausimai. Todėl aš, būdama frakcijos seniūno pavaduotoja, nesutinku, kad dabar būtų pristatymas.

PIRMININKĖ. Gerai. Tokiu atveju, kadangi mes rytinį... Jūsų valia būtų taip pasielgti, nes tai yra jūsų opozicinė Tėvynės sąjungos darbotvarkė. Kadangi mes dabar neturime pranešėjo, jis kelyje, ir, kaip jau minėjau, Vyriausybės valanda prasidės 13 valandą, ir mes visus rytinės darbotvarkės klausimus, išskyrus Seimo statuto projektą Nr. XIIIIP-2602, jau svarstėme, tad su jumis pasitarusi skelbiu, kad darome pertrauką iki 12 val. 45 min. 13 valandą surengsime Vyriausybės pusvalandį, o po to svarstysime Statutą. Opozicija nori dirbti savo laiku – nuo 15 valandos. (*Balsai salėje*) Viskas jūsų valia, kolegos. Atsiprašome, bet dabar turėsite galimybę aptarti, papietauti ir galbūt kitus klausimus išspręsti.

Skelbiu rytinio posėdžio pertrauką iki 12 val. 45 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, tęsiame rytinį posėdį. Jau yra atvykęs pranešėjas – Užsienio reikalų ministerijos viceministras A. Zananavičius. Jį maloniai kviečiu į tribūną.

12.45 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kubos Respublikos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-2479 (pateikimas)

Skelbiu įstatymo projektą – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kubos Respublikos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-2479. Pateikimas. Prašau.

A. ZANANAVIČIUS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Projekto tikslas yra ratifikuoti 2016 m. gruodžio 12 d. Briuselyje priimtą Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kubos Respublikos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimą ir taip įvykdyti jam įsigaliooti būtinas vidaus procedūras.

Pažymėtina, kad susitarimas ta apimtimi, kuri apima Europos Sąjungos kompetenciją, jau pradėtas laikinai taikyti nuo 2017 m. lapkričio 1 d. Tai yra pirmasis toks Europos Sąjungos ir Kubos susitarimas, kuris, kaip tikimasi, taps platforma glaudesniajam politiniam dialogui ir bendradarbiavimui įvairiose srityse. Iki to santykiai buvo labiau fragmentiški ir grindžiami *ad hoc* dialogu. Trys pagrindiniai susitarimo elementai apima.

Pirma. Politinį dialogą tokiais klausimais, kaip žmogaus teisės, nusiginklavimas ir masinio naikinimo ginklo neplatınimas, kova su neteisėta migracija ir prekyba žmonėmis, narkotikų gamyba ir platinimas, visų formų terorizmo uždraudimas ir panašiai.

Antra. Bendradarbiavimą ir sektorių politikos dialogą tokiose srityse kaip demokratija, geras valdymas ir žmogaus teisės, pilietinė visuomenė, socialinis ir ekonominis vystymasis, aplinka ir regioninis bendradarbiavimas.

Taip pat trečia tema – prekyba ir bendradarbiavimas prekybos srityje, kur aptariami tarptautinės prekybos principai ir nuostatos dėl bendradarbiavimo, muitų, prekybos skatinimo, techninių normų ir standartų, tvarios prekybos ir investicinės aplinkos.

Taigi susitarimo nuostatomis siekiama ne tik paremti Kubos visuomenės ir ekonomikos modernizaciją, bet ir užtikrinti geresnę aplinką Kuboje veikiančioms ar su ja prekiaujančioms Europos Sąjungos įmonėms. Susitarimo įgyvendinimą prižiūrės juo įsteigta Jungtinė taryba. Prašytume pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama pranešėja. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia Ž. Pavilionis. Ruošiasi A. Ažubalis. Ž. Pavilionio nematau, A. Ažubalio taip pat. A. Anušauskas. Jo šiuo metu taip pat nėra salėje. K. Starkevičius. Yra A. Anušauskas, tik ne savo vietoje. Tad grįžta į savo darbo vietą ir suteikiame žodį. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, aš suprantu, kad egzistuoja poreikis bendrauti ir su tokiu režimu, koks yra Kuboje, bet vis dėlto, kokios yra gairės, iki kokios ribos tas bendravimas turi būti ir kas turi keistis? Ar išvis nieko, nekliamas toks tikslas, kad režimas kažką turėtų lengvinti ir panašiai? Vieną tokią istoriją išgirdau iš mūsų fotografo M. Jovaišos, kuris po Kubą keliavo, fotografavo, kol galiausiai lėktuvo, atrodo, neteko, nes su kažkuo iš Kubos emigrantų Jungtinėse Valstijose pabendravo, ir buvo uždarytos visos durys. Taigi kurioje vietoje tas bendravimas sieks tą ribą?

A. ZANANAVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Be abejo, negalime sakyti, kad santykiai yra normalūs, ir negalime sakyti, kad Kuboje viskas gerai. Dėl to ir yra faktiškai įkuriamas politinis dialogas, kuriame ganėtinai kritiškai bus kalbama visais, įskaitant ir jūsų paminėtais, klausimais. Mes matome, kad su Kuba santykiai šyla tiek Jungtinių Amerikos Valstijų, tiek ir Europos Sąjungos. Faktas, kad transformacijai prireiks šiek tiek laiko, bet yra toks bendras supratimas Europos Sąjungoje, kad yra laikas pradėti kalbėtis, kalbėtis kritiškai ir tiesiog bandyti padėti tai visuomenei transformuotis.

O kada mes būsime tikri, kad demokratiniai standartai Kuboje yra užtikrinti, tai tik laikas gali parodyti. Bet šiuo atveju yra bendra tendencija, kad pereinama nuo sankcijų prie dialogo, kritiško dialogo. Tokia politika, matyt, yra teisinga ir dėl to buvo sutarta Europos Sąjungoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Vareikis. Ruošiasi K. Starkevičius.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Dėkoju. Jūs sakėte, kad bendravimas su šia šalimi pereina nuo sankcijų prie dialogo, bet iš tikrųjų Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas D. Trampas sakė, kad B. Oba-

mos politika tokia, na, šildyti santykius su Kuba nieko nereikalaujant mainais buvo kaip ir netinkama. Ar jūs manote, kad pasikeitus valdžiai šioje šalyje yra vis dėlto kokių nors demokratizacijos šansų, ar jums reikia laukti, kol Kuboje įvyks revoliucija ar kas nors tokio, ko mes paprastai neplanuojame?

A. ZANANAVIČIUS. Aš gal norėčiau akcentuoti, kad tai yra Europos Sąjungos ir jos valstybių sutartis su Kuba, tai nėra vien Lietuvos. Mes turime ratifikuoti šią sutartį kaip Europos Sąjungos dalis.

Na, o kalbant apie dialogą, apie Kubos visuomenės demokratėjimą, be abejojimo, matome, kad režimas yra pasikeitęs ir situacija tikrai yra labiau stabilizuota ir arčiau demokratijos. Kita vertus, nereikia pamiršti, kad yra ir tam tikri ekonominiai interesai, kuriuos mes norėtume šiek tiek vystyti. Pavyzdžiui, vien pieno produktų eksportas iš Lietuvos į Kubą sudaro 2 mln. eurų ir ta rinka gali būti išplėsta. Taip pat yra galimas bendradarbiavimas atsinaujinančios energetikos srityje. Taip pat Kuba domisi lėktuvų priežiūra ir remontu, kur mes taip pat turime potencialą. Taigi šiuo atveju mes politiškai nieko neįsipareigojame, dialogas tarp Europos Sąjungos ir Kubos bus ganėtinai kritiškas, tačiau šitas dialogas gali prisidėti prie to, kad mes tiesiog patenkinsime ir kokius nors Lietuvos interesus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ekonominio bendradarbiavimo sritis jūs paminėjote, o ekonominis bendradarbiavimas taip pat reikalauja, kad būtų ambasada, kuri aptarnaus. Tai pradžioje kokia ambasada būtų priskirta aptarnauti?

A. ZANANAVIČIUS. Turbūt žinote, kad ambasadų tinklo plėtrą natūraliai stabdo finansinių resursų stoka. Artimiausiu metu tikrai nenumatome atidaryti ambasados Kuboje. Na, o santykiams plečiantis, jeigu bus paklausa ir reikės aptarnauti Lietuvos piliečius, reikės daugiau paslaugų suteikti verslui, bus akredituota kuri nors trečioje valstybėje esanti ambasada ir Kubai.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam pranešėjui. Jūs atsakėte į klausimus. Motyvai po pateikimo. Tuoj įjungsimės. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu ar balsuojame? Balsuojame dėl įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kubos Respublikos politinio dialogo ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo“ projekto.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 65, prieš – 1, susilaikė 2 Seimo nariai. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas.

Papildomas nėra siūlomas. Siūloma svarstyti lapkričio 8 dieną. Ar galime tam pritarti? Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju.

12.55 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl sienos dokumentacijos, kurioje apibrėžiama Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos valstybės sienos linijos padėtis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-2397 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl sienos dokumentacijos, kurioje apibrėžiama Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos valstybės sienos linijos padėtis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-2397. Kviečiu viceministrą A. Zananavičių pateikti.

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū, ponai pirmininke. Projekto tikslas – ratifikuoti 2018 m. vasario 17 d. Vilniuje pasirašytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutartį dėl sienos dokumentacijos, kurioje apibrėžiama Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos valstybės sienos linijos padėtis, ir taip įvykdyti jai išgalioti būtinas vidaus procedūras. Ratifikuojama sutartis yra susijusi su valstybės sienos demarkavimu, t. y. ja nėra iš naujo nustatoma ar keičiama valstybės siena, bet tvirtinama dokumentacija, apibrėžianti tikslią sienos linijos padėtį.

Minėtą dokumentaciją, kuri iš esmės yra techninio pobūdžio, Lietuvos ir Lenkijos sienos komisija baigė rengti 2013 metų lapkritį, atlikusi valstybės sienos padėties bendrą patikrinimą vietoje. Dokumentaciją sudaro: pirma, valstybės sienos linijos padėties protokolinis aprašas. Antra,

valstybės sienos žemėlapis. Trečia, valstybės sienos ženklų protokolai. Ketvirta, sienos ženklų ir matematinių taškų, nurodančių valstybės sienos padėtį, koordinacių katalogas. Penkta, Lietuvos ir Lenkijos valstybės sienos padėties pirmojo bendrojo patikrinimo, atlikto Lietuvos ir Lenkijos sienos komisijos, baigiamasis protokolas.

Įsigaliojus šiai sutarčiai, būtų užbaigti spręsti su Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos valstybės sienos teisiniu įforminimu susiję klausimai ir įgyvendintos 1996 m. kovo 5 d. Vilniuje pasirašytos Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos sutarties dėl bendros valstybės sienos, su ja susijusių teisinių santykių, taip pat dėl bendradarbiavimo ir abipusės pagalbos atitinkamos nuostatos. Prašytume pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paklausti nori keturi Seimo nariai. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi K. Starkevičius.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, aš norėjau pasitikslinti, jūs beveik atsakėte pristatydami, kad bus patvirtinti visi *summa summarum* sienos dokumentai, kurie pridėti prie šitos sutarties. Mano klausimas būtų toks: čia jau viskas bus ir pabaigta su siena, o su kitomis mūsų kaimynėmis mes turime analogišką situaciją? Ar tiesiog tik su Lenkija bus užbaigti sienos klausimai, visi sutartiniai dokumentai? O su Rusija?

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Kad bus pabaigta su Lenkija, galiu garantuoti. Dėl visų kitų valstybių reikėtų pasitikrinti, bet, be abejo, svarstyimo komitete metu mes būsime pasiruošę atsakyti į šitą klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi V. Rinkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš čia esu, jeigu norite matyti, pažiūrėkite į kairę. Mano toks praktinis klausimas. Kai važiuoji per buvusias perėjas, ypač kai važiuoji į kokį nors kaimelį – Punkską ar Seinus iš Lazdijų pusės, pamatai tą paveldinę sieną. Aš suprantu ir galvoju, kad dalį jos reikėtų palikti kaip atminimą, kokia buvo ta geležinė uždanga, kokios spygliuotos vielos skyrė mūsų šalis. Tačiau daugely vietų taip pat tos vielos mėtosi, nesutvarkyta visa teritorija. Ar mes vėl laukiame kokio nors santykių pablogėjimo, kad nesiimame sutvarkyti tos sienos? Aišku, reikia lėšų. Galbūt, kaip iš Berlyno sienos buvo padaryti suvenyrai ir jie iki šiandien pardavinėjami, gal jų jau neliko, ir čia tą vielą būtų galima pabandyti supjaustyti, po to parduoti, pardavinėti ir taip sutvarkyti tą sieną, kuri dabar nekaip atrodo.

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą, čia, kiek suprantu, yra pasiūlymas. Mes jį mielai perduosime atsakingoms institucijoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Rinkevičius. Paskutinis ruošiasi klausti J. Jarutis.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. O kaip Lenkijos pusė analogišką sutartį?.. Ar jau ten juda? Kiek turiu informacijos, ten dar tie ratifikavimo procesai stovi. Ar jie bus greitai atlikti, ar gali užsitęsti? Kokią jūs turite informaciją?

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Darbai dėl šios sutarties derinimo tikrai baigti 2013 metais, prieš penkerius metus, ir ratifikavimas kaip ir buvo šiek tiek sustojęs, dabar visi ženklai rodo, kad ir Lenkijos pusė vykdo savo vidaus procedūras, ir sutartis bus ratifikuota maždaug tuo pačiu metu kaip ir pas mus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, kaip ir minėjau, 22 metai maždaug nuo tos datos, kada pradėtas šis procesas. Kokios priežastys, subjektyvios ar objektyvios, darė įtaką, kad tiek užtruko, ir ar tai nesusiję, sakykim, tas sprendimas, su tikrai dabartinės Vyriausybės pastangomis atšildyti santykius su Lenkija? Ačiū.

A. ZANANAVIČIUS. Atsakysiu labai trumpai. Be abejo, tarptautinio bendradarbiavimo teisinės bazės vystymas yra gerėjančių santykių ženklas. Nėra jokių abejonų.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam viceministrui. Jūs atsakėte į jums užduotus klausimus. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra, balsuojame po pateikimo. Ačiū, gerbiamasis viceministre. Ačiū.

Balsavo 76 Seimo nariai: vienbalsiai 76 Seimo nariai pritarė įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2397. Kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas, papildomas nėra numatytas. Siūloma svarstyti lapkričio 8 dieną. Galime bendru sutarimu tam pritarti? Galime. Dėkoju.

13.02 val.

Vyriausybės valanda

Gerbiami kolegos, skelbiame Vyriausybės pusvalandį. Kaip ir sutarėme Seniūnų sueigoje, klausinėja opozicija. Pirmasis klausia E. Pupinis. Ruošiasi K. Glaveckas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Kol kas nematau ministrų, net premjero nėra. Tai gal šiek tiek nemandagu klausti, kol eina.

PIRMININKĖ. Yra, visi yra vietoje.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau paklausti Ministro Pirmininko. Šiandien kaip tik buvo priimtas Atliekų tvarkymo įstatymas. Galima suprasti, kad iš esmės tiek jums, tiek visam kabinetui yra pareikštas nepasitikėjimas, nes tai yra svarbus projektas, ir tokiu būdu kėsinamasi sustabdyti europinį projektą, kurio iš tikrųjų ir finansavimas... ir gali būti tarptautinis skandalas. Kokie jūsų tolesni žingsniai, nes, kaip žinome, šis projektas taip pat traktuojamas kaip energetinio saugumo projektas, kuris irgi didins tam tikrą saugumą? Ir koks jūsų tolesnis elgesys? Ar jūs ką nors darysite, nes įstatymas priimtas, ar jūs nusispjausite ir darysite toliau, kaip jūs deklaravote savo balsavimu, kad iš tikrųjų tas projektas turi būti vykdomas?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Tai yra jūsų nuomonė. Daug interpretacijų, daug netikslios informacijos. Įstatymas įgis teisinę galią, jeigu įgis, tada ir spręsimė. Ten yra diskrecija palikta Vyriausybei. Pagrindinis dalykas... savo nuomonę, ką aš ir išreiškiau balsavimu, tai teisiniai principai. Ar mes laikomės bendrų teisės principų dėl galiojimo atgaline data, tai čia yra kita diskusija. Palaukime, dėl įstatymo nebalsuota, jis nėra baigtas, kada bus pasirašytas, jei bus pasirašytas, tada ir žiūrėsime. Vyriausybė savo funkcijas vykdo ir vykdys ir nereikia demonizuoti nei to projekto, nei skleisti apie nacionalinį saugumą ar kažkokį dar klausimą, kur nieko bendro neturi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi J. Sabatauskas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Klausimas būtų susisiekimui ministru. Visų pirma džiugu, kad jūs užsiimate auditu ir kad jūs iš tikro ten baigiate iš visų savo kuruojamų sričių išgauti visus smulkius vagis. Bet problemos yra kitos, kur kas rimtesnės, mano supratimu.

Kaip žinome, su Baltarusija šiuo metu mes mažai kalbamės, ypač susisiekimu srityje. Latvijos susisiekimu ministras kas antrą savaitę važiuoja į Baltarusiją ir sklinda kalbos, yra informacijos šaltinių, kad jie nori visą srautą krovinių pasiųsti per Liepoją. Tai iš esmės reikštų, kad 30 % ar kiek sumažėtų Klaipėdos uosto apyvarta ir geležinkelių irgi sumažėtų. Tas reikštų gana didelę ekonominę duobę ir netgi tam tikrus krizės požymius.

Sakykite, gerbiamas ministre, kokia iš tikro yra situacija? Kaip suprantu iš Latvijos spaudos ir visko, mūsų kaimynai draugai labai intensyviai ieško būdų, kaip krovinių srautą perkelti į Liepoją, į Rygą, o Lietuvą tam tikra prasme paliktą, na, ne ant ledo, bet su labai mažais krovinių kiekiais. Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų susitikimai tiek latvių, tiek ir mūsų su baltarusiais yra gana dažni. Kas dažniau susitinka, sunku pasakyti. Aš pats su savo kolega ne kartą esu susitikęs, mes diskutuojame apie dalykinį bendradarbiavimą transporto srityje. Pirmiausia, aišku, nesmagu, kad mūsų kaimynai naudojami padėti dėl Astravo elektrinės. Mes vylėmės, kad galbūt jie mus tuo klausimu parems, bet matome, kad taip nėra.

Faktiškai per Lietuvą važiuoja du baltarusiški srautai: tai trąšos, didžioji dalis, absoliučiai didžioji dalis – trąšos, „Belkalis“ trąšos, ir naftos produktai. Abi tiekimo grandinės yra *atidirbtos* ne pirmi metai, mes turime visą įrangą, sudėlioti geležinkelių grafikai, traukiniai važiuoja be sustojimų pačiu greičiausiu įmanomu būdu, ir tas kelias jiems yra pigiausias. Todėl ekonominių paskatų ką nors keisti baltarusiams, mano nuomone, nėra, nes dar daugiau investicijų darome ir savo uoste geriname sąlygas.

Taigi mes gana gerai suprantame, kokio pobūdžio srautai eina, ir tuos srautus stengiamės aptarnauti taip, kad nekiltų noro jiems keliauti kitu keliu. Tikime, kad mūsų sąlygos yra pačios geriausios, ir tą produktą, tą srautą mes labai vertiname. Dėl jo daug dirbame, tiek geležinkeliai, tiek Klaipėdos uostas deda labai daug pastangų ne tik išlaikyti, bet ir padidinti tą krovą.

Be abejo, konkurencija su Latvija visada didelė, ypač Latvijoje senkant rusiškų krovinių srautams desperacijos yra daugiau. Jūs tą matote ir viešojoje erdvėje, ir per komunikaciją, ir kitur, bet ta konkurencija niekur nebuvo pradingusi, ji buvo visą laiką. Mes puikiai suprantame, kad turime parodyti sąlygas, duoti geras kainas. Tą mes ir darome, kol kas tas produktas važiuoja per Lietuvą. Tikiu, kad taip bus ateityje.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi A. Dumbrava.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas Ministrui Pirminininkui. Prieš klausdamas norėčiau tokią pastabą pasakyti.

Gerbiamas Ministre Pirmininke, mus žmonės išrinko į Seimą ne tam, kad mes vieni su kitu kalbėdamiesi arba atsakydami į klausimus demonstruotume savo šaunų humoro jausmą. Aš žinau, kad jūs jį puikų turite, ir mes abu dažnai suprantame, todėl norėčiau, kad į mano klausimą būtų atsakyta rimtai.

Sveikinu jus iškėlus kovos vėliavą su kainomis, ypač su maisto kainomis ir tų prekių, kurios kasdien kiekvienam žmogui reikalingos. Ar jūs nemanote, kad vienas iš paprastesnių būdų kovoti su tomis kainomis yra krizės metu įvestą pridėtinės vertės mokestį, pakeltą iki 21, sugrąžinti į ankstesnę būklę – 18 (kita vertus, toks dalykas būtų tikrai veiksmingas), tada žiūrėti, kad nepiktinaudžiautų paslaugų ir prekių pardavėjai, nekeldami tų kainų, kaip kažkada buvo padaryta su lengvatiniiais PVM?

PIRMININKĖ. Kolega, laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Ministre Pirmininke, už atsakymą.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą ir už pagyrimą dėl humoro jausmo, bet tikrai nematau net progos ir galimybės, kaip čia kaip nors pajuokauti tokia tema. Nežinau, kodėl preventiškai tą reikėjo pasakyti. Klausimas labai rimtas ir tos priemonės, kurios siūlomos, mes manome, būtent yra tas žingsnis. Jeigu mes sugebėsime suvaldyti nepagrįstų kainų augimo situaciją, galėsime svarstyti dėl PVM įvairiausių lengvatinių tarifų mažinimo, kada turėsime labai aiškią garantiją, kad tas sumažinimas liks vartotojui, o ne atguls dar kartą į prekybininkų pelnus. Dėl to ši mažinimo priemonė nėra svarstoma, kol nėra įgyvendintos kitos siūlomos priemonės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi P. Gražulis.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Norėčiau paklausti aplinkos ministro. Gerbiamas ministre, turiu tokį atvejį. Nežinau, galbūt ką nors patartumėte. Medžiotojas pasistatė nuomojamame žemės sklype, jis yra nuomininkas valstybinės žemės, bokštelį, tačiau gavo skundą, kreipėsi į Nacionalinę žemės tarnybą, vyksta nagrinėjimas. Žodžiu, Nacionalinė žemės tarnyba sako, kad turi būti derinama su valstybe, bet ne su nuomininku. Galbūt jūs žinote tą situaciją, kaip yra Lietuvoje iš tikrųjų, nes tai paliestų visus medžiotojus? Labai ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Tai turi būti derinama su savininku. Visos valstybės žemės savininkas yra Nacionalinė žemės tarnyba. Matyt, čia turi tas prašymas logikos, nes ne nuomotojas valdo žemę, o savininkas. Savininkas yra NŽT.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi M. Majauskas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas premjere, aš taip pat noriu dėl kainų paklausti, kaip tos priemonės, ar jos suvaldys, ar ne. Bet žiūrėkite, kas yra. Vien tik grūdų supirkimo kaina brangsta apie 40 %, miltai, iš ko gaminami makaronai, visi duonos produktai, duona. Kaip dabar gali išlaikyti prekybos tinklai tą pačią kainą, kai vos ne 50 % brangsta žaliava? Tai gal ieškoti priežasčių reikėtų pirminėje grandy, kad ūkininkai gal truputį piktnaudžiauja taip brangiai parduodami grūdus?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas Petrai, ačiū už klausimą. Jūs pažiūrėkite į visus produktus, taip pat jūs miltus paminėjote, kokia kainų struktūros dalis yra gamintojo, kokia yra perdirbėjo ir kokia yra prekybininko. Kai pasižiūri į tas proporcijas, netgi tuos pačius miltus paminėjote, tai nėra gamintojo tokia įtaka, kuri iš tikrųjų leistų kalbėti apie tokius procentus, kuriuos jūs paminėjote, 40 % kainų didinimą gaminiams iš miltų. Iš struktūrinės dalies tikrai tas sudaro labai nedidelę dalį. Iš tiesų net neapsiverčia liežuvis kalbėti, kad tie žmonės, kurie gamina ar pieną, ar mėsą, ar grūdus, per brangiai parduoda arba per brangiai tiekia produkciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi J. Baublys.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas premjere, du klausimai jums. 2018 metų biudžeto ro-diklių įstatymo projektas buvo pateiktas ir Vyriausybėje taip pat svarstėte pasiūlymus. Norėčiau paklausti. Jūs, kaip nepartinis, kaip balsavote, jog nenumatyti įsipareigojimai NATO būtų prily-ginti nenumatytiems įsipareigojimams partijoms? Kaip jūs balsavote?

Antras klausimas dėl atliekų deginimo gamyklos. Žinau, kad yra darbo grupė Vyriausybėje suburta. Kokius planuoja artimiausius veiksmus darbo grupė, žinant, jog buvo priimtas antikons-titucinis įstatymas?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Darbo grupė projektą yra pateikusi, bet nieko tai bendro neturi su šiuo įstatymu. Yra vertinami kiti dalykai. Pirmiausia tai ekonominio pagrindimo dalykai, aš nesiečiau to su įstatymu apskritai.

Kalbant apie biudžeto 15 straipsnį, tai yra techniniai dalykai. Bet kokį sprendimą norint pri- imti, jeigu šiemet reikalinga dar turėti papildomą finansavimą, tai tikrai toks būdas yra galimas. Kadangi buvo įregistruota pataisa Seimo narės, Vyriausybė bendru sutarimu pritarė šitai patai- sai, kaip ir pataisai dėl įsipareigojimų NATO.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia J. Baublys. Ruošiasi A. Sysas.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū. Norėjau kreiptis į žemės ūkio ministrą, bet kadangi nėra, tada teks prašyti premjero pagalbos. Į mane kreipėsi bendruomenių atstovai, vietos veiklos grupių atsto- vai. Jie yra pridavę projektus Nacionalinei mokėjimų agentūrai ir nepagrįstai labai ilgai yra jie vertinami – metus laiko ir panašiai. Nuogaustauja, kad jie nespės įvykdyti tų projektų. Ateina žiema, kai kurie projektai yra numatyti lauko sąlygomis vykdyti, viešosioms erdvėms sutvarkyti. Būtų prašymas. Gal jūsų kas nors padėjo... perduotų tą bendruomenių susirūpinimą, kad jos gali ir neįsisavinti visų lėšų ir panašiai. Aš suprantu, čia klausimas ne jūsų, bet tiesiog prašymas per- duoti tokį pageidavimą, kad būtų paspartinama. Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Tikrai problema žinoma. Ministras pirmadienį pristatė dėl projektų vertinimo atsilikimo, kokie yra terminai, ir pateikė siūlymus, kaip būtų gali- ma iki metų pabaigos tikrai padaryti vertinimo proveržį, kad tos eilės projektų, kurie vertinami gana seniai, pateikti ir metai, ir pusantrų metų, būtų panaikintos. Aišku, yra ir kitų priežasčių, krūviai, pajėgumai, tačiau manau, kad, na, institucija prie ministerijos ir ministerija tikrai turi vi- sus realius šansus, kad nebūtų elgiamasi taip, kaip dabar elgiamasi. Dažnai elgiamasi pakanka- mai valdiškai, žiūrima iki kokios nors pirmos problemos, tada yra atmetama, gražinama, pataiso- ma ir vėl iš naujo vertinama, tada atsiranda dar kas nors. Tikrai ta problema yra žinoma ir žemės ūkio ministras pirmadienį kabinetui pristatė, kaip šitą atsilikimą mažinti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi S. Jovaiša.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas bus Ministrui Pirmininkui. Prieš porą savaitių, kai aš klausiau, jūs sakėte, dar nebuvo paskelbti paskutiniai skaičiavimai, tikslinimai, aš klausiau dėl atlyginimų, nes tik, aš taip suprantu, žmonių pajamos didėja per atlyginimus, jų dydį mes galime padidinti, ypač valstybinio sektoriaus, biudžetinio sektoriaus. Suprantu, kad turbūt ir vėl neatsakysite, kiek didinsite bazinį dydį, todėl būtų mano klausimas. Statistika ir ekspertai aiš- kiai parodė, kad kainos didėjo nuo euro įvedimo 5 % su akcizais, be akcizų 3 % ten su kapeiko- mis, o labiausiai didėjo paslaugų. Mano klausimas, ar kviesitės kirpėjų gildiją, batsiuvių, valytojų ir visų kitų, kurie teikia paslaugas, vaikų augintojų pas save pasitarti, kaip sumažinti kainas, nes paslaugų daugiausia iškeltos kainos?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Čia yra dvi klausimo dalys. Taip, prognozės yra įvertintos ir spalio 18 dieną įstatymas bus pateiktas Seimui, kalbu apie Biudžeto įstatymą, ir matysite, kiek yra didi- namas bazinis dydis. Pajamas galima didinti atlyginimą keliant ir sumažinant mokesstinę naštą, tai taip pat pajamų didinimas yra. Kalbant apie paslaugų kainas, tai, jeigu reikės, kalbėsiuosi ir kviesiuosi visas gildijas ir visus atstovus. Nematau čia jokios problemos kalbėtis su visais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi A. Gelūnas.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš norėčiau gerbiamojo susisieki- mo ministro R. Masiulio pa- klausti. Jūs pamenate, aš prieš gerą pusmetį klausiau dėl tų piktnaudžiavimų tiesiant kelius ir jūs buvote ėmęsis akcijos išaiškinti nesąžiningus kelių tiesėjus, kurie nuvogdavo medžiagas. Ar jūs

jau turite kokią platesnę informaciją ir ar tie, kurie patenka į jūsų juodąjį sąrašą, jeigu toks jau yra, dar dalyvauja konkursuose? Ypač domina tų šešių dalyvių dėl Utenos plento rekonstrukcijos pirmos dalies, ar ten patenka nors vienas iš tų, kuriuos jūs pričiupote?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Keliuose veikia tokia sistema, kad jeigu surandamas nekokybiškas kelias, tai pirmiausia yra prašoma rangovo tą kelią ištaisyti. Jeigu rangovas elgiasi itin, kaip čia pasakyti, prastai, jis tada būna diskvalifikuojamas iš konkurso. Vienas rangovas yra diskvalifikuotas, nes būtent taip ir elgėsi: ir nekokybiškai dirbo, ir neįvykdė kitų įsipareigojimų. Su kitais rangovais, tais, kurie buvo tirti, 33 keliai, o iš jų 90 % buvo prasti, šiuo metu vyksta diskusija. Dalis iš jų jau sutiko ištaisyti kelius, iki 2019 metų galo tie keliai bus ištaisyti. Su kitais vyksta diskusija, teisinė argumentacija ir, jeigu bus tokių, kurie nesutiks, tada teks su jais eiti į teismą. Bet mes tikime, kad, visus įrodymus turime, tie keliai bus sutvarkyti, nes tai yra objektyvūs tyrimo duomenys, yra paimamos išskirtos, kernai ir tai yra objektyvi informacija. Jeigu rangovas nesutinka, galima su juo kartu tai padaryti. Rodos, iš 17 rangovų 16 buvo atvykę į vietą, kartu stebėjo tuos tyrimus. Taigi tas procesas tiesiog eina ta vaga, kaip ir turėtų eiti pagal įstatymus, tie keliai bus ištaisyti. O kurie jau visiškai prastai elgėsi, kaip minėjau, viena įmonė, ji yra diskvalifikuota iš konkurso, bet ji daugiau niekur ir nedalyvauja. Utenos atveju konkursas buvo nutrauktas dėl per didelių kainų. Dabar vėl vyksta antras konkursas, jeigu aš teisingai atsimenu, yra šeši dalyviai. Tikėsimės, kad ten situacija bus kita. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi R. Popovienė.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau paklausti premjero. Premjere, dar nesibaigė mokytojų etatinio darbo užmokesčio reformos diegimas. Norėjau paklausti, ar jus tenkina, kaip tai vyksta? Ir tas rezonansas apie išeinančius mokytojus, apie mažėjančius atlyginimus. Ar jūs turite kokius nors objektyvesnius duomenis? Ar susitinkate su profsąjungomis šiuo metu? Kaip galite pakomentuoti tai?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kiekvienas pokytis sukelia natūralų pasipriešinimą, tai yra natūralu. Yra labai skirtinga praktika, labai skirtinga praktika ir mokyklose, ir rajonuose. Iki spalio 10 dienos mes turėtume jau realius skaičius. Lygiai tą patį, ką minėjau, galiu pakartoti. Kiekvienas atvejis individualiai bus peržiūrėtas ir atsakyta, jeigu kam nors sumažėjo atlyginimas ar buvo mažintas atlyginimas. Dėl to tai nėra lengvas sprendimas, kaip ir kiti pokyčiai, tačiau manau, kad tai buvo neišvengiama, būtina. Ten, kur buvo norima, kad sėkmingai ir sklandžiai būtų įgyvendinta, buvo sėkmės istorijų daugiau. Ten, kur buvo skepticizmas arba manoma, kad nereikia, tai, aišku, yra kitaip.

Dėl profesinių sąjungų, tai visos profesinės sąjungos, išskyrus vieną, dalyvavo nuo pat pradžių ir rengiant šitą projektą, ir dalyvauja, ir susitinkame, ir ministerija nuolat bendrauja. Tikrai tai yra kiekvieno trečiadienio Vyriausybės posėdžio vienas iš klausimų, kada švietimo ir mokslo ministrė pristato, kokia yra situacija, kokios didžiausios problemos. Mes ne tik stebime, mes sekame ir laikome ranką ant pulso, o realūs skaičiai bus matyti po pirmo atlyginimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Popovienė. Ruošiasi A. Matulas.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Norėjau paklausti socialinės apsaugos ir darbo ministro. Norėjau pasitikslinti. Gavau užklausimą dėl Būsto ir aplinkos pritaikymo programos tolesnio vykdymo. Žinome, kad ji buvo patvirtinta 2016–2018 metams, ir kažkodėl darbuotojų yra nuogastavimų dėl 2019 metų. Ar ten bus kokių pasikeitimų, ar ji bus vykdoma taip, kaip ir buvo, paskirtos lėšos ir tik vėliau gaus tą informaciją? Gal galėtumėte pakomentuoti? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Visos programos ir priemonės, kurios buvo iki 2018 metų, bus tęsiamos ir 2019 metais. Jeigu bus kokių pakeitimų, tai tik 2020 metais. Yra priimtas toks sprendimas ir artimiausiu metu turėtų būti paleidžiami konkursai, priemonės, programos, kalbant ne tik apie būsto pritaikymo lėšas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Matulas. Ruošiasi E. Gentvilas. Nematau jo salėje, tai K. Starkevičius.

A. MATULAS (TS-LKDF). Noriu paklausti Ministro Pirmininko. Tikiu ir žinau, kad daug problemų mes čia išsprendėme, kai jūs buvote vidaus reikalų ministras ir generalinis komisaras. Dėl vaistų kompensavimo, pigiausių vaistų kompensavimo. Daugėja žmonių, kurie nukentčia dėl to,

kad yra pakeičiamas vaistas į pigiausią, ne originalų. Ir štai neseniai viena Seimo narė grįžo iš ligoninės, kur buvo gydoma reanimacijoje, ir medikai jai pasakė, kad dėl to, kad pakeistas vaistas ir visiškai kitaip rezorbuojamas. Ir tokių žmonių yra labai daug. Mes ruošiame kreipimąsi į... (*Garso įrašo negirdėti*)

PIRMININKĖ. Atsiprašome, techninė klaida, tiesiog netyčia išjungė.

A. MATULAS (TS-LKDF). Mes ruošiame kreipimąsi į Vyriausiąją administracinę teisumą, bet nesinori to daryti. Premjere, ar jūs nesutiktumėte galbūt pas jus ar atvykti į komitetą, kur dalyvautų pacientų organizacijos, nukentėję žmonės, išklaudyti jų ir pakeisti Vyriausybės nutarimą, kad jeigu kompensuojamas pigiausias vaistas, valstybė tiek išgali, bet vis dėlto sudaryti galimybę, kad jeigu žmogui daktaras išrašo kitą, veiksmingesnį, efektyviai veikiantį, kad jis tą kompensacijos dalį gautų? Nes akivaizdu, kaip teisininkai sako, kad yra šiurkštus pacientų teisių... žalos pažeidimas. Ar nesutiktumėte, kad mes pas jus... nes kažkaip, kiek aš kartų bandžiau, po tokių dalykų, kai įsikišate jūs, lyg ir pajuda ledai.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš pritarčiau, jeigu mes kalbame apie konstruktyvų dialogą, Vyriausybėje būčiau pasirengęs priimti ir jus, ir atstovus, ir sveikatos apsaugos ministrą. Ir jeigu yra tokių atvejų, kur reikia specialaus vaisto, būtent to vaisto, kiek mane informavo sveikatos ministras, tokios galimybės yra. Dėl kompensavimo pačios tvarkos, jei kas nors yra netobula, bet kokiu atveju kiekvieno paciento atvejis yra individualus, ir mes negalime... tos išimties protingos turi būti. Aš pasirengęs diskutuoti, išklaudyti ir priimti sprendimus. Manau, kai turėsime dabar ilgesnę dviejų savaitių pauzę čia, Seime, be plenarinių posėdžių, galėsime per tą laikotarpį padaryti tokį susitikimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nematau kolegų, kurie pasirengę klausti. A. Kupčinskas yra salėje. Ruošiasi I. Degutienė.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas susisiekimo ministre, iš tikrųjų daug aistrų kelia naujo tilto statyba per Nerį Kleboniškyje, kitaip dar vadinamas gerbiamojo Miškinio tiltu. Jūs kartu su premjeru paminėjote, kad būtent naujo statyba gali atsieiti per 100 mln. eurų, o keli inžinieriai, tikrai turintys ilgametę patirtį ir nusipelnę savo darbais visos autostrados statybos metu, tiltų statybų metu toje pačioje autostradoje, pavyzdžiui, ir A. Bilius teigia, kad tikrai galima ir kitaip elgtis. Galima konstruoti tiltą ir sparčiau, ir patikimiau, ir, be to, iš tų tiltų charakteristikų aišku, kad jie tikrai gali būti dar nedemontuojami – tiesiog rekonstruojami. Ar tikrai įvertinote visas galimybes, kad neišlaidaujant būtų galima kuo sparčiau išrišti šį transporto mazgą...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). ...per kurį kasdien važiuoja nuo 50 iki...

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų kiek ekspertų, tiek nuomonių, bet rekonstravimu mes šiuo atveju neišsiseksime, nes reikia didinti pralaidumą. Ateityje yra numatyta, kad turi būti atskirti miesto ir tarp miestiniai srautai, todėl tiek į vieną, tiek į kitą pusę turi būti keturios juostos. Todėl būtinai mes turime turėti naują tiltą.

Dėl techninių sprendimų, be abejo, tuos sprendimus priima ekspertai, specialistai, projektai yra ir toliau ekspertuojami. Neabejoju, kad bus atsižvelgta į visų ekspertų nuomones. Mes tikrai neatsisakome išklaudyti kitų nuomonių, bet dėl projekto svarbumo, manau, abejoti nereikia. Tai yra labiausiai užimtas transporto mazgas Baltijos šalyse. Tai yra pats pagrindinis, sakyčiau, Baltijos šalių transporto mazgas. Skaičiuojant ekonominiais terminais, kiek kauniečiai gaišta laiko tame mazge ir kiek galėtų būti sukurta Lietuvos ekonomikai naudos, jis atsiperka labai greitai. Tai tikrai... Bet, aišku, jūs to irgi nesakote, kad nereikia daryti. Čia, be abejo, tai reikia daryti. Dėl techninių sprendimų neabejoju, kad bus atsižvelgta į visus specialistų komentarus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Paskutinė klausia I. Degutienė. Prašom, kolege.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau klausti sveikatos ministro, bet jo nematau. Jeigu galima, premjere, tada jūsų paklausiu apie vaikų maitinimą mokyklose ir darželiuose. Savo akimis mačiau, atėjusi pasiimti anūkų, vaikai darželyje yra nevalgę ir, kaip išbadėję po dienos, parlėkę namo prašo valgyti. Aš ne prieš, kad vaikai turi sveikai maitintis. Bet turbūt tie igūdžiai turi atsirasti pirmiausia šeimoje, turiu omeny, ugdytas vyktų ir pagal etapus vaikas priprastų prie to

maisto. Ar jums neatrodo tiesiog kaip Lietuvos piliečiui, kaip vaikų tėvui, kad gal reikėtų šiek tiek grįžti atgal ir kokiais nors etapais įvesti tą tvarką, o ne taip kardinaliai, kaip dabar padaryta, kai tie vaikai iš tikrųjų vietoj sveiko maisto gauna stresą ir alkį? Mano manymu, mes tikrai pasielgėme neprotingai.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Irena. Tikrai ir mano dukra eina į mokyklą ir turi maitintis, ir moksleiviai, beje, ateina ir į Vyriausybę, vakar turėjome ketvirtokus, kurių aš tiesiai paklausiau dėl to maitinimo pasikeitimo. Taip, jūs teisingai pasakėte, reikia formuoti tuos kitokius įgūdžius, mes iš tikrųjų turime problemų su sveika gyvensena, sveiku maistu, bet tai ir yra pradžia – nuo vaikystės pradėti tuos įgūdžius formuoti. Gal tai yra iš tiesų kažkam nepriimtina, galbūt yra... Net ir iš to rekomenduojamo sąrašo nėra tvirtinamas konkretus meniu, galbūt galėtų ir maitintojas pasistengti, kad būtų to skonio, patiekalas būtų ir priimtinas, ir patrauklus, ir skanesnis.

Šituos žingsnius reikėjo kada nors pradėti žengti. Jeigu mes vėl paliksime tik šeimai, kas yra labai svarbu, kas yra pagrindas... tačiau yra ir bendruomenės sutarimas. (...) irgi mokykla nusprendė, kokių produktų nedėti vaikams į priešpiečių paketėlius, tai, matyt, bendruomenė sprendžia. Aišku, čia prievarta mes nieko neįvesime, bet tą žingsnį reikėjo žengti. Dabar dažnai būna, kad mes kartais absoliučiai pradedame pagal raidę daryti tai, o kartais kūryba, šeiminingumas išmone ir geranoriškumas ir tą sveiką patiekalą, vaikui sveiką tikrai gali padaryti patrauklesnį. Aš manau, kad tai yra pradžia, bet mes turime riboti. Vakar irgi manęs ir Vyriausybės vaikai klausė, kodėl negalima mokykloje valgyti cepelinų? Ir tai buvo ketvirtokų klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, dėkojame Vyriausybei, dėkojame jums už klausimus jai. Baigėme Vyriausybės valandą, pusvalandį, kurį skyrėme opozicijai.

13.32 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2602 (svarstymas ir priėmimas)

Grįžtame prie mūsų rytinės darbotvarkės 1-11 klausimo, praėjo trys valandos. Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2602 svarstymas.

Diskusija. P. Urbšys. Nematau P. Urbšio, norinčio diskutuoti. Gerbiami kolegos, nėra P. Urbšio. Tešiame svarstymo stadiją ir aptarsime pasiūlymą, kuris yra užregistruotas. E. Gentvilas pateikė pasiūlymą. Kadangi jo taip pat nematau salėje... E. Gentvilas pateikė pasiūlymą, kad kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas... Yra E. Gentvilas. Malonu. Jums ir suteiksime garbę pristatyti savo pasiūlymą.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, jūs nepatikėsite, man irgi malonu. Nors aš teikiau atskirą įstatymo projektą, Statuto pataisą, kaip suprantu, ir toliau dar komitetas nėra apsvarstęs, tai nusiėmiau, taip sakant, kepurę ir sutikau įregistruoti po savo pokalbio su Seimo Pirmininku pasiūlymą dėl ponios A. Norkienės projekto. Mano ir tolesnis įsitikinimas... Aš tą ne pirmą kartą teikiu, pernai gruodžio 19 dieną buvo atmesta be tobulinimo teisės, šiemet jau buvo leista eiti toliau – prie svarstymo stadijos, na, bet pasielgėme tokiu būdu. Taigi teikiu siūlymą, kad opozicijai priklausytų ne vienas, tačiau du Seimo vicepirmininko postai. Mano manymu, nieko naujo čia opozicija neiškovoja, opozicija atsiima tai, kas egzistavo iki 2016 m. lapkričio 15 d. Lapkričio 15 dieną Seimo dauguma nusprendė, kad opozicijai pakaks vieno iš penkių, paskui buvo nusprendę, kad vieno iš šešių, dabar vieno iš septynių, nes siūloma apskritai vėl turėti septynis Seimo vicepirmininkus. Aš ir sakau – du iš septynių ir tai yra mano kategoriška, aiški pozicija. Jeigu tam nepritariama, aš kalbėsiu apie toliau vykstantį opozicijos teisių pažeidinėjimą šiame Seime. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, pasiūlymas pateiktas. Grįžtame prie buvusios situacijos, kokia buvo anksčiau.

Dabar motyvai. Už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Jeigu dabar Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos lyderiai nori panaikinti įspūdį, kad jie Seimo Pirmininko pavaduotojo kėdes naudoja kaip politiniam sandėriui, tikrai ši

gerbiamo E. Gentvilo pataisa kaip tik leistų savo veidą pataisyti, nes dabar valdantieji yra kaltinami, kad jie yra kaip antidemokratinė jėga ir net kelia pavojų mūsų valstybės demokratijai. Jūs, pritardami E. Gentvilo pasiūlymui, kaip tik atimtumėte argumentą jus laikyti antidemokratinė politinė jėga ir kartu parodytumėte, kad jūsų politinėje kultūroje tikrai nėra tam tikrų politinių sandėrių, tam tikros prekybos kėdėmis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nėra. Būčiau labai dėkinga, jeigu kolegės Seimo nariai ministrų paklaustų truputį toliau ir salėje galėtume girdėti vieni kitus.

Balsuojame dėl E. Gentvilo pasiūlymo. Skelbiu balsavimo pradžią.

Balsavo 87 Seimo nariai: 87 vienbalsiai pritarė E. Gentvilo pasiūlymui.

Gerbiamieji kolegos, po svarstymo motyvai. Prieš – S. Jovaiša. Atsisako kalbėti. Po svarstymo norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo?

Priėmimas. Vienas straipsnis.

Dėl viso Seimo statuto keturi – už, keturi – prieš. Norinčių kalbėti nėra.

Balsuojame.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 2. Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24 straipsnį skelbiu priimtą kartu su E. Gentvilo pasiūlymu. (*Gongas*)

P. Urbšys – replika po balsavimo.

P. URBŠYS (*MSNG*). Tikrai vėl parodė tai, kaip mes, kokiomis užuolankomis einame prieš sprendimo, kuris yra priimtas tokia dauguma, nes akivaizdu, kad sumanytojai kito varianto, dėl kurio vis dėlto buvo sudarytos sąlygos opozicijai valdančiuosius išvadinti neišmanėliais ir kaip antidemokratinė politinė jėga, dabar, šiandien, pasielgė, sakyčiau, labai nepagarbiai, nes dėl jų trumparegiškumo Seimas pateko į tam tikrą aklavietę ir į tribūną buvo paleistas žmogus tarsi gyvas skydas, kuris kalbėjo taip: mes nepatyrę, mes nesugebame, mes neįsiklausėme. Galų gale tie, kurie prisidirbote, eikite į tribūną ir pasakykite: taip, mes suklydome, nežiūrėjome, mes nepatyrę, o ne leiskite kitą žmogų ir nesidangstykite juo. Tai aš taikau jums, Ramūnai Karbauskis ir Agnė Širinskienė.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, daugiau replikų niekas po balsavimo nenori sakyti. Noriu priminti jums, kad Seimas priėmė Seimo nutarimą „Dėl Mildos Vainiutės skyrimo Seimo kontroliere“. Gerbiamoji M. Vainiutė jau tuoj įeis į salę. Mes buvome sutarę, kadangi truputį anksčiau mums pavyko Statuto pataisai pritarti, tai labai prašau Seimo Pirmininką V. Pranckietį, kol ateis pretendente, gal jūs galėtumėte pateikti kitos savaitės darbotvarkę, kurią numatome pradėti spalio 8 dieną.

13.40 val.

Seimo savaitės (nuo 2018-10-08) – 2018 m. spalio 9 d. (antradienio) ir 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, kita darbo savaitė prasidės spalio 8 dieną, posėdžiai vyks spalio 9 ir 11 dienomis. Yra pateikta daug programos dokumentų. Pradėsime posėdį Nepriklausomybės Akto signataro B. Lubio 80-ųjų gimimo metinių paminėjimu. Č. Juršėnas, ilgametis Seimo Pirmininkas, skaitys pranešimą.

O toliau vėl grįžtame prie darbotvarkės, grįžtame prie Konstitucijos 106, 107 straipsnių ir svarstymo daugelio įstatymų, kurie jau buvo pateikti. Darbotvarkę pateikėme Seniūnų sueigoje ir sakėme, kad ji bus „gyva“, jeigu kas nors norės kokių pokyčių, tai jie dar bus įmanomi ir darbotvarkė bus taisoma Seniūnų sueigos metu arba tiesiog paties posėdžio pradžioje.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Girdėjau vieną klausimą dėl rytojaus dienos, t. y. dėl nenumatyto posėdžio.

V. PRANCKIETIS. Dėl rytojaus dienos. Yra nenumatytas posėdis. Jo darbotvarkę tvirtina valdyba. Su visa pagarba Seimui posėdžio darbotvarkę pateikta viešojoje erdvėje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime patvirtinti kitos savaitės?.. Savaitės, prasidedančios spalio 8 diena, darbotvarkę? Prašome balsuoti, kad patvirtintume Lietuvos Respublikos Seimo savaitės, prasidedančios spalio 8 diena, darbotvarkę.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 72, prieš nėra, susilaikė 2. Savaitės darbotvarkė patvirtinta.

Kolegos, prašome tikrai neišeiti dar iš salės. M. Vainiutė jau lipa laiptais. Vykdydysime jos prisiekimo Seimo kontroliere procedūrą. (*Balsai salėje*) Mums pranešė, kad ji jau lipa laiptais. Minutėlę, tuoj, būkime kantrūs!

E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Nežinau, galbūt čia galima traktuoti kaip atsisakymą duoti priesaiką.

PIRMININKĖ. Ne, gerbiamieji!

E. GENTVILAS (*LSF*). Pažiūrėkite Statutą.

PIRMININKĖ. Ne, gerbiamieji, priesaika buvo numatyta 14 valandą, o šiuo metu dar nėra 14 valandos. (*Balsai salėje*) Taip, atvyko gerbiamoji M. Vainiutė.

Gerbiamas Seimo Pirmininke, kviečiu jus priimti priesaiką. Seimo narius kviečiu atsistoti. Vieną minutę!

13.44 val.

Seimo kontrolieriaus priesaika

M. VAINIUTĖ. Aš, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Milda Vainiutė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos valstybei, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališka, saugoti man patikėtas paslaptis. Tepadedu man Dievas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sveikiname M. Vainiutę prisiekus ir skiriame ją Seimo kontroliere. Linkime sėkmės. Dėkojame.

Gerbiamieji kolegos, prašome registruotis. Rytinio posėdžio darbotvarkės klausimai aptarti. Registruojamės.

Užsiregistravo 77 Seimo nariai.

Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 213 STENOGRAMA

2018 m. rugsėjo 27 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėdame vakarinį posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 71 Seimo narys.

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2609 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Popietinės opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkės 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2609. A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Tai toks formalus dalykas, aš prašau leisti įtraukti į rudens sesijos darbų programą projektą – Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo projektą, kuriuo yra siūlomi tam tikri dalykai, susiję su politinių partijų skaidrumu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Nėra norinčių jūsų klausti. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galime. Dėkoju. Svarstymas. Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 64, prieš nėra, susilaikė 14. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.05 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 7 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2480 (pateikimas)

Taigi dabar kviečiu A. Bilotaitę pateikti Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 7 straipsnio papildymo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2480.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiami kolegos, kad leidote įtraukti šį projektą į rudens sesijos darbų programą. Pirmiausia pradėsiu nuo to, kas paskatino parengti šias įstatymo pataisas. Pavasarį rengėme diskusiją, kurioje mes diskutavome dėl politinių partijų finansavimo skaidrumo. Taip pat Audito komitetui buvo pateiktas Vyriausiosios rinkimų komisijos raštas, nes 2015 metais Vyriausioji rinkimų komisija atliko patikrinimą, kurio metu nustatė, kad viena partija buvo paėmusi iš banko paskolą, kurios grąžinimą garantavo fizinis asmuo. Suejus paskolos terminui, paskola buvo grąžinta laiduotojo lėšomis. Vėliau partija per ketverius metus laiduotojui tą paskolą grąžino, bet be palūkanų, kurias buvo išsipareigojusi mokėti bankui. VRK nuomone, tai galėjo būti laikoma netiesioginėmis pajamomis. Tad šiuo projektu ir yra siekiama užtikrinti, kad politinės kampanijos būtų finansuojamos skaidriai, ir yra siūloma, kad partijos imamų banko pa-

skolų negalėtų užtikrinti laidavimu, nes, kaip matome, čia atsiranda tam tikros grėsmės, kai politinė partija vėliau, galbūt susitarusi arba negalėdama gražinti paskolos bankui, tą visą atsakomybę perkelia laiduotojui, o laiduotojas vėliau gali tiesiog ir nepareikalauti iš politinės partijos tuos pinigus jam sugražinti. Tai nėra mano pačios iškelta problema, tą problemą iškėlė Vyriausioji rinkimų komisija. Visa tai buvo surašyta rašte, kuris buvo pateiktas Audito komitetui. Tad kviečiu pritari šioms pataisoms ir užtikrinti, kad tas politinių partijų kampanijų finansavimas būtų skaidrus.

O dabar mielai atsakysiu į jūsų klausimus, kolegos.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmoji – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, gerbiama kolege, idėja yra gera, bet kaip su jos realizavimu? Jūs bandote reguliuoti specialiuoju įstatymu laidavimą, bet dėl kažkokių priežasčių, ką pastebi ir Teisės departamentas, tiesiog jūs netaisote atitinkamų Civilinio kodekso nuostatų ir susikuria tokia dviprasmiška situacija, kai, viena vertus, specialusis teisės aktas nustato tam tikrus apribojimus, o Civilinio kodekso normos tą garantiją kaip ir leistų. Šiuo atveju ir Teisės departamentas atkreipia dėmesį, kad to savo tikslo jūs tiesiog tokiu reguliavimu galite nepasiekti. Ar nebūtų tiesiog tikslingiau dar luktelti ir registruoti Civilinio kodekso pataisas, kad mes matytume, kokį jūsų reguliavimą iš esmės siūlote, ir būtume tikri, kad jis veiks, o ne bus tiesiog neveikianti norma?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama kolege, už klausimą. Jūs esate Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė ir suprantate, jeigu iš esmės idėjai yra pritariama, ir jūs, kaip aš supratau, sutinkate, kad tai yra spraga ir kad ją reikia taisyti, aš manau, kad pagrindinis komitetas, atsižvelgdamas į tai, galėtų priimti sprendimus ir padaryti tam tikrus papildymus, jei mato, kad reikalingi papildomi teisės aktai, kuriuos reikėtų iš tikrųjų taisyti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, išties jūs imatės reguliuoti turbūt tą sritį, tą legalią ir matomą sritį. Turbūt politinės kampanijos... Ar tai būtų savivaldos, ar Seimo, ar Prezidento rinkimai, turbūt būtų galima pačią kampaniją ir finansavimą prilyginti aisbergui, kai yra matoma tik viršūnė. Jūs dabar imatės tą labai neženkliają dalį, tą dešimtdalį to matomo aisbergo reguliuoti, kai 90 % yra po vandeniu nematomo to finansavimo. Mes žinome dėžutes, mes žinome už dyką gaunamą eterį, matomumą, net ir nacionalinio transliuotojo vaidmenį, na, kad ir šiuose vykstančiuose rinkimuose vienoje apygardoje į laisvą Seimo nario vietą. Štai kur yra problema. O jūs pasirenkate tą patogiausią matomą dalį ir sakote, štai, paieškime mes ten šapelių kažkur akyje. Kodėl jūs nematote 90 % aisbergo, tos povandeninės dalies?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš tikrai sutinku, kad problemų yra tikrai labai daug. Tie dalykai, kuriuos jūs išvardijote, manau, yra teisėsaugos institucijų ir operatyvinės veiklos darbas. Aš matau, kad mūsų institucijos dirba, ir tikiuosi, kad ir toliau sėkmingai darbuosis, kad tokių atvejų, tokių situacijų nebūtų.

Vyriausioji rinkimų komisija sudėliojo savo argumentaciją, kad yra šiuo atveju spraga. Viena politinė partija buvo pasinaudojusi šita spraga. Niekas negali paneigti, kad ateityje nebus naudojama, tarkim, tas laidavimas, kurį, aš galiu sakyti, galima įvardinti kaip šešėlinį finansavimą, nebus panaudojamas tam tikrų politinių jėgų. Jeigu yra spraga, aš manau, kad mūsų, kaip įstatymų leidėjų, pareiga yra ją ištaisyti. O ateityje, aš tikiuosi, jeigu tokia politinė valia, gal ir giliau būtų galima pažiūrėti, bet tai ateities darbai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Po pateikimo motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. Už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jau ne pirmas įstatymo projektas, kuris atitinka tai, apie ką buvo kalbėta ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto tyrimo išvadose dėl finansavimo. Žingsnis po žingsnio siūlomi tie dalykai, kurie keistų esamą padėtį, tačiau, kaip aš suprantu, valdantieji, kadangi jau birželį buvo atmetę tokių projektų, dabar rugsėjo pabaiga, nėra nusiteikę vykdyti savo pačių patvirtintų išvadų. Aš vis dėlto siūlau apie tai pagalvoti (kiekvienas žingsnis yra vertingas), pritari po pateikimo ir svarstyti šį projektą komitetuose.

PIRMININKĖ. Prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, manęs neįtikino Seimo narės argumentai, kad komitetai turi parengti įstatymų projektus. Aš manau, kad, stengiantis užtikrinti darnų Seimo dar-

ba, reikėtų patiems atnešti paketus, atitinkamai ir Civilinio kodekso pataisų. Iš esmės pritarinama idėjai, aš siūlyčiau kolegei dar tą idėją tobulinti ir ateiti su tvarkingais projektais, neužmetant atskirų lydimųjų teisės aktų rengimo ant komitetų pečių, nes, kaip jūs puikiai žinote, pagal Statutą komitetai tokios funkcijos Seimo nariams rengti lydimuosius projektus tikrai neturi.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 39, prieš – 7, susilaikė 41. Po pateikimo neprita.

Alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad atiduotume iniciatoriui tobulinti, balsuojate už, kas balsuojate prieš – už atmetimą.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 68, prieš – 14. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

15.15 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2540 (pateikimas)

Mokslo ir studijų įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu E. Pupinį.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu įstatymo projektą, kurio esmė yra pakankamai aiški. Tai yra Mokslo ir studijų įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymas. Esmė tokia, kad iš tikrųjų aukštųjų mokyklų tarybose dar yra galimybė dalyvauti politikams, bet jau nėra galimybės dalyvauti kai kuriems politikams, kurie yra asmeninio pasitikėjimo. Pasitaiko atveju, kai aukštųjų mokyklų tarybose, ypač skiriant atsakingus asmenis į vadovaujamas pareigas, matyti toks politinis šleifas. Norėtume, kad galbūt jo nebūtų, nes čia pastaruoju metu skiriant ir kolegijos direktorių pasitaikė tam tikrų tokių politinių interesų, kur netgi ir verslas nesupranta, kodėl taip vyksta. Manome, kad yra daug kompetentingų žmonių, kurie arčiau verslo, arčiau bendruomenės, kurie įsitraukia į aukštųjų mokyklų gyvenimą daugiau, ne tik politikai gali. Politikai gali įsikišti ir bendrauti kaip politikai su aukštosiomis mokyklomis, nebūtinai turi dalyvauti tarybose ir spęsti dėl aukštųjų mokyklų valdymo.

Tai ir yra pasiūlymas, kad iš tarybos narių (kaip ir prezidentai ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo asmenys, ar direktoriai tų pačių kolegijų arba joms pavaldžių įstaigų, arba įmonių, kurios turi daugiau negu 50 % balsavimo teisės) būtų išbraukti ir Europos Parlamento nariai, savivaldybių merai, savivaldybių tarybų nariai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Su dalimi jūsų nuostatų galima sutikti, bet... Tarkim, savivaldybės tarybos narys: aš buvau Biržų savivaldybės tarybos nariu ir Kauno aukštosios mokyklos tarybos nariu. Čia jokio politinio ryšio ir apskritai nieko bendro neturi. Ar negalvojate, kad čia perteklinė nuostata? Aš suprantu – meras, Seimo narys, kiti galbūt suprantama, bet savivaldybės tarybos nariai... Tų aukštųjų mokyklų Lietuvoje, kiek jų yra, ant rankų pirštų galima suskaičiuoti, o savivaldybės tarybos narių yra gal 1,5 tūkst.

Antras klausimas. O fakultetų tarybas tai lies ar ne, ar tik pačios aukštosios mokyklos tarybą?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Taip, tai lies aukštosios mokyklos tarybą. Iš tikrųjų žinau, kad į jus daugiau turbūt buvo žiūrima kaip į verslo atstovą, ne kaip į politiką, kuris yra vienos savivaldybės tarybos narys, o, tarkim, atstovauja aukštojoje mokykloje kaip tarybos narys. Na, bus galima svarstyti, diskutuoti dėl tarybos narių, bet iš tiesų visko būna tame gyvenime. Manau, kad tarybos nariai galėtų jau taip kaip aktyvūs bendruomenės nariai dalyvauti kaip patariamasis balsas arba diskutuoti, susitikti su kolegijų arba aukštųjų mokyklų, universitetų rektorais ir panašiai ir dalyvauti. Jie ir taip yra pakankamai aktyvūs, bet vis dėlto norėtųsi, kad aukštųjų mokyklų tarybose dalyvautų daugiau iš bendruomenės žmonių, iš aplinkinių, nes politikai, turėdami galimybę ir taip reikštis, galima sakyti, užima ir tų žmonių, kurie taip pat būtų naudingi dalyvaudami aukštųjų mokyklų tarybose...

PIRMININKĖ. Klausia G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū. Iš principo sveikinu jūsų pateiktą pasiūlymą. Gyvenimas parodė, kad vien politinio pasitikėjimo tarnautojų galimybių užkirtimas nėra pakankama

teisinė depolitizuoto aukštųjų mokyklų valdymo priemonė. Bet ką jūs, kaip teikėjas, atsakytumėte tiems, kurie sakytų: žiūrėkite, kas čia blogo, jeigu taryboje dirba rajono ar miesto meras, juk jis čia regiono interesais gali rūpintis ir panašiai? Kaip jūs tokius argumentus išsklaidytumėte?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Aš visada sakau, kad meras ir taip turi pakankamai įtakų įvairių, ir jis turi dalyvauti, bendrauti galbūt ir su pačia taryba, tačiau kai priima sprendimus dėl įstaigų arba institucijų, kai yra priimami sprendimai dėl valdymo organų, nori nenori, pačiai bendruomenei kyla abejonių. Galbūt ir žmogus pakankamai atviras, tačiau bendruomenė užduoda klausimą. Neduok Dieve, ten koks nors politinės krypties asmuo patenka ir prasideda: jūs matote, politikai, kokie jūs žmonės, kad turite įtaką ir skiriate savus? Iš tikrųjų manau, kad toks depolitizavimas ir politikus šiek tiek apgintų, pasakytų, kad čia įtakos nėra, čia skiriami žmonės grynai profesionalai, neatsižvelgiant į politines pažiūras. Manychiau, yra ir iš tos pusės nauda.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pateikėjau, jūs turbūt puikiai prisimenate ir žinote, kokia buvo politika universitetų naujųjų tarybų sudarymo prieš keletą metų. Norėta, kad universitetai neatitrūktų nuo gyvenimo, teorija derėtų su praktika, kad būtų ta sinergija, ir taip toliau, ir taip toliau. Ar neatrodo, kad jūs tarsi grįžtate šiuo projektu prie senosios tvarkos?

Toliau. Kitas dalykas. Kokia yra šiandien situacija? Pavyzdžiui, aš buvau tarybos narys, niekam neužkliuvo, kad esu universiteto tarybos narys, kai tapau vicemeru, manęs net neinformavę pašalino iš universiteto tarybos. Tačiau šiandien trečio Lietuvos miesto universiteto rektorius yra miesto meras, ne rektorius, o miesto meras yra tarybos narys ir, rodos, pirmininkas. Ar nereikėtų bent jau sutvarkyti pirmiausia, kokie yra netolygumai šiandien, o ne vien tik mąstyti apie ateitį?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų turbūt aukštųjų mokyklų tarybos nėra per daug senas reikalas, galbūt šiek tiek turime ir mokytis, ir tobulinti tą sistemą, o tai, kad tarybos pirmininkas, tikrai aš nematau nieko gero. Manau, kad tarybos pirmininku turėtų būti tos bendruomenės, galbūt verslo atstovai, patikimi žmonės, bendruomenių lyderiai ir tie, kurie formuotų tam tikrą politiką, nesusijusią su politiniais įvykiais rajone. Iš tikrųjų paskutiniai pavyzdžiai parodė, kad netgi, tarkim, politinės partijos susipyksta skiriant direktorius, nes vienas žiūri kaip profesionalas, dirbantis kolegijoje, o kitas žiūri kaip politikas, norintis turėti įtaką. Manau, tik išgryninus tas tarybas bus daugiau ramybės ir daugiau susitelkimo dirbti, o ne politikuoti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Suprantu jūsų norą depolitizuoti tarybas ir pasiskų prieš veikiančius aktyviai politikoje politikus. Tačiau aš dabar galvoju, ar veikiantis Europos Parlamento narys darys didesnę politinę įtaką negu buvęs Europos Parlamento narys arba buvęs meras, suprantate? Aš manau, kad ta depolitizacija nelabai pavyks šiuo įstatymo projektu. Kaip jūs galvojate?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Vis dėlto manau, kad veikiantys, labiau aktyvūs ir turi daugiau noro turėti įtaką negu politikai, nesantys vykdomojoje valdžioje. Žinote, savaimė suprantama, turbūt meilė didesnė tam, kuris dalyvauja politikoje ir šiuo metu turi galimybę priimti tam tikrus sprendimus. Turbūt to, kad buvę ar esami politikai visuomeniniame gyvenime reiškiasi, mes negalime surašyti visko ir visur. O čia tam tikras dėmesys veikiantiems politikams, kad jie tuo metu neformuotų savo politinės įtakos grynai politiniais interesais, o asmenys, dalyvaujantys tarybose, žiūrėtų daugiau bendruomeninių interesų. Tiek. Be to, bus galima tobulinti, galėsime kalbėti dar ir komitetuose apie tai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, išties mane šiek tiek stebina žinant jus ir jūsų pažiūras, mes kalbame apie politiškai aktyvią visuomenę, jūs dabar bandote politiką atskirti nuo visuomeninio gyvenimo. Ar tai dera su demokratinės valstybės principais? Kur jūs stumiate? Į kažkokią diktatūrą ar į ką, kad, tarkime, būtų viena partija, galbūt ta partija išsirinktų Prezidentą, turėtume prezidentinę diktatūrą demokratinėje valstybėje. Atsiverskite Konstitucijos pačią pradžią ir pažiūrėkite.

Suprantate, visos bėdos turbūt mūsų valstybėje ir kyla dėl to, kad visuomenė yra politiškai neaktyvi. O jūs dar bandote visuomenę izoliuoti, izoliuoti politiškai aktyvius žmones nuo visuomeninio gyvenimo šiuo atveju mokslo ir švietimo srityje. Ar jums taip neatrodo, gerbiamas kolega?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Tikrai neatrodo, nes mes turbūt ne be priežasties, rašydami įstatymą, jau tuo metu numatėme, kad galbūt Vyriausybė, Seimo nariai, net politinio asmeninio pasitikėjimo... negali dalyvauti. Man skaitant įstatymą minčių kilo po to, kai prasidėjo tam tikri politiniai įvykiai, kad iš tikrųjų politinio asmeninio pasitikėjimo žmogus negali, o tas pirmas asmuo, kuris formuoja politiką, gali. Jeigu jau žiūrime iš prizmės, kad daliai politikų neleidžiama, iš tikrųjų manau, kad turėtume tą pabaigti ir daugiau į visuomeninį gyvenimą įtraukti asmenis, kurie galbūt nepriklauso tuo metu valdančiajai politinei daugumai arba kam nors, kas tikrai turi politinę įtaką.

PIRMININKĖ. Klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau (čia, į kairę), suprantu ir sveikinu jūsų iniciatyvą, bet, kita vertus, ar nevertėtų tada veidrodiniu principu uždrausti ir aukštųjų mokyklų administracijos atstovams, t. y. rektoriams, prorektoriams, dekanams, būti savivaldybių tarybų nariais, kad pagal šią logiką nebūtų ryšio ir jiems nebūtų galima tokiems būti? Čia reikėtų ne tik apie aukštąjį mokslą kalbėti, bet ir apie visas valstybinio pavaldumo įstaigas ar Kultūros ministerijos, ar bet kokios.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Matote, dėl dalyvavimo politiniame gyvenime mes susidursime su Konstitucijos problemomis. Iš tikrųjų tas draudžiama. Faktiškai kito kelio nėra be Konstitucijos keitimo, bet manau, kad vis dėlto politiniame gyvenime, čia A. Skardžiui atsakymas, vadovai gali dalyvauti, išskyrus tuos, kurie tiesiogiai pavaldūs taryboms arba tiesiogiai pavaldūs merui ir panašiai. Tos išimtys yra padarytos ir jiems dalyvauti rinkimuose negalima. Tačiau kitaip Konstitucija draudžia, nes konstitucinis išaiškinimas buvo, kad vis dėlto dėl tiesioginio pavaldumo negalima dalyvauti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. G. Steponavičius – už.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų nė viena sistema turbūt nėra tobula ir tai, ką mes dabar turime, numato pagrindus, kurie dar 2009 metais buvo padėti dėl naujos valdymo sistemos aukštųjų mokyklų, tiek universitetų, tiek kolegijų, atskiriant politiką ir politikų dalyvavimą nuo svarbiausių aukštųjų mokyklų gyvenimo tvarkymo. Mes tarybiniais laikais turėjome ir dar vienoje šalyje, ne taip toli nuo Lietuvos, prezidentai savo dekretais skiria universitetų rektorius ir kai kam galbūt tai gali atrodyti kaip nebloga praktika.

Bet iš tiesų geriausi sprendimai atsirado tada, kai ne politiką „stogą“ tu susirasi, politikas ar keli politikai tau padės aukštosios mokyklos reikalus spręsti, bet išties surasi stiprią komandą ir į tarybą pasikviesi tokius autoritetus, kurie padės išorės patirtimi aukštajai mokyklai judėti pirmyn. Nuo 2009 metų mes griežtai tos Vyriausybės cikle žiūrėjome per didinamąjį stiklą, kad jokie žmonės, turintys politinį angažuotumą, nepatektų į aukštųjų mokyklų valdymą, ir tai mums tada pavyko. Bet per pastaruosius trejus ketverius metus mes matome išnaudojimą landų, kurios, būdriai matant, išliko ir yra trys ar keturios savivaldybės, kuriose šiuo metu merai mano, kad tai yra normali praktika dalyvauti ar net vadovauti taryboms.

Aš kviečiu užkirsti tam kelią, nes tokiu būdu daroma meškos paslauga aukštajai mokyklai, ir dar kartą dėkoju už gerą iniciatyvą, kuriai kolegos pritaria. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 44, prieš – 2, susilaikė 38. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Numatomas svarstymas lapkričio 8 dieną.

15.30 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 71, 155, 156 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹, 71² ir 71³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-2303 (pateikimas)

Popietinės darbotvarkės 2-3 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 2, 71, 155, 156 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 71¹, 71² ir 71³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-2303 pateikimas. Kviečiu S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, Mokesčių administravimo įstatymo pataisų čia yra tik tiek, kiek tai susiję su komisija, kuri vadinama Mokestinių ginčų komisija. Čia pataisos yra tokios, kad Mokestinių ginčų komisijai būtų suteiktos turbūt tos pirmą kartą funkcijos,

kurias tokios komisijos ir turėtų atlikti, tai yra mediacijos, arba tarpininkavimo, funkcijos susitariant, o kai yra tam tikros aplinkybės, ir sudarant taikos sutartį.

Kaip žinome, jau Civilinio proceso kodekse mes turime visą paketą, kur civilinėse bylose yra tarpininkai, arba mediatoriai. Jau jūs po pateikimo pritarėte ir komitete svarstome dėl administracinių teismų. Ši Mokestinių ginčų komisija taip pat nori šių teisių, šitos kompetencijos. Manau, kad būtent komisijos ir turi būti visų pirma taikinamosios institucijos, įskaitant, aišku, ir administracinių ginčų komisijas, o po to jau tik teisme turėtų būti, esant tokioms, sakyčiau, labai formalizuotoms procedūroms, sprendžiamas ginčas. Štai visa esmė. Čia iniciatorė yra Mokestinių ginčų komisija. Jie iš esmės pirminį variantą ir parengė, aš jį teikiu jūsų teismui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Daugiau nėra norinčių klausti. Po pateikimo gal galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Reikalaujate balsuoti? Tada balsuojame.

Užsiregistravo ir balsavo 85 Seimo nariai: už – 66, prieš – 1, susilaikė 18. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis Biudžeto ir finansų komitetas. Numatomas svarstymas Seime gruodžio 6 dieną.

15.34 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2304 (pateikimas)

Toliau, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2304. Pateikimas. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip jūs matote, jeigu matote, projektą, esmė jo yra ta, kad turbūt visi buvome šiek tiek sutrikę, kai praeitoje sesijoje reikėjo paskirti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininką ir paaiškėjo, kad, atsistatydinus nuolatiniam pirmininkui, apie pusę, o gal daugiau laiko pats VTEK'as buvo pasiskyręs, ko įstatyme nėra, pirmininką ir iškilo klausimas, ar apskritai komisija dirbo legaliai. Teismai pasakė, kad dėl to patys sprendimai netapo neteisėti, tačiau, pasižiūrėjus į įstatymą, kuris reglamentuoja VTEK'o veiklą, tokios procedūros nenumatytos, kaip nenumatyta ir jokių kitų atvejų, kai iškyla netikėtų, arba susirgus, arba atsistatydinus, ar išvykus Pirmininkui, jo pavadavimo atvejų. Tai aš mažiau mažiau ir sugalvoju jums pasvarstyti tam tikrą modelį, kaip būtų galima išvengti tokių nesusipratimų. Man atrodo, kad komisija, šita komisija yra labai svarbi ir ji galbūt dar visos savo reikšmės iki galo neįgyvendina, ką ji galėtų valstybėje korupcijos prevencijos srityje duoti. Tokios abejonės dėl vadovavimo, pirmininkavimo tikrai neprideda autoriteto, pasitikėjimo tiek politikų, tiek visuomenės. Todėl aš manau, kad tam tikri šio įstatymo pataisymai reikalingi, ir siūlau jums spręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Aš norėjau pranešėjo paklausti. Gal būtų geriau, kad pirmininko pavaduotojas tada turėtų eiti pareigas? Jūs apie tokią schemą negalvojote?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Dabar įstatyme tokios pareigybės nėra. Aš galvoju, bet komisija nedidelė, pirmininko pavaduotojas turbūt irgi reikalautų tam tikro papildomo finansavimo, kokio nors priedo prie atlyginimo. Svarstytina, bet ar tikrai reikia tokioje mažoje institucijoje pirmininko pavaduotojo, jeigu mums pavyktų pagalvoti ir atitinkamai išspręsti pavadavimo klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Daugiau niekas nenori klausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo.

Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas lapkričio 15 dieną.

15.37 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2466 (pateikimas)

Toliau – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pakeitimas. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt ne vieną stebindavo, kai važiuodavome gana vėlyvą rudenį ir matydavome dar asfaltuojant kelius. Iš tikrųjų turbūt susidaro visa grandinė problemų, kai tie darbai labai labai atsideda. Kaip žinote, visa tai reguliuoja Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas, kurio 9 straipsnio pakeitimą teikiu šiuo metu.

Iš tikrųjų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatyme yra nustatyta, kad Vyriausybė patvirtina Kelių priežiūros ir plėtros programos sąmatą. Būna taip, tradiciškai susikloto, kad tą sąmatą patvirtina net balandžio mėnesį, po to pagal sąmatą Kelių direkcija skelbia konkursus, konkursai vyksta dar du mėnesius ir taip ateina liepos mėnuo arba dar toliau ir tada prasideda darbai. Savaimė suprantama, rangovai nespėja ir tie darbai užsitęsia tolyn į rudenį. Iš tiesų šio įstatymo nuostata turėtų būti tokia, kad kiek įmanoma būtų paankstintas tos programos tvirtinimas, kad Vyriausybė programą patvirtintų iki vasario 1 dienos, ir po to viskas neatsidėtų ir darbai prasidėtų vasaros pradžioje. Trumpai tiek to pateikimo: įstatyme įrašyti, kad programos finansavimo lėšos būtų naudojamos pagal valstybės patvirtintą metinę lėšų naudojimo sąmatą iki vasario 1 dienos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų gal ir gerai, kad tie darbai būtų baigti tą dieną, tačiau metų laikai kiekvienais metais yra skirtingi. Vienais metais tą dieną visiškai galima dirbti darbus, netgi, kaip matote, kartais ir laukuose kombainai kukurūzus kulia. Ar čia tos datos suderinimas kaip su tos valandos sukiojimu, ar čia nėra panašu?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Čia pagrindinis dalykas, kad kiek įmanoma būtų paankstinti darbai. Aišku, ir vasaros metu klimato sąlygos ne visada leidžia dirbti darbus. Visko mes vasarą turime, ir liūtys būna, ir kelininkai negali dirbti dėl kitų priežasčių. Iš tikrųjų visų darbų paankstinimas atsižvelgiant į įstatymo projektą ir ankstyvesnis programos patvirtinimas suteiktų tik daugiau galimybių, kad darbai kiek įmanoma būtų daromi ne žiemą, kelių tvarkymo darbai, o vasarą, pavasarį.

PIRMININKĖ. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, tikrai sutinku, kad turėtų būti kuo greičiau priimta programa. Pamenu, kaip R. Masiulis, irgi pristatydamas dėl kelių, kalbėdamas apie praeitų metus, sakė panašiai, kaip ir K. Starkevičius sako, nuo klimatinių sąlygų kartais daug kas priklauso. Nesu gal per daug išsigilinęs į jūsų projektą, bet ar mes neuždedame per didelio apynasrio kelininkams?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Aišku, visada trumpesnis terminas Vyriausybei atlikti darbą galbūt yra tam tikra problema, bet didesnė, manau, problema, kuomet žiemą mes asfaltuojame kelius, kuomet jau sąlygos arba leidžia, arba neleidžia, prastėja rudens orai ir tada patiriame netgi finansinių nuostolių, kuomet darbų kokybė yra prastesnė. Iš tikrųjų čia noras kaip tik ir paskatinti, kad tie darbai būtų paankstinti, kiek įmanoma, nes sąmata tvirtinama metams. Iš tikrųjų per tuos metus po to skubama panaudoti tuos pinigus ir tada pridaroma broko.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega, aš matau milžinišką problemą dėl vėluojančių darbų, valstybės skirtų finansinių išteklių, europinių lėšų panaudojimo, vėlavimo. Pirmiausia tai traktuojau kaip milžinišką žalą regionams, kadangi mes čia dažniau kalbame apie kelius, o ne miestų gatves, nors ten taip pat yra. Tiesą sakant, kiekviena institucija iš esmės turi tam tikrą laiko ribą, iki kada turi būti patvirtintas biudžetas. Jeigu mes traktuojame, kad šita sąmata yra kelių remonto ir tiesimo biudžetas, tai natūralu, kad turi būti šita riba. Tiesą sakant, aš labai palaikau, matydamas katastrofišką situaciją, ypač žvyrkelių asfaltavimo. Klausimų jums neturiu, bet paraginu visus kolegas, ypač iš regionų, balsuoti ir palaikyti, nes tai yra problema, kai vėluoja nuo pirmojo žingsnio ir tada viskas stringa.

PIRMININKĖ. Tai jūs atsakysite? Čia kaip klausimas buvo.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Taip, sutinku.

PIRMININKĖ. Ir dar J. Jarutis klausia.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, mes, kaip seni savivaldybininkai, žinome tą problemą, jinai metai iš metų tęsiasi, bet, deja, turbūt... Aišku, iš principo aš pritariu, bet, ko gero, niekas

nuo to nepasikeis. Turi pasikeisti mąstymas Kelių direkcijoje, planavimas būti šiek tiek greitesnis. Bet kokiu atveju darbų pradžia ar pabaigą lemia gamtinės sąlygos, ir Viešųjų pirkimų įstatymas daugeliu atvejų turi įtakos, kada yra skundžiama be galo ir be krašto. Tiesiog iš principo palaikau, bet abejoju, ar tai suveiks. Ačiū.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Reikia tikėtis, nes įstatymas vis tiek įpareigos Vyriausybę greičiau atkreipti dėmesį ir patvirtinti, su visomis institucijomis susitarti. Tuo labiau kad tos diskusijos prasideda dar iki biudžeto tvirtinimo. Galbūt tie ginčai vyksta, galbūt dalybos įvairios, įtakų sritys, kurį kelią asfaltuoti, kurio neasfaltuoti. Iš tikrųjų susitarimai turės būti kiek įmanoma ankstesni ir mes laimėsime paprasčiausiai 2–3 mėnesius darbams atlikti, kad jie nebūtų nukelti į žiemą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Nori kalbėti tikrai už. Gal galite nekalbėti ir mes bendru sutarimu pritarkime? (*Balsai salėje*) Taip, pritariame bendru sutarimu po pateikimo. (*Balsai salėje*) Kaip? Vieni sako taip, kiti taip. Gerai, balsuojame.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 62, prieš – 1, susilaikė 21. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 6 dieną.

15.45 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projektas Nr. XIII-P-2449 (*pateikimas*)

Toliau – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projektas Nr. XIII-P-2449. Pateikėjas – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pernai buvo pateiktas panašus projektas, aišku, buvo ikimokestinės reformos. Pateikimo metu buvo atmesta, tačiau svarstant biudžetą tas pareiginės algos dydis buvo svarstomas ir padidintas beveik iki to paties dydžio, kuris ir buvo siūlomas. Kaip žinoma, 2017 metų gruodžio mėnesį Seimas protokoliniu nutarimu pasiūlė iki 2020 metų atkurti 2008 metų dėl krizės sumažintą pareiginės algos dydį, ir, be abejo, šis siūlymas yra su tuo taip pat susijęs. Siūloma padidinti 2,5 euro. Po mokesstinės reformos tas bazinis dydis, aišku, atrodo išpūdingai, jis sieks 170,89 euro, tačiau, kaip žinoma, sujungus draudėjo, perkėlus, tiksliau, draudėjo pensijų ligos, motinystės, sveikatos draudimo įmokas apdraustajam, didžioji dalis bus nuskaičiuota, ir tas efektas bus daugiau, sakysime, biudžetui.

Šiuo atveju didinimo efektą pirmiausia pajunta mažiau uždirbantys pareigūnai, biudžetinių įstaigų darbuotojai. Vaizdžiai pasakius, tie, kurie uždirba mažesnę nei vidutinis atlyginimas, pavyzdžiui, dvigubai mažiau, jiems didės keliais procentais, jeigu uždirba dvigubai daugiau nei vidutinis atlyginimas, didės apie 1 %.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Niekas jūsų paklausti nenori. Dabar po pateikimo ar galime pritarti bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 84 Seimo nariai, balsavo 83: už – 40, prieš – 9, susilaikė 34. Nepritarta po pateikimo.

Alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 78: už – 45, prieš – 33. Gražiname iniciatoriui tobulinti.

15.49 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-2533 (*pateikimas*)

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, noriu pristatyti Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo pakeitimą. Išties jis susijęs su besiklostančiomis tendencijomis dėl gyventojų migracijos, t. y. atskirose savivaldybėse gyventojų skaičius mažėja, ir tiesiog įstatymo nuostatos 10 straipsnyje yra užprogramuota tokia neproporcinga situacija, kad mažėjant gyventojų skaičiui keičiasi ir tarybos narių skaičius, bet didmiesčiuose jisai pasikeistų neproporcingai. Sakykime, dabar Kauno mieste gyvena mažiau nei 300 tūkst. gyventojų, ir gyventojų skaičius sumažėja, yra mažiau negu 300 tūkst. gyventojų, tada tarybos narių skaičius sumažėja iki 31, analogiškai kaip ir Klaipėdos savivaldybėje, nors Klaipėda yra dvigubai mažesnė negu Kauno miestas. Tuo tarpu kitose savivaldybėse, nors ir mažėja gyventojų skaičius, tarybos narių skaičius mažėja labiau proporcingai – tai yra dviem tarybos nariais ar keturiais. O Kaune greičiausiai jau kitų metų rinkimams, tai yra 2023 metų rinkimams, tai yra ne kitų metų rinkimams...

Vyriausioji rinkimų komisija, pasirodo, vadovaujasi Registrų centro Gyventojų registru. Ir dar viena įdomi tendencija, kad pagal Registrų centro Gyventojų registrą Lietuvoje gyvena 3 mln. beveik 100 tūkst. gyventojų. Tuo tarpu Statistikos departamentas sako, kad Lietuvoje gyvena 2 mln. 800 tūkst. gyventojų, tai yra apie 300 tūkst. Lietuvos gyventojų pasiklydo kažkur tarp dviejų institucijų. Skiriasi skaičiai Statistikos departamento ir Registrų centro Gyventojų registro, todėl tai daro įtaką ir tarybos narių skaičiui. Bet šiuo atveju greičiausiai 2019 metų rinkimams ta nuostata negaliojė, tačiau žiūrint į 2023 metų rinkimus reikėtų gerokai peržiūrėti visų savivaldybių proporcinio atstovavimo tendencijas.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena. Pastaruoju metu jau daug mėnesių nuo 2004 metų imigracijos skaičius pirmą kartą pradėjo lenkti emigracijos skaičių. Noriu paklausti. Dėl statistikos man šiek tiek keista, tuose miestuose, kuriuos jūs užrašėte projekte, būtent tuose regionuose, tuose miestuose, jų skaičius po truputį auga. Ar verta anksčiau laiko tai daryti, kai jau matome tendenciją?

Trečias klausimas, ar jūs nežiūrėjote mažesnių savivaldybių, kodėl jūs jų nelietėte? Dėkoju.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Robertai, aš žiūrėjau ir netgi visai neseniai gavau iš Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenis. Kaip ir sakau, skiriasi dviejų institucijų skaičiai – Statistikos departamento ir Registrų centro Gyventojų registro. Sakau, apie 300 tūkst. gyventojų yra kažkur pasiklydę tarp šių institucijų, jeigu Statistikos departamentas nurodo 2 mln. 800 tūkst. gyventojų, o Registrų centras – 3 mln. 100. Tai yra kažkokia netvarka. Iš tiesų Registrų centras, matyt, vadovaujasi tuo, kur gyventojai seniūnijose deklaravo savo gyvenamąją vietą, o Statistikos departamentas žiūri pagal išvykstančių ir atvykstančių skaičių. Atitinkamai tai atsiliepia savivaldybėms. Bet, jeigu žiūrėtume iš tiesų, vis tiek, išskyrus Vilnių, Kauno rajoną, gyventojų skaičius tose savivaldybėse nedidėja. Apskritai, aš tikiuosi, svarstymo metu bus galima pažiūrėti komitetuose visas tendencijas, juo labiau kad šios proporcijos yra nustatytos dar prieš kelis dešimtmečius, tvirtinant pirmąją Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo versiją, po to, kai buvo per pusę sumažintos savivaldybių tarybos.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, išties jūs užprogramuojate savo siūlymu tarsi Lietuvos išsivaikščiojimą, jūs tai įtvirtinate net įstatymu – štai, mažėja, emigracija didėja, susimąžinkime ir taip sumažinkime tą pačią Lietuvą, atstovavimą ir visa kita. Tai būtų vienas mano pastebėjimas. O kitas klausimas būtų, aš niekada negalvojau, kad jūs esate toks kerštingas žmogus, praradęs Kauno miesto mero postą, tiesiog norite galbūt taip atkeršyti savo politiniams oponentams?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų jūs visiškai neteisis, aš iš tikrųjų šiuo pakeitimu siūlau proporcingesnį atstovavimą. Jeigu Vilnius yra dvigubai didesnis už Kauną, o Kaunas dvigubai didesnis už Klaipėdą, tai atitinkamai turėtų būti susiję ir su tarybos narių skaičiumi, bet dabar susiklostytą situacija, kad Kaune būtų toks pat tarybos narių skaičius kaip ir Klaipėdoje.

Kitas dalykas, kaip aš galiu kerštauti, jeigu nei aš pats dalyvausiu savivaldos rinkimuose, ir juo labiau nedarau įtakos niekaip tarybos narių skaičiui. Kaip tik man atrodo, kad šiuo pasiūlymu daugiau demokratijos likučių būtų Kaune.

PIRMININKĖ. Klausia A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, norėjau paklausti. Kai jūs svarstote dėl gyventojų skaičiaus, ar nereikėtų kalbėti ir apie tarybos narių skaičių? Gal galėtume ir tarybos narių skaičių sumažinti?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų miestų ar rajonų tarybos nėra Seimas. Aš vis dėlto matau, kad ir vietos demokratijos daigai nėra labai stabilūs atskirose savivaldybėse, ir manau, kad kaip tik didesnis tarybos narių skaičius yra gerai. Juo labiau kad tarybos nariai nėra tiesiogiai apmokami, jie gauna, aišku, kanceliarines išmokas už savo sugaištą laiką, bet jie nėra visiškai apmokami, išskyrus merą, vicemerą. Todėl manau, kad visuomeniniais pagrindais dirbančių miestų, rajonų tarybų narių skaičius turėtų išlikti toks, koks yra numatytas įstatyme po 1995 metų reformos. Jeigu prisiminsime, pirmose kadencijose savivaldybių tarybų buvo atitinkamai beveik dukart daugiau tarybos narių, jei pažiūrėsime į kiekvieną savivaldybę. Pavyzdžiui, Vilniuje, Kaune ir visur kitur buvo dvigubai daugiau. Tarybos narių skaičiaus reforma jau įvyko, aš nemanau, kad prie to reikėtų grįžti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Pradėsiu nuo pastabos, kad prieš šimtą metų Lietuvos miestų, pagrindinių miestų, gyventojų skaičius buvo dvigubai trigubai mažesnis, tačiau magistratūros turėjo labai panašų narių skaičių ir žmonės tuo metu sprendė iš esmės tas pačias problemas, galbūt kitais mastais. Vis dėlto jūsų prognozė, ar tas jūsų siūlomas pakeitimas – 250 tūkst., aš suprantu, ateina investicijos, pritraukia ir papildomų žmonių pagrindiniai miestai, čia yra optimalus skaičius, kad nesikeistų niekas?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Aš siūlydamas daugiau orientavausi į sostinę. Jeigu atspirties taškas yra Vilniaus miestas ir sostinė, pusė milijono gyventojų, aš manau, taip proporcingai žemėjančiai ir turėtų eiti tos tendencijos. Aš manau, kad tai yra optimalu, bet labai tikiuosi, kad Kauno miesto gyventojai ir kitų didmiesčių gyventojai neišsivažinės į rajonus, į Vilnių ar kitur ir kad vis dėlto per ateinančią dešimtmetį tos tendencijos pasikeis. Juo labiau mes čia, Seime, lyg ir tvirtiname Demografijos pagrindų įstatymą iki 2020–2030 metų ir jame 2027 metais užprogramuotas gimstamumo sprogimas. Tikiuosi, tos tendencijos bus palankios didmiesčiams.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Kaunas... iš tikrųjų tas mažėjimas, manau, yra laikinas ir jūsų pastaba, kad tarybos narių skaičius turi išlikti tas pats, yra pačiu laiku. Bet jūs vis tiek šį įstatymą teikiate. Ar turite kokios informacijos, kad mūsų Rinkimų komisija ar kas nors kitas rengiasi teikti kitą įstatymą, kuriuo mažintų tą skaičių? Tikrai tai būtų šiandien neteisingas žingsnis žinant Kauno augimą ir žinant, kad dalis gyventojų galbūt tik laikinai išsikrausto gyventi į rajoną, bet jie naudojami visa miesto infrastruktūra. O miesto infrastruktūros klausimai kaip tik priklauso nuo tarybos, nuo demokratijos daugeliu atvejų.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Iš tiesų aš tikiuosi, kad augs ir Klaipėda, ir kiti miestai. Juo labiau tikiuosi, kad ir Panevėžys grįš prie 100 tūkst. tendencijų, nes dabar, mano duomenimis, ir Vyriausioji rinkimų komisija jau svarstė siūlymą dėl Panevėžio miesto, turbūt jis labiausiai būtų *nuskausmintas*, t. y. sumažėtų keturiais tarybos nariais ir beveik susilygintų su Panevėžio rajonu, būtų 25 ir 27 tarybos nariai. Šioje situacijoje apskritai aš tikiuosi, kad svarstymo metu mes į šį Savivaldybių rinkimų įstatymo 10 straipsnio projektą atkreipsime didesnę dėmesį, kad tas proporcingas atstovavimas būtų visose savivaldybėse, nes kitose tos vadinamosios žirkklės yra tikrai per daug skausmingos, per didelės. Labiausiai, man atrodo, artimiausių savivaldos rinkimų metu jos kirs Panevėžio miesto tarybai, kur daugiausiai sumažės tarybos narių. Tuo tarpu aš tikiu, kad tos tendencijos vis dėlto kryptis į gerąją pusę.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, ar jūs nesvarstėte tokio varianto, kad reikia čia dabar daryti kas 10 tarybos narių: 51, 41, 31, na, po to jau kitą kartelę – 27? Kodėl saistytis su tomis 10 vietų mažiau, gal 5 vietomis, kad nebūtina baigtųsi 31 ar 41? Tai ne gyventojų skaičiaus ribas stumdytume, o tiesiog tarybos narių. Aš suprantu, kad Kaunui irgi

norisi išlaikyti 41 savivaldybės tarybos narį, gal tiesiog kitaip reikia daryti arba kalbėti dėl administracinių ribų?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Iš tiesų svarsčiau, bet žinote, aš turbūt negaliu grįžti prie pirmtakų dvasios, prieš 1995 metų rinkimus nustatinėjusių tuos skaičius ir apsisprendusių. Matyt, kokie nors motyvai vis dėlto vyravo, kodėl trims didmiesčiams tarybos narių skaičius skiriasi kas 10, o kitose savivaldybėse – kas 4 tarybos narius. Tiesiog nenorėjau koreguoti to, man atrodė, pirmiausia būtų logiška atsispirti kaip nuo atskaitos taško nuo sostinės – nuo 500 tūkst. ir tada proporcingai pagal gyventojų skaičių atrodytų ir savivaldybės tarybos narių. Svarsčiau tokį variantą, tačiau pasitaręs su kolegomis vis dėlto siūlau tokį minimalų pakeitimą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Po pateikimo nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 65, prieš – 2, susilaikė 11. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, numatomas svarstyti spalio 16 dieną.

16.03 val.

Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2442 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirmiausia apie esmę. Tikslas yra suteikti, pripažinti gimusiųjų tremtyje statusą asmenims, kurie gimė buvusių politinių kalinių ir tremtinių šeimose, pasibaigus tėvų kalinimo, tremties laikui, jeigu bent vienam iš tėvų buvo taikoma administraciniai ir kiti suvaržymai, dėl kurių jie negalėjo sugrįžti į Lietuvą. Dabar gimusiųjų tremtyje statusas yra pripažintas 12 tūkst. 816 žmonių. Tas skaičius, aišku, yra ribotas, jis neauga, bet 503 asmenims jis nėra pripažintas, nes pagal mūsų visas tvarkas žiūrима, kas tuose dokumentuose įrašyta. Jeigu įrašyta, kad tėvai teoriškai jau buvo paleisti iš tremties ar kalinimo vietų, bet apsigyventi Lietuvoje ir sugrįžti jie negalėjo dėl A. Sniečkaus 1956 metų prašymo TSKP CK uždrausti apsigyventi Lietuvoje teistiems už kontrrevoliucinius nusikaltimus, dėl Kauno paskelbimo miestu su ypatingu pasų režimu, kur draudžiama tokiems asmenims apsigyventi.

Dėl J. Paleckio 1957 metų įsako, kai buvo taikomi papildomi draudimai sugrįžti asmenims, jie nebuvo įrašomi į jokias jų bylas. Iš tikrųjų tie žmonės pagrįstai kreipėsi į mūsų institucijas prašydami to statuso. Kaip minėjau, tai yra 503 žmonės, kuriems nebuvo tas statusas suteiktas, ir, be abejonės, jie turi visus pagrindus, įrodymus, kad jie tuo metu buvo tikrai toli nuo Lietuvos ir dėl administracinių suvaržymų negalėjo čia sugrįžti.

Dėl to metinės išlaidos iki 300 tūkst. eurų, tai iš tikrųjų nėra didelė suma, bet dėl bendro nukentėjusiųjų pensijų gavėjų skaičiaus mažėjimo ta bendra suma, tiesą sakant, niekaip nesikeis. Tiktai mažės, nes apie tūkstantis asmenų kiekvienais metais išbraukiami iš gavėjų sąrašo.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjas, aš visiškai pasitikiu jūsų istorinės tiesos atkūrimo paieškomis ir jūsų darbais, bet vis dėlto, man regis, kad truputį per daug taupokai viskas surašyta jūsų teikime ir kai ką šiandien jau paaiškinote. Pavyzdžiui, paaiškinote... Neaišku, kiek tokių asmenų, paminėjote, kad 513. Ne visai aišku, kas yra administraciniai ar kiti apribojimai. Kas tie kiti apribojimai? Mes puikiai žinome, kad kai kurių neįleido sugrįžti, gyveno kitapus sienos. Kiti gyveno Lietuvos pasienyje kokioje Žagarėje, Žeimeliuose ir panašiai. Buvo tokių, kurie negrįžo savo noru. Buvo tokių žmonių, kurie sugrįžo, kaip mano krašte buvo tokių žmonių, kurie sugrįžo iš Sibiro, bet čia nepritapo ir dar kartą grįžo patys savo noru į Sibirą. Ar tokių asmenų vaikams galios šitos taisyklės, ar negalios? Aš šiandien kviečiu pritarti, bet manyčiau, kad reiktų daug ką dar detalizuoti, kad visos detalės būtų daugiau aptartos, kas tie apribojimai, kas tie išimtiniai atvejai.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš paminėjau kelis aktus, kurie buvo priimti tuo metu – 1956–1957 metais A. Sniečkaus ir J. Paleckio ir kurie buvo realiai taikomi tiems žmonėms. Be abejonės, susidarė tokios aplinkybės dėl būtent tokios politikos. Pabrėšiu, kad tai buvo ypatinga politika net Sovietų Sąjungos mastu. 1956–1957 metais A. Sniečkaus ir J. Paleckio administracija nenorėjo, kad grįžtų šie žmonės ir visais būdais, taip pat ir mano minėtais aktais varžė jų sugrįžimą. Susiklostė tokia paradoksali situacija, kad tremties vietose išvykus estams, latviams, čekėnams, visų tautybių žmonėms, ukrainiečiams pusę visų likusių tremtinių sudarė lietuviai. Jie neturėjo galimybės sugrįžti būtent dėl šitų administracinių suvaržymų. Į jų bylas jie nebuvo įrašomi.

Dabar Rezistentų teisių komisija, pripažindama statusą, atsiverčia jų bylas ir sako: jus paleido 1956 metais, bet jūs nesugrįžote, vaikas gimė 1957 metais. Kaip ir turėjo žmogus teorinę teisę sugrįžti, bet, kaip minėjau, buvo administraciniai suvaržymai, kurie neleisdavo tos galimybės realizuoti. Todėl atsirado ta nedidelė kategorija – pusė tūkstančio žmonių, kurie to statuso negavo. Tiems, kurie savo noru vėliau sugrįžo, aišku, ir ten jiems kai kuriems gimė vaikai, ne, šitos aplinkybės negalioja.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Aš manau, kad šitas įstatymo projektas yra reikalingas. Aišku, prie jo dar reikėtų padirbėti, bet kai jūs pats, kolega Arvydai, kalbate, man taip kažkaip lyg ir aišku, paskui lyg ir neaišku. Sakykite, negi toks mažas skaičius, kuriuos palies šitas įstatymas?

Kaip jūs sakote, 503? Aš nelabai tikiu. Prieš tai minėjote, kad pusę tremtinių sudarė lietuviai, kurie negrįžo. Išeina, kad ten tik tūkstantis buvo ar panašiai? Ar jums neatrodo, kad vis dėlto tai yra piniginiai reikalai ir čia galbūt reikėtų Vyriausybės nuomonės? O šiaip, jeigu bus priimtas, aš prašyčiau, kad Istorinės atminties komisijai skirtų šitą įstatymą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš tik patikslinsiu. Kalbu apie tenai gimusius asmenis. Iki 1956 metų, taip, į Lietuvą sugebėjo sugrįžti apie pusę visų žmonių. Vieni dar nebuvo paleisti, kiti buvo paleisti ir negalėjo sugrįžti. Kalbama apie tą nedidelę dalį paleistų, negalėjusių dėl administracinių suvaržymų sugrįžti, kuriems ten irgi gimė vaikai. Tą statusą turi, kaip minėjau, 12 tūkst. 816 Lietuvos Respublikos piliečių. Statistikos žinias galiu pasakyti, prieš 15 metų tokių žmonių, kurie gaudavo šitas tremtinių pensijas, buvo 60 tūkst., dabar – 30 tūkst. Iš jų beveik pusė yra gimę tremtyje, tų, kurie sulaukė pensinio amžiaus. Tas skaičius tūkstančiu per metus mažėja.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, prisimenate 1998 metus ir amžinąjį atilsį N. Stasiškį, kuris pateikė pirmąjį Valstybinių pensijų įstatymą tremtiniams? Tada jis, kaip ir jūs, iš tribūnos sakė, kad tai yra baigtinis sąrašas, jų nedaug – 7 tūkst. ar panašiai, labai mažas skaičius buvo. Per tą laiką mes valstybinių pensijų dydį pakėlėme iki 156 tūkst. Nė viena Europos Sąjungos valstybė neturi tokių išplėtotų valstybinių pensijų.

Praėjo 75 metai nuo tų faktų, apie kuriuos jūs dabar bandote kalbėti. Ar ne laikas mums sustoti ir tuos pinigus geriau panaudoti dabartinių ir tremtinių, ir pensininkų išmokoms, nes mes vis tiek iš to agresoriaus, kuris skriaudė Lietuvą ir kitas tautas, jų nepaimsime? Mes imame iš tų pačių mokesčių mokėtojų pinigų ir tik priešiname vieną grupę su kita. Tuo nesibaigs, bus kita kadencija, siūlysite dar vienai grupei. Mano klausimas: ar galėtume sustoti, užbrėžti liniją ir daugiau nesidairyti, kad kas nors dar nepakliuvo į šitą statusą? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų nežinau, apie kokius jūs 156 tūkst. kalbate. Aš iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos prašiau oficialių duomenų ir ji pateikė suskirstytus pagal kategorijas. Kalbant apie buvusius tremtinius, politinius kalinius ir jiems prilygintus asmenis, tai yra 30 tūkst. asmenų, ne 156 tūkst., o 30 tūkst., ir 156 tūkst., tiesą sakant, jų niekada ir nebuvo. Kiek žinau, didžiausias skaičius, maksimumas, gal prieš 20 metų buvo 80 tūkst. Viskas. Jeigu jūs tuo metu, prieš 20 metų, priėmėte įstatymą, tai atkreipiu dėmesį, kad ten taip pat buvo įrašyta, kad į pensijas galės pretenduoti gimusieji tremtyje, sulaukę pensinio amžiaus. Prieš 20 metų jie nebuvo sulaukę to amžiaus, dabar sulaukė. Aišku, kad jų skaičius šiek tiek didėja, bet visų kitų tai mažėja, ir labai radikaliai.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Kai yra palyginama, kad kitose šalyse valstybinių pensijų yra daug mažiau, reikia suprasti, kad kitos šalys neturi ir tokios istorijos, liūdnos istorijos, tremties istorijos. Mes tikrai savo žmonėms, kurie kentėjo, dabar turime padėti. Kartu tai yra toks atminimas. O kad viena kita kategorija atsiranda, tai yra natūralu. Kaip ir daugeliu atvejų būna, taip ir šiuo atveju, pati visuomenė iškėlė šią problemą, kad, štai, yra kategorija, kuri negauna šių pensijų. Jūs ir teikėte šį įstatymą, juk taip buvo?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Priimu kaip repliką.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs čia rašote: taikyti tokį statusą asmenims, jeigu jie gimę tremties vietoje, aš taip suprantu, jeigu buvo taikomi suvaržymai, t. y. negalėjo grįžti dėl suvaržymų į Lietuvą ar į konkrečią vietovę. O kas, jeigu iš viso nėra jokių duomenų, yra tik tos SSRS Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo sprendimas, kad tremtis kaip ir baigta, tačiau nėra toliau, ar leisti grįžti į Lietuvą, ar neleisti, iš viso nėra jokio kito leidimo? Kaip su tokiais asmenimis?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia ta komisija, kuri tuos statusus suteikia, surenka visus dokumentus. Taip, teisingai pastebėjote, tai ir taikoma tiems žmonėms, kurių bylose nėra įrašyta tų leidimų sugrįžti – jie negalėjo sugrįžti dėl mano minėtų suvaržymų. Tačiau komisija, gavusi tuos dokumentus, mato, kad žmogus gimė toje vietoje, kur tėvai, gali būti vienas iš tėvų, buvo tremtyje ar kalinime. Sugrįžo... vėl mato dokumentus, kada sugrįžo tas žmogus ir kada gimė. Be abejonės, tuo laikotarpiu, kai tie suvaržymai egzistavo, aš turiu pasakyti, kad jie realiai egzistavo galbūt ilgesnį laikotarpį, bet daugiausia buvo pritaikomi iki 1963 metų gruodžio. Tai šitas suvaržymų laikotarpis neišsiplečia į dabartinius laikus. Vėliau žmonės... Suvaržymai egzistavo, tačiau jie taip paraidžiui nebuvo pritaikomi, kaip 1956–1963 metų laikotarpiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausimams laikas baigėsi. Motyvai dėl viso. P. Saudargas – už.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Aš tikrai raginu kolegas pritarti šiam įstatymo projektui. Iš tiesų gal ir nebūčiau kalbėjęs, tačiau mane užkabino ir gerbiamojo S. Tumėno pasakyta sąvoka, kad galbūt jie nepritapo Lietuvoje grįžę, ir gerbiamojo J. Sabatausko tokia mintis, tarsi ar yra kokių nors duomenų dėl jų. Kelkime klausimą visiškai kitaip: o ko jie ten iš viso išvažiavo, atsiprašau, savo noru į tremtį, į gulagus? Jie buvo prievarta išgabenti, išvežti, įkalinėti, tremiami. Nežmoniškomis sąlygomis kentė badą, šaltį ir t. t. Ir po to jau, kai režimo gnaužtai šiek tiek atsileido, mirė J. Stalinas, griuvo gulagas, jie grįžto į Lietuvą, bet tas sugrįžimas nebuvo toks paprastas ir trivialus.

Vienas dalykas, ką mini gerbiamas A. Anušauskas, kad galbūt buvo tam tikrų apribojimų ir administracinių. Kitas dalykas, net jeigu ir leido grįžti į tėvynę, pirmas dalykas – nebūtinai leido grįžti į tą miestą, iš kurio kilę, ypač didžiuosius miestus: Vilnių, Kauną, neleido grįžti į savo gyvenamąsias vietas. Antras dalykas, ne visada savo namus rasdavo laisvus, gyvenamoji vieta dažnai būdavo perleista kitiems. Trečias dalykas, susirasti buvusiam politiniam kaliniui, tremtiniui darbą ar mokslą kokią pradėti, studijuoti, buvo be galo sunku. Ir iš esmės priklausė tik nuo darbdavių vietos ar kokių sprendžiančių žmonių geros valios. Vieni priimdavo, o kiti kaip tik tokius žmones toliau engė. Tad tas sugrįžimas į Lietuvą nebuvo toks trivialus ir paprastas, ir mes neturėtume klausti ar ilgai svarstyti, aš tikrai raginu kolegas balsuoti už šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tiesų visa širdimi remiu šitą pasiūlymą, nes tai tikrai paliečia kai kuriuos žmones, tačiau aš priverstas pareikšti, kad aš negaliu dalyvauti balsavime asmeniškai ne dėl savęs, o dėl savo giminaičių, kuriems galės būti taikomas šis įstatymas, jeigu jis bus priimtas. Dėl galimo interesų konflikto.

PIRMININKĖ. V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Iš tikrųjų, žmonės, kurie buvo gulaguose, grįžta į Lietuvą. Reikia tos pensijos ir kad gyvenimas čia būtų, tačiau ir čia reikia truputį daugiau nuoširdumo ir atvirumo, ir visi tuos dalykus supras. Faktiškai visi gerai žinome, kad nuo 1953 iki 1963 metų – dešimt metų jie galėjo sugrįžti, tačiau negalėjo į Kauną, apgyvendino Garliavoje, Pagėgiuose. Čia reikia

ta momentą ir pasakyti – jie būtų seniau gal grįžę, bet laukė rusų pensijos. Sulaukė pensijos, grįžta į Lietuvą. Pasakykime visiems šitą nuoširdžiai ir visi patikės, ir nebus čia jokių diskusijų.

PIRMININKĖ. O dabar balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 45, prieš – 1, susilaikė 20. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Žmogaus teisių komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas ir Istorinės atminties komisija. Buvo prašymas Vyriausybės išvados. Prašom dar Vyriausybės išvados ir numatomas svarstymas gruodžio 13 dieną. Replika po balsavimo – Arvydas, atsiprašau, Algirdas Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Aš ne repliką, čia paprasčiausiai čia yra statuso klausimas, būtent suteikimas valstybinės pensijos. Tai yra Socialinių reikalų ir darbo komiteto klausimai, o ne Žmogaus teisių klausimai. Mes nediskutuojame dėl tremties ir dėl jų statuso, tai yra ar suteikiame jiems valstybės išmoką, ar ne. Todėl Socialinių reikalų ir darbo komitetas turėtų būti pirmas.

PIRMININKĖ. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš nelabai suprantu, kodėl yra nukreipiama į Istorinės atminties komisijos veiklos sritį. Komisija, kuri iš esmės skelbia, jos pagrindinis užsiėmimas skelbti jubiliejinius metus. Tremtinių pensijų klausimas niekaip nėra susijęs su jubiliejinių metų paskelbimu ir, man atrodo, šios komisijos dar nėra sujungtos. Tai aš labai prašau, kad kaip 20 metų šiuos klausimus svarstė Laisvės kovų komisija, kad šis klausimas būtų svarstomas ten.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, tada, kadangi daug alternatyvių siūlymų, dėl kiekvieno balsuosime. Prašom. Ar dar norite kalbėti? Replika po balsavimo? Prašom A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš matau, kad kai kurie žmonės gyvena stereotipais. Aš manau, kad tremtis ir yra istorijos dalis, ir čia kaip tik mes diskutavome su kolega A. Anušausku dėl istorinių reikalų. Visiškai sutinku, kad čia yra ir socialiniai reikalai.

PIRMININKĖ. Taigi, gerbiami kolegos, kadangi man buvo čia parašyta, kad kaip pagrindinis Žmogaus teisių komitetas, bet iškart iškilo teisingas A. Syso klausimas, nes tai yra pensijų klausimas, tai alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad būtų Žmogaus teisių komitetas, kaip buvo pasiūlyta per Seniūnų sueigą, balsuojate už, kas už Socialinių reikalų ir darbo komitetą, kuris būtų kaip pagrindinis, balsuojate prieš.

Taigi 31:42, pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Tai gal Žmogaus teisių komitetą kaip papildomą paliekame? Ar jo išvis nereikia? (*Balsai salėje*) Tai paliekame, bet ilgai svarstymas vyks. Tada papildomas – Žmogaus teisių komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas ir dabar vėl alternatyvus balsavimas, kadangi yra... (*Balsai salėje*) Gerai, tada dar papildoma Laisvės kovų komisija. Tinka? Numatomas svarstymas gruodžio 13 dieną.

16.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2604 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dirbame toliau. Dabar V. Juozapaitis pateiks Seimo nutarimą irgi dėl Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos darbų programos papildymo.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, maloniai prašau papildyti rudens sesijos darbų programą ką tik paskelbtu nutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia O. Valiukevičiūtė.

O. VALIUKEVIČIŪTĖ (TTF). Aš labai atsiprašau, aš norėjau, kai bus...

PIRMININKĖ. Ne, dabar tik Seimo nutarimą.

O. VALIUKEVIČIŪTĖ (TTF). Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Dėkui. Nėra norinčių klausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Po pateikimo pritariame? Pritariame. Svarstymas. Pritariame. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 65 Seimo nariai: už – 56, prieš – 3, susilaikė 6. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-2604) priimtas. (*Gongas*)

16.26 val.

Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2547 (pateikimas)

Dabar V. Juozapaitis pateiks Transporto lengvatų įstatymo 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nėra sudėtingas šis projektas. Siūlo praplėsti lengvatų vaikams iki septynerių metų dydį ir taip pat procentine išraiška. Iki šiol galiojo 50 % nuolaida, aš siūlau 80 %, o važiuojant su ikimokyklinio amžiaus vaikučiais, įskaitant ir kūdikius, transporto priemonėmis, kad jiems nereikėtų mokėti už bilietus bent jau turint tris vaikus ir pradėti nuo ketvirto.

PIRMININKĖ. Klausia D. Šakalienė. Nėra. A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Mes dabar čia su kolega diskutuojame. Gal kolega Vytautas paaiškins, kaip galima tris vaikus iki septynerių metų, neužimant atskiros sėdimos vietos, vežti, sakykime, nuo mano Šiaulių iki Vilniaus? Aš niekaip neįsivaizduoju, kaip galima fiziškai. Paaiškinkite jūs man. Šiaip aš už idėją esu, bet kaip fiziškai tą padaryti?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Fiziškai, gerbiamas kolega, iš tiesų viskas yra įmanoma. (*Balsai salėje*) Čia nėra kokio nors stebuklo ar kokios nors manipuliacijos. Turima omeny, kad nebūtina išpirkti konkrečios vietos, nes jeigu yra laisvų vietų, tie vaikai gali sėdėti. Kartais dabar transporto organizatoriai reikalauja, kad būtų išpirkta sėdima vieta su konkrečiu sėdimos vietos numeriu ar panašiai. Taigi tas vaikas gali sėdėti ant kelių. Jeigu yra du tėvai, tai vienas tėvas gali laikyti du vaikus ant kiekvieno kelio, o mama laikyti ant abiejų kelių trečią vaiką. Taip ir yra. Tėvai perka bilietus, o trims vaikams neperka arba tas vaikas gali gulėti lopšyje arba vežimėlyje, šalia kaip nors pritvirtintame, ir jis neužima vietos. Ar aiškiau? Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Galima klausti apie tą patį, ko klausė gerbiamas A. Gumuliauskas, apie saugumą tokio vežimo, nes iš tikrųjų kuo toliau, tuo sąlygos labiau griežtėja. Aišku, autobusuose dar ne, bet iš tikrųjų saugumas yra labai svarbus. Kai nestabiliai sėdi arba, kaip jūs sakote, ant kelių, galbūt būtų galima keisti įstatymą ir vis dėlto leisti užimti ir sėdimas vietas, ypač jeigu jos yra laisvos.

Bet kitas klausimas, pagrindinis klausimas, kurį norėčiau užduoti, dėl iki 80 % nuolaidos padidinimo nuo 50 %. Kodėl čia atvirkščiai, tarkime, jeigu vaikai iki septynerių metų važiuoja priemiestiniu transportu, tai jiems sąlygos kaip ir pabloginamos šituo punktu? Ar aš ne taip suprantu, kad?..

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ne, tai trims vaikams yra nemokamai, o nuo ketvirto... Vėlgi, kad lengvintume į tą gerąją pusę, visada galima teikti siūlymus, be jokios abejonės, bet čia yra šio toks kompromisas. Trys vaikai, jeigu mes sutariame, nemokamai važiuoja, o ketvirtam – nuolaida 80 %, nes, turint tiek vaikų, aš įsivaizduoju, kiekvienas centas yra brangus ir mes turėtume apie tai pagalvoti. O dėl saugumo, be jokios abejonės, bet tai galbūt kitos diskusijos tema?

Kita vertus, pavyzdžiui, čia yra ne tik dėl autobusų, bet sakysim, ir keltų. Ar jūs kada nors matėte kur nors keltą, kad būtų vieta žmogui, kuris turi tą sėdimąją vietą? Dažniausiai jie ant grindų važiuoja ir suaugę arba kur nors kitur. Čia yra turbūt platesnė diskusija.

PIRMININKĖ. Klausia L. Staniuvienė.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų jūs paaiškinote dėl kolegos A. Gumuliausko klausimo. Aš to paties norėjau paklausti, nes įstatymu siūloma nustatyti, kad kiekvienam keleiviui būtų suteikiama teisė nemokamai vežtis vietiniu susisiekimo transportu tris vaikus. Kiekvienam keleiviui. Aš, kaip mama ir kaip močiutė, neįsivaizduoju, kaip gali vežtis kiekvienas keleivis tris vaikus ir šalia tuščia vieta. Ar nebūtų logiškiau, jeigu mes nustatytume, kad trečiam ir ketvirtam vaikui – 50 % nuolaida? Patrauklus įstatymo projektas ir aš tikrai norėčiau jam pritarti, nes iš tikrųjų būtų puiki susisiekimo priemonė viešasis transportas toms šeimoms, kurios neturi nuosavo transporto, pasiekti norimą tikslą, bet truputį man nelogiškas jūsų įstatymas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Kiekvienas logiką turbūt supranta pagal savo supratimą. Iš tikrųjų aš vėlgi grįžtu prie to paties. Tai nėra jokia ekvilibristika. Sakysim, mes turime vieną Seimo narį, kuris turi vieną galbūt jau mokyklinio amžiaus ir du mažamečius dvynukus, kuriuos gali (pirštais nerodykite) vėlgi vežimėlyje ar kažkaip kitaip vežtis, ar ten močiutė, ar... Mes kalbame ne apie tam tikrą galimybę, ne apie kokį nors konkretų įsivaizdavimą, kaip galima fiziškai tą padaryti, o apie suteikiamą galimybę. Jau tikrai, patikėkite, ir mamos, ir močiutės, ir seneliai, ir tėvai išspręs tą problemą, jeigu bus tokia galimybė.

Aš noriu priminti (gal kas ir nežinote), pavyzdžiui, Helsinkyje yra, nežinau, ar įstatymas, ar miesto potvarkis, leidžiantis kiekvienam žmogui (niekas neprašo gimimo liudijimo), stumiančiam vežimėlį, vežtis arba važiuoti su tuo vaiku, lydėti tą vaiką nemokamai, nepriklausomai, ar jis yra tėvas, ar mama, ar senelis, ar kaimynas ir kiek tame vežimėlyje vaikų arba kiek tų vežimėlių yra. Čia jau jo reikalas, jeigu jis juos sugeba įsikelti į transporto priemonę, jis turi teisę važiuoti nemokamai.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, mane irgi šiek tiek suglumino jūsų projektas, nes tikrai neįsivaizduoju, tarkim, vienos mamos su trimis mažamečiais iki septynerių metų vaikais, jeigu netgi ant kelių, tai yra tik dvi kojos, ant kurių gali pasodinti, trečią nebent ant sprando. Ar ne geriau būtų įstatymo projekte numatyti leisti įsigyti lengvatinių nulinio tarifo bilietą su sėdima vieta, nes čia tada bus tikrai reali pagalba daugiavaikėms šeimoms?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip, aš... Labai ačiū jums už tą pasiūlymą. Tikrai aš ir galvojau, tik jau nebespėjau jo užregistruoti, nes tiesiog nebūtų laiko priėmimui, tiksliau, pateikimui. Žinoma, kad kiekvienas toks pasiūlymas yra aukso vertės. Jeigu jis kelia tokių abejonių, be jokios abejonės, būsiu dėkingas, jeigu svarstymo metu mes prieitume prie bendros nuomonės. Taigi dabar tik pateikimo stadija ir visi jūsų siūlymai, visos pastabos tikrai yra atsižvelgtini.

Kita vertus, vėlgi aš žiūriu iš to transporto turėtojo pusės. Jeigu nėra traukinys, autobusas ar kita transporto priemonė pilna ir yra laisvų vietų, tai, be jokios abejonės, niekas nedraus tam vaikui ar kūdikiui būti arba sėdėti toje sėdynėje, bet... Vėlgi tas įstatymo projektas arba tiesiog ta idėja kreiptis į kolegas atsirado po nusiskundimų konkrečių žmonių, kurie buvo priversti kūdikiui pirkti tą sėdimą vietą už visą kainą. Spręskime, ar mums svarbu, kaip kas pakraus savo vaikus, ir tai bus juokinga, ar vis dėlto mes suteiksime galimybę ir paskui visi kartu sutarsime, kaip tą įstatymo projektą, kuris yra tikrai netobulas, nes aš taip pat esu netobulas, pagerinti.

PIRMININKĖ. Klausia O. Valiukevičiūtė.

O. VALIUKEVIČIŪTĖ (TTF). O man labai patinta, Vytautai, šitas jūsų siūlymas. Kai mes virkaujame dėl demografinės situacijos, dėl daugiavaikių šeimų, gražių šeimų įvairiausių socialinių paslaugų, tai labai tinkamas ir geras. Man nepatinka šita nerealių situacijų diskusija, kur čia galima prisigalvoti, vos nepasakiau keiksmažodžio... Visokiausių dalykų galima prisigalvoti, bet man nepatinka kitas dalykas. Kodėl ketvirtas vaikas turi mokėti? Aš manau, kad jeigu mama ar tėvelis vežasi penkis mažulius iki septynerių metų, o tokia situacija visiškai gali būti, aš manau, kad už dyką jis gali vežtis juos visus be jokių procentų. Apie tai, kaip panašiai kalbėjo Julius.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Visiškai sutinku su jumis. Aš šiek tiek galbūt bandžiau įsivaizduoti iš tų, kurie skaičiuoja ir kurie yra suinteresuoti, pusės, kad taip jau visiškai iš karto tokio šoko jiems nebūtų, bet jeigu jūs pritariate, be jokios abejonės. Apskritai vaikams, ikimokyklinio amžiaus vaikams turėtų būti suteikiamos visos lengvatoms, jeigu mes norime skatinti gimstamumą ir iš tikrųjų parodyti savo dėmesį šeimoms. Ačiū jums ir tikrai tikiuosi, kad svarstymo ir priėmimo stadijoje taip ir atsitiks.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Jūs iš tikrųjų, gerbiamasis kolega, palietėte jautrią problemą. Mano būtų tokia nuomonė: daugiavaikė šeimą, važiuojančią bet kokia transporto priemone, gali būti vaikas nuo 7 iki 18 metų, veža už dyką. Tada iš tikrųjų mes pagelbėsime žmonėms. Būkime atviri, niekas autobusais, traukiniais, tie, kurie turtingi arba pusiau turtingi, vidutiniai žmonės, nebevažinėja. Važiuoja tie, kurie žemiau kritinės ribos gyvena. Štai ir reikia jiems šiuo momentu... Parodykime jautrumą ir problemos bus išspręstos.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Iki 18 metų jūs siūlote, taip? Aš manau, kad jūs tikrai užregistruosite pasiūlymą. Kodėl iki 18 metų? Šiaip tėvai, jeigu geri tėvai, privalo išlaikyti savo vaikus iki pensijos, iki vaikų pensijos. (*Juokas salėje*) Ne savo. Tada tą ribą ir brėžkime – 60 kiek ten tų metų dabar. Aš tik už tai, kad visiems vaikams, o mes visi esame kieno nors vaikai, būtų kuo geriau.

PIRMININKĖ. Ačiū, atsakėte į visus klausimus.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. P. Saudargas – už.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamoji pirmininke. Nors nemanau, kad po paskutinės gerbiamojo profesoriaus V. Juozapaičio frazės čia reikia diskutuoti, kad tėvai tiesiog turėtų išlaikyti savo vaikus iki jų pensijos, bet iš tiesų, grįžtant rimtai prie projekto, nors aš irgi turiu, beje, tris mažamečius vaikus iki septynerių metų ir tikiuosi kolegos nežvelgs mano intereso, ypač po V. Kamblevičiaus pastabų, kad kažin ar dabar pradėsiu aš autobusais skersai, išilgai Lietuvą vežioti, naudodamasis šia lengvata, savo žmoną ir vaikus...

Tačiau grįžtant rimtai, aš išgirdau labai daug kolegų pasiūlymų, kad galima tobulinti įstatymo projektą iš tiesų leidžiant vaikus vežti tiesiog nemokamai, mažamečius vaikus. Kodėl gi ne? Motyvus dar susiečiau su A. Kupčinsko prieš tai pateiktu projektu. Kauno miestas, pažiūrėkite, nusiritome tiek, kad mažėja tarybos narių skaičius miestuose dėl mūsų demografinės situacijos, dėl mūsų emigracijos. Kai čia mes tuos skaičius visi vieni kitiems sakome, kiek emigruoja, kad demografijos kreivė neigiama ir taip toliau, tai gal ne visai taip *daeina*, liaudiškai tariant, bet kai tu pamatai, kad viename iš didžiųjų miestų tiesiog tarybos narių dešimčia turi sumažėti dėl mūsų situacijos Lietuvoje, tai turbūt verčia sunerimti ir susimąstyti dar kartą. Esame šokiruoti dar kartą dabartinės situacijos, todėl tikrai šeimos, kurios vaikus augina, gimdo, puoselėja Lietuvoje, turėtų būti skatinamos, gerbiamos. Manau, kad už šį projektą tikrai galime balsuoti. Tikiu, kad tame komitete, kuriam bus pasiūlytas šis projektas toliau svarstyti ir tobulinti, mes atsižvelgsime į kolegų pastabas ir į gerbiamojo V. Kamblevičiaus, kad gal tikrai galime išplėsti tą lengvatą ir leisti vaikus, normaliai pasodinus, vežti viešuoju transportu nemokamai. Ačiū jums, kolega.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – prieš.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Išties galbūt pati iniciatyva ir yra gera, bet realizavimo būdas tikrai nesuderinamas su sveiku protu. Įsivaizduokite, galioja saugos reikalavimai automobiliuose, visuose privačiuose automobiliuose, kaip reikia vežti vaiką – kėdutėje, prisegta ir t. t. Dabar projekto teikėjas mums aiškina, kad štai pasodinsime tris vaikus veždami seneliams ir tėvams ant kelių, susodinsime po vieną vaiką ir mes neva taip saugiai juos galėsime transportuoti.

Aš nežinau, jeigu nėra jokių iniciatyvų, kam tada reikia gaišinti parlamento laiką? Aš tiesiog norėčiau, kad kolegos labai rimtai išdiskutuotų pačioje frakcijoje ar komitete ir tada, susipažinę su egzistuojančiais reglamentais, teiktų tuos įstatymus. Tiesiog aš manau, kad jis yra neparengtas šiam teikimui. Galbūt pati iniciatyva yra graži, bet realizavimo būdas tikrai ne toks.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 38, prieš – 1, susilaikė 27. Pritarta po pateikimo.

Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Turbūt čia reikia Vyriausybės išvados, nes tai yra pinigų klausimas. (*Balsai salėje: „Nereikia!“*) Mano nuomone, reikia. Pagal Statutą, kai įstatymas reikalauja pinigų, reikia Vyriausybės išvados. Svarstymas numatomas gruodžio 6 dieną.

Replika po balsavimo – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš tik norėjau priminti šitam garbiam ponui, kuris dabar jau užstotas kito garbaus pono. Pone Skardžiau, ar galėtumėte atkreipti dėmesį? Jūs man netrukdotė, aš norėjau tik jums priminti, kad dabar galiojantis įstatymas numato būtent tai, ką jūs dabar bandėte čia sukritikuoti ir pašiepti. Buvo pakeistas tik skaičius tų vaikų, bet saugumo garantijos ir dabar galiojančiame įstatyme nėra jokios. Taigi jūs turite visą teisę ir erdvę savo išmintį ir patirtį perteikti siūlydamas tikrai labai svarbius pataisymus dėl šito projekto. Ačiū jums už parodytą dėmesį ir tikrai už neįkainojamą pamoką.

16.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2608 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, toliau Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimas. Kviečiu I. Šimonytę pateikti. Dabar tik Seimo nutarimą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, taip ir padarysiu. Seimo nutarime yra siūloma įtraukti papildomai į Seimo sesijos darbų programą Civilinio proceso kodekso pakeitimą, kurį Seimas priėmė praėjusioje sesijoje, tam tikrų nuostatų pakeitimo įstatymo projektą, susijusį su antstolių teisėmis išieškoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori klausti. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta. Svarstymas. Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 43, prieš – 1, susilaikė 19. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.45 val.

Civilinio proceso kodekso 570, 629, 631, 663, 668, 688, 689, 736, 739, 746 ir 749 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1460 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2486 (pateikimas)

Dabar I. Šimonytė pateiks minėtą Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2486.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke, šito įstatymo nuostatos jau kartą buvo svarstomos salėje, kai mes svarstėme patį pagrindinį Civilinio proceso kodekso pakeitimą ir kartu su kolege D. Šakaliene buvome įregistravusios pataisas, kad tame projekte būtų numatytos žemesnės teisės išieškoti iš minimalios algos slenkščių ribos. Nes projekte buvo numatyta 20 %, jei žmogus turi vieną vykdomąją bylą, ir 30 %, jeigu vykdomosios bylos yra kelios. Mes tuo metu siūlėme ir atitinkamai tai yra siūloma šiame projekte, kad pirmuoju atveju, kai yra viena vykdomoji byla, tas slenkstis būtų 10 %, jeigu yra kelios vykdomosios bylos, būtų 20 %.

Nėra čia didelės paslapties, kad kai vyko diskusijos dėl Civilinio proceso kodekso pakeitimų, tokius siūlymus labai aktyviai teikė Nacionalinis kovos su skurdu ir skurdo mažinimo organizacijų tinklas, ir tai yra susiję visų pirma su tam tikrais labai konkrečiais skaičiais, nes jeigu mes laikysimės tos nuostatos, kuri buvo Seimo priimta, tuomet žmogus po tų išieškomų sumų... jam liktų suma, artima minimaliems vartojimo poreikiams, ta suma, kuri dabar yra skaičiuojama kaip minimalūs vartojimo poreikiai. Jeigu slenkstis vis dėlto būtų sumažintas iki 10 %, tuomet ta suma būtų šiek tiek aukštesnė už skurdo ribą, kurią dabar skaičiuoja mūsų statistikai.

Aš noriu atkreipti dėmesį, kad labai daugelyje Europos Sąjungos valstybių (ir Seimo tyrimų skyrius yra surinkęs tą statistiką, tą analizę padaręs), daugelyje valstybių išieškos iš minimalios algos apskritai nevykdomos, ir yra vykdomos tik 20–30 % tos sumos, kuri viršija minimalią algą.

Šiuo atveju mes šiek tiek vis dėlto turėtume sąžiningesnę ir padoresnę skolininkų padėtį tuo požiūriu, kad jiems stengiantis mokėti skolas liktų ne visiškai minimaliems poreikiams reikalinga suma, bet šiek tiek daugiau, šiek tiek orennis pajamų likutis. Tuo metu, kai buvo svarstomas šis siūlymas kaip pataisa, man pritrūko vos dviejų jūsų balsų, kad tai būtų įtraukta į pagrindinį projektą. Kadangi dabar diskusijos vis dėlto dėl antstolių veiklos yra atnaujintos ir Prezidentės iniciatyva, ir vienam iš projektų antradienį Seimas gana vieningai pritarė, mūsų su Laurynu ir Dovile pasiūlymas yra vis dėlto grįžti prie tos diskusijos ir tame pačiame kontekste svarstyti klausimą dėl galimybės tas išskaitų ribas sumažinti. Tai toks būtų trumpas pristatymas. Ačiū. Laukiu klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. D. Šakalienės nematau. Klausia G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas, kolege, kaip tokiu atveju būtų užtikrinami kreditorių interesai ir ar tokia siūloma priemonė neskatintų žmonių neatsakingai skolintis, žinant, kad didelio poveikio įgyvendinimui skolų gausa nepadarys? Iš projekto aiškinamojo rašto matyti, kad išskaitų dydžių mažinimo pagrindinis argumentas yra išskaitų dydžio neigiamas poveikis socialiai jautrioms grupėms, t. y. vieniems gyvenantiems asmenims, senatvės pensiją gaunantiems ir neįgaliems asmenims, gaunantiems netekto darbingumo pensijas asmenims.

Gerbiama kolege, ar nebūtų tikslingas projekte nustatyti išimtis šioms socialiai jautrioms grupėms, bet netaikyti mažesnių išskaitų visiems skolininkams?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš noriu jums priminti, kad kai mes svarstėme Civilinio proceso kodekso pakeitimą, tuos slenksčius mes jau tuomet sumažinome, tačiau, mūsų nuomone, sumažinome nepakankamai. Nes vis dėlto, jeigu mes paimsime paprastą aritmetiką, minimalią algą, atimsime tas išskaitas, kurios dabar galimos daryti, jeigu žmogus turi ne vieną bylą, tai tas likutis, kuris jam lieka, yra toks jau visiškai, visiškai, žmogaus jau yra visiškai suspausti tie minimalūs vartojimo poreikiai. Jeigu slenkstis būtų 20 % turint ne vieną bylą, tada jau žmogus būtų arčiau skurdo ribos, kas vis dar yra labai mažai, bet vis dėlto galima šiek tiek galvoti apie šiek tiek oresnę skolininko padėtį.

Aš visiškai sutinku su jūsų mintimi, kad reikia užtikrinti kreditorių ir skolininkų teisių ir pareigų balansą, bet vis dėlto yra tam tikras neproduktyvus... užsisuka toks neproduktyvus ratas, kadangi tie žmonės, kai išskaitų lygis yra labai didelis, neskatinami, pavyzdžiui, siekti didesnių pajamų, neskatinami iš tikrųjų tų savo skolų mokėti. Mes čia šiek tiek apsigauname, kai galvojame, kad mes labai gerai saugome kreditorių teises, net ir pagal mūsų statistiką dalis minimalią algą ar mažiau gaunančių žmonių yra tokių todėl, kad jie gauna kitas pajamas, bet jie negali tų pajamų deklaruoti oficialiai, nes antstolis laukia savo dalies. Kažkuria prasme truputį laisvesnis, šiek tiek daugiau oro padavimas skolininkui leistų turbūt subalansuoti tuos interesus geriau, bent jau aš tuo tikiu.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Labai pritariu jūsų siūlymams. Noriu atkreipti dėmesį, kad yra dalis žmonių, kurių mažos pajamos yra mažesnės už MMA, pavyzdžiui, kurie gauna minimalią pensiją arba kokią nors išmoką. Tokiu atveju aš siūlysiu jums truputėlį praplėsti tas formuluotes, o šiaip mintis yra labai gera, labai teisinga. Atsiprašau, kad čia išėjo ne klausimas, o...

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Jeigu Seimas tik pritars po pateikimo, manau, kad kartu su Prezidentės paketo svarstymu būtų galima tikrai dar daug dalykų aptarti.

PIRMININKĖ. A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėja, aš irgi labai norėjau pasidžiaugti, kad šitas klausimas grįžta, nes man liko toks lyg kaltės jausmas po praeitos pavasario sesijos, kad mes nesugebėjome pagerinti tos situacijos. Tik aš jau, gal pavargę smegenys, bet jūs man pasakykite, kiek šitas projektas koreliuoja su Prezidentės teikiamomis pataisomis, ar jie tik truputį vienas kitą papildė, nes aš jau pradėdau nebesusigaudyti?..

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ne, tame projekte yra keičiami kiti Civilinio proceso kodekso straipsniai, nors mintis yra ta pati, kad reikia šiek tiek tą bendradarbiavimą ar bendravimą skolininkų, antstolių ir kreditorių perkratyti, bet šiuo atveju mes kalbame apie labai konkretų dalyką, tai yra kur yra tas slenkstis pajamų, žemiau kurių išieškos būtų jau nebeatliekamos. Tai yra tos pačios temos klausimas, todėl ir siūlome šiam projektui taip pat pritarti po pateikimo ir svarstyti kartu su kitais pakeitimais. Tada jau Seimo valia, kaip Seimas nuspręs, ar pasiliks prie ankstesnės nuomonės, ar vis dėlto ryšis šiek tiek daugiau oro skolininkams paduoti į padangas.

PIRMININKĖ. V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, jūs visada pateikdama bet kokią pataisą stipriai gilinatės ir parodote pavyzdžiu, kas daroma Europos Sąjungoje. Šiandien jūs irgi pasakėte, kad kai kur tie įsiskolinimai yra tiesiog nurašomi. Ar nebūtų galima taip padaryti, aišku, ne visiems, nors daugiavaikėms šeimoms, kurios atsitiktinai papuolė į tą bėdą, kai vaikai gyvena nepritekliuje, gal iš viso anuliuoti tuos dalykus? Kaip jums atrodo?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, yra fizinio asmens bankroto galimybės, yra kiti instrumentai, kurie šiuos klausimus galėtų spręsti. Negali pasakyti *a priori*, kad daugiavaikė šeima turėtų kokią nors teisę nemokėti savo skolų, jeigu finansinė padėtis leistų tai daryti. Manau, kad taip kategorizuoti žmonių nereikėtų. Geriausias kriterijus vis dėlto yra pajamos ir pagal pajamas šiuos klausimus yra geriausiai spręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų atsakėte į visus klausimus.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dovilės nematau, taigi N. Puteikis – už.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš kolegai G. Vasiliauskui noriu kartu atsakyti agituodamas už šios pataisos priėmimą dėl kreditorių interesų. Jeigu jūs nueitumėte į banką ir bandytumėte gauti paskolą, kurios negalėtumėte atiduoti dėl savo, pavyzdžiui, per mažos algos, ar ne, tiesiog tos paskolos negautumėte arba gautumėte tik tokią, kuri atitinka jūsų galimybes ją gražinti. Bet jeigu jūs būtumėte, pavyzdžiui, neįgalus žmogus, gaunantis tam tikrą „Sodros“ išmoką, arba pensininkas su minimalia pensija, jūs galite „Bitėje“, „Tele-2“ ir „Telia“ nusipirkti tris pačius prašmatniausius paskutinio mados klyksmo aifonus, nes šitos trys įstaigos, kaip ir kiti prekybos tinklai, kurie parduvinėja daiktus išsimokėtinai ne per kredito įstaigas, patys neatsakingai elgiasi. Jeigu žmogus dėl ligos ar senatvės nebesuvokia, ką jis daro, jis pakliūna į reklamos tinklus ir nusiperka baisiai brangių dalykų, už kuriuos niekaip negali išsimokėti. Aišku, Seimas iš dalies neužtaisė šitos spragos, bet tai niekaip neatleidžia šitų kreditorių nuo įsipareigojimo tikrinti kliento mokumą. Bet jie netikrina. Taigi jie taip pat turi solidariai atsakyti už savo neatsakingą elgesį, o ne tik sergantis ar labai senas žmogus. Todėl aš manyčiau, kad gerbiamos I. Šimonytės teikiami procentai yra labai teisingi, socialiai atsakingi. Jeigu teisės profesorius V. Nekrošius, kuris dirba neteisėtu galimai lobistu, čia jūsų neapdoros, aš tikiuosi, kad Seimas kartu su Prezidentės pataisomis priims šitas pataisas ir žmonėms bus nuo to tik lengviau, o antstoliai, kurių algos jau viršija Prancūzijos prezidento ir Vokietijos premjerės kartu sudėtas algas, vis tiek gyvens labai gerą gyvenimą.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė – prieš.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų, mieli kolegos, mes komitete su gerbiamu S. Šedbaru turėjome dviejų dienų klausymus ir labai ilgas diskusijas dėl analogiško projekto, kurį turėjome pavasario sesijoje. Argumentas, kad sumažiname nepakankamai, iš esmės yra keistas, nes tas projektas, kuris yra priimtas pavasario sesijoje, dar net nepradėjo galioti. Neturėjome nė vieno išieškojimo, kad empiriškai galėtume pasakyti, ar pakankamai, ar nepakankamai, kaip ta sistema funkcionuoja.

Aš tiesiog tikrai siūlyčiau – leiskime bent metus veikti priimtam įstatymo projektui, padarykime analizes, kaip atrodo išieškojimais, ir tada eikime prie kito etapo, nes tai, ką mes visi kartu padarėme pavasarį, tikrai yra didžiulis žingsnis pereiti nuo 20 % iki 30 %. Iki 30 % mes perėjome.

Negaliu sakyti, kad toks projektas negalėtų būti priimamas, bet tiesiog raginu eiti palaipsniui ir žiūrėti, kaip mūsų reformos veikia. Tikrai perėjimas nuo 50 % iki dabar siūlomų procentų būtų drastiškas, jau nekalbant apie kreditorių reikalavimus. Teisių ir pareigų vienovė yra vienas iš pagrindinių teisės principų, bet, kita vertus, aš manau, tikrai reiktų daug diskutuoti, ar mes šitokiu savo žingsniu nepaskatinsime ir neapgalvoto, neatsakingo skolinimosi.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 35, prieš – 1, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos. Numatomas svarstymas gruodžio 18 dieną.

Replika po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados, nes ir Vyriausybė rengia atitinkamus teisės aktų projektus. Manau, kad tikrai būtų tikslinga derinti ir su kitomis priemonėmis, jeigu jau mes priimame tokius sprendimus.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, yra siūlymas prašyti Vyriausybės išvados. Pritariame ar ne? Pritariame.

Replika po balsavimo – gerbiamas S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš irgi vieną repliką norėčiau. Ar blogai, kai geriname gerą dalyką? Sviestas košės negadina, todėl čia empiriškai ar kaip nors retrospektyviai stebėti reiškinius, kurie, matyt, pagerės dar labiau, net nevertėtų.

16.59 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135 straipsnio 3 dalies pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2518 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Kviečiu A. Matulą pateikti Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnio 3 dalies pakeitimo“ projektą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, teikiu Statuto 135 straipsnio 3 dalies pakeitimo projektą kartu su kolega R. J. Dagiu. Labai trumpai pasakau tikslą, kad, teikiant įstatymą, aiškinamajame rašte būtų nurodyta, ne tik kokią įtaką įstatymo projektas gali padaryti, priimtas įstatymas gali padaryti korupcijai ir, tarkim, verslui, bet ir kokį poveikį įstatymo įgyvendinimas darytų visuomenės ir šeimos sveikatai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Man atrodo, kad ši iniciatyva labiau gerbiama R. J. Dagio, kadangi tas šeimos stiprinimo braižas yra gerbiama R. J. Dagio iniciatyvų, kurioms iš esmės pritariu. Taip pat žinau, kas yra asmens sveikata, žinau, kas yra visuomenės sveikata, kaip šiuo klausimu pasisako Pasaulio sveikatos organizacija ir kitos šiuo klausimu pasisakančios organizacijos, bet nežinau, kas yra šeimos sveikata. Kaip jūs ją apibūdintumėte ir koks tai būtų apibrėžimas, kuo jūs remiatės? Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą, aš skaičiau Teisės departamento pastabą, kad nėra taip tiksliai apibrėžta, bet aš įsivaizduoju, kad tai apima apskritai ir sveikatos sąvoką, o šeimos sveikata, aišku, apima daugybę dalykų: ir darną, ir aplinką, ir triukšmą, ir poveikį, ir kvapus, ir kaimynų poveikį, ir visa kita. Manau, bendrai visiems yra aišku, kas yra šeimos sveikata, bet, sakau, galima būtų tikslinti.

Išties ta idėja kilo mums abiem, o žodžiai „šeimos sveikata“ atsirado kolegos R. J. Dagio iniciatyva. Tik noriu priminti, kad yra vis dėlto atvejų, kai mes priimame įstatymą ir formaliai parašome, kad korupcijai įtakos neturės, o akivaizdu, kad įstatymas gali pabloginti visuomenės sveikatą. Sakykim, kad ir tas svarstomas Atliekų deginimo gamyklų... Jeigu būtų buvusi tokia nuostata, galbūt ir nebūtų atsiradusios tos gamyklos, nes būtų reikėję atlikti analizę ir įrodyti, ar bus kvapai, ar psichologiškai, fiziškai veiks visuomenę ar žmogaus sveikatą. Yra išties ne vienas įstatymo projektas, kurį teikiant reikėtų tokią analizę atlikti, nes vis dėlto žmogaus sveikata, man atrodo, yra aukščiausias tikslas mūsų visų parlamentų, ne dėl to, kad ten kas nors atskirai būtų, produktas koks nors sveikas ar transporto srautai, be spūsčių važiuotų...

PIRMININKĖ. Kolega, atsakyti laikas baigėsi.

A. MATULAS (TS-LKDF). Turi būti įvardyta ir kokį galimą poveikį padarys vieno ar kito įstatymo įgyvendinimas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, jeigu pataisa būtų įvardyta, kad reikia atsižvelgti į šeimos instituto stiprinimą arba situaciją, tai aš dar ką nors suprasčiau, nes šeima vis tiek yra visuomenės dalis, o dabar yra visuomenės ir šeimos sveikata. Na, aš nelabai įsivaizduoju, kaip gali kenkti visuomenės sveikatai, bet padėti šeimos sveikatai ar panašiai?

Antras dalykas, klausimas būtų toks. Pavyzdžiui, įstatymas, kuris didina margarino suvartojimą, anot vieno, jis labai prisideda prie visuomenės sveikatos, anot kitų, jis kenkia. Aš turiu omeny, kad čia daug subjektyvių dalykų, kai kalbama apie sveikatą. Ar čia yra koks nors kriterijus, pagal kurį mes visgi galėtume išmatuoti tada?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš manau, kad galima išmatuoti. Pavyzdžiui, Panevėžyje yra iškelto mobiliųjų operatorių antenos, visuomenei tai lyg ir pasitarnauja, ryšis geresnis, visa kita, bet žmonės, kurie gyveno viršutiniame aukšte, seniai išsikraustę ir negyvena. Daug metų jie dėjo pastangas, išanalizavo įvairius mokslinius straipsnius, kad vis dėlto tų antenų poveikis daro įtaką jų sveikatai. Psichologiškai ta šeima kenčia. Kiek žinau, jie savo bute dabar negyvena. Pavyzdžiui, teikdami tokius įstatymų projektus mes, įstatymų teikėjai, turėtume įvertinti, ne tik kokį poveikį gali padaryti visuomenės sveikatai, bet ir konkrečiai šeimai. Sakau, galbūt galima koreguoti, jeigu pritarсите po pateikimo, tas sąvokas arba išbraukti, jeigu kam nors kliūva šeimos sveikata, bet aš tikrai turiu įsivaizdavimą, kad tai šiek tiek skirtingi dalykai.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Kad būtų padaryta analizė ar pateikta kokia nors informacija, kokią įtaką darys visuomenės ir šeimos sveikatai, reikia atlikti kažkokią studiją, tyrimus, užsakyti kažkokiai kompanijai, kuri užsiima tokiais darbais. Čia ne toks paprastas dalykas, kad kompetentingai, kvalifikuotai būtų atsakyta į tą klausimą, reikia atlikti rimtą studiją. Jeigu tik pasamprotautume apie tai, tai taip. Bet jeigu norėtume rimtai tą vykdyti, tai kainuotų nemažai pinigų. Ar čia turėtų įstatymo rengėjas mokėti už tai, ar čia būtų Seimo pinigai?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad čia pinigų nereikėtų. Jeigu įstatymo projektą teikia, pavyzdžiui, Vyriausybė ar ministerija, tai ji turi resursų, vis dėlto, bent jau pasitarusi su kompetentingais ekspertais, įrašyti tą nuostatą. Bet jeigu teikia Seimo narys, jis irgi turi teisę pasiklausti vienos ar kitos srities ekspertų. Lygiai taip pat, kaip yra reikalavimas, nurodytas aiškinamajame rašte, kokią įtaką daro korupcijai. Dažniausiai žmonės ir įstatymų projektų teikėjai nurodo, kad nedaro, bet po kažkiek laiko išaiškėja, kad vis dėlto yra. Man atrodo, kad tikrai yra klausimų, į kuriuos galbūt neturiu šimtu procentų atsakymo, bet jeigu tokia nuostata atsirastų, man atrodo, prie to, ką dabar daro ir kolega A. Kirkutis, ir kolega D. Kepenis, kad siekiama sveikesnės visuomenės, tikrai prisidėtų. Būtų dar vienas žingsnis, kad vis dėlto mes turėtume, teikdami įstatymo projektą, pagalvoti apie mūsų aukščiausią, kilniausią tikslą, o kokią vis dėlto įtaką padarys žmogaus sveikatai, visuomenės sveikatai, šeimos sveikatai. Tų žodžių, sąvokų galima pririnkti.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega, atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. (*Balsai salėje: „Yra...“*). Kur? Mano nerodo. Nėra. (*Balsai salėje*) Tai tik dabar užsirašėte. A. Skardžius – už.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties turbūt Sekretoriatas ištrynė, aš buvau užsirašęs kalbėti už, nes kaip Sveikos gyvensenos komisijos narys manau, kad iš tikrųjų iniciatyva yra graži. Mes visą laiką kalbėjome apie visuomenės sveikatą, dabar atsiranda nauja terminologija – šeimos sveikata, bet mes nekalbame apie žmogaus sveikatą. Mes įgyvendiname daug įvairiausių komercinių lobistinių projektų, kad ir paskutiniai tie atliekų deginimo, kuriais atskleidžiamas begalinis kiekis melo, kad deginsime dumblą, deginsime dar kitas medžiagas, kur gamyklos apskritai nėra pritaikytos, o kad dioksinus sugaudome, kad palaikome temperatūrinį režimą, kur... Tačiau kitų valstybių deginimo įmonių praktika rodo, kad štai yra didelis poveikis žmogaus sveikatai. Aš manau, kad vis dėlto galų gale reikėtų žengti žingsnį, nekalbėti vien tik apie visuomenės sveikatą. Nežinau, man visą laiką toks... Kalbant apie visuomenės sveikatą, peršasi tokia mintis, lyg kalbėtume apie vidutinę palatos temperatūrą, vienas atšalęs, kitas karščiuoja. O kalbėti apie konkretaus žmogaus sveikatą, apie poveikį konkrečiam žmogui, ten gyvenančiam žmogui, štai yra... Mes turime nusistatyti sveikatos apsaugos zonas aplink tas įmones, o matome, kad poveikio aplinkai ir SAZ'us nusistato... Pavyzdžiui, kaip „Fortum Klaipėda“, važiuojant Prezidentei į atidarymą, tuo metu buvo pasirašytas, mano žiniomis, būtent tas SAZ'as, būtent poveikio aplinkai vertinimo ataskaita. Ką mes kalbame? Mes matome didelį lobistinį interesą, o žmogaus sveikata lieka kažkur nuošalėje. Aš visai rimtai palaikau gerbiamojo kolegos iniciatyvą ir kviečiu pritari ir pradėti diskusiją apie žmogaus sveikatą.

PIRMININKĖ. A. Kubilienė – prieš.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Kaip aš ir minėjau, iš tikrųjų mes neturime apibrėžimo, kas yra šeimos sveikata, bet mes turime labai aiškius apibrėžimus, kas yra visuomenės sveikata, kas yra asmens sveikata.

Antra vertus, aiškinamajame rašte šio projekto autoriai rašo, kad Lietuvos Respublikos Seimo priimti įstatymai ir kiti teisės aktai gali pabloginti žmonių fizinę ir psichinę sveikatą, bet ne šeimos sveikatą. Galiojančiame aiškinamajame rašte mes tą galime padaryti ir dabar. Juk mums čia reikia nurodyti naujai reglamentuotų klausimų teigiamas savybes ir kokių teigiamų rezultatų laukiame, kokios galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tų pasekmių būtų išvengta. Visa tai dabar irgi yra ir tą galima padaryti.

Man susidarė įspūdis, galbūt jis yra klaidingas, kad čia siekiama daugiau dėmesio skirti šeimai. Aš tada siūlyčiau taisyti autoriams projektą, siekiant, kad būtų aiškiai įvardinta, kad tai yra dėl šeimos stiprinimo, nes vis tiek turėtume vadovautis ir žinoti, kas yra ta šeimos sveikata. Todėl

aš tikrai negaliu pritarti šitam įstatymo projektui ir siūlyčiau jį tobulinti, atsižvelgiant į tai, kokie yra iš tikrųjų tikslai. Aš manau, kad tikslas (galbūt klaidingai manau) yra šeimos stiprinimo klausimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 20, prieš – 1, susilaikė 45. Po pateikimo nepritarta. Alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad projektą tobulintų, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 63: už – 37, prieš – 26. Gražiname iniciatoriui tobulinti.

17.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2571 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiu G. Skaistę pateikti Seimo nutarimą dėl darbų programos papildymo dar vienu projektu.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, kolegos, teikiu, kaip ir minėjo posėdžio pirmininkė, nutarimo projektą dėl Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projekto įtraukimo į sesijos darbų programą. Kadangi prieš tai Seimo plenariniame posėdyje buvote pritarę Užimtumo įstatymo pataisoms ir buvo paprašyta Vyriausybės išvados, ir Vyriausybė savo išvadoje rekomendavo keisti ne Užimtumo įstatymą, bet Nedarbo socialinio draudimo įstatymą tai problemai spręsti, todėl parengiau Nedarbo socialinio draudimo įstatymo papildymo įstatymo projektą. Prašyčiau jį įtraukti į sesijos darbų programą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nėra norinčių klausti. Galime po pateikimo pritarti? Pritarta. Svarstymas. Pritarta. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 51, prieš – 1, susilaikė 14. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2571) priimtas. (*Gongas*)

17.15 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio papildymo projektas Nr. XIIIIP-2570 (pateikimas)

O dabar prašau pateikti Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymo projektą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šio įstatymo esmė yra, kad studentai, kurie mokosi nuolatinio pobūdžio studijose, taip pat, jeigu jie dirbo ir sukauptė nedarbo draudimo stažą, būtų draudžiami nedarbo socialiniu draudimu ir netekę darbo galėtų gauti nedarbo draudimo išmokas. Šią iniciatyvą parodė ne tik tie žmonės, kuriems iškilo ši problema, kurie dirbo, mokėjo nedarbo draudimo mokesčius, natūraliai tikėjosi, kad tada, kai praras darbą, jiems bus mokama nedarbo draudimo išmoka, tačiau dėl to, kad mokėsi aukštojoje ar aukštesniojoje mokykloje negavo nedarbo draudimo išmokos, na, ir turėjo kaip nors spręsti savo finansines problemas kitu būdu. Taip pat ją oficialiai remia Studentų sąjunga ir kelia tą problemą jau ne vienerius metus iš eilės. Jie man atsiuntė socialinės dimensijos tyrimą, kurį atliko visai neseniai. Jame išdėstoma situacija, kur iš tikrųjų plika akimi matyti, kad situacija darbo rinkoje keičiasi ir didelė dalis studentų dirba.

Jų tyrimo duomenimis, 34 % bakalauro studijose ir nuolatinėse studijose besimokančių studentų dirba visu etatu, magistro studijų tas skaičius yra 73 %. Akivaizdu, kad 3/4 besimokančių nuolatinėse studijose studentų dirba, moka nedarbo draudimo mokesčius ir natūraliai tikisi, kad valstybė jais pasirūpins, jeigu jiems atsitiks bėda. Išties daugelis aukštųjų mokyklų derina, leidžia derinti studentams darbą su studijomis. Ypač magistro studijos dažnai yra siūlomos vakarais. Man pačiai teko... kai studijavau magistrantūroje, visos paskaitos būdavo po 18 valandos, tai iš tikrųjų visiškai netrukdė suderinti su nuolatinio darbu.

Kalbant apie tai, kaip šią problemą sprendžia kitos šalys, buvo atlikta Seimo Tyrimų skyriaus apžvalga. Mūsų kaimynė Estija šią problemą sprendžia lygiai taip, kaip čia siūloma, kad tiems studentams, kurie yra sukaupę nedarbo draudimo stažą, t. y. tiems, kurie dirbo ir sukaupė tą stažą, yra mokama nedarbo išmoka praradus darbą.

Dėl šio įstatymo kai kurie kelia klausimą, kas bus tuomet, jeigu studentas praras darbą: jam bus mokama nedarbo draudimo išmoka, bet Darbo birža taip pat turi savo reikalavimų bedarbiams dalyvauti užimtumo priemonėse ir panašiai. Išties pagal Vyriausybės išvadą ir jų rekomendaciją keisti būtent šį įstatymą, o ne Užimtumo įstatymą, studentams, kurie prarado darbą ir yra sukaupę nedarbo draudimo stažą, nebūtų suteikiamas bedarbio statusas, tiesiog būtų mokama nedarbo draudimo išmoka tiek, kiek jie yra užsidribę mokėdami mokesčius. Tai turbūt tokia ir yra šio įstatymo esmė.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Klausia G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiama kolege, ar yra apskaičiuota, kiek papildomų lėšų iš valstybės biudžeto šiai priemonei įgyvendinti reikės ir kokį poveikį gali turėti jauniems žmonėms galimybė gauti pašalpą? Ar kartais nebūtų priešingai ir nepradėtų pratinti jaunus žmones nuo mokyklos suolo gyventi iš pašalpų?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties dauguma tų žmonių, kurie dirba... Pagal Studentų sąjungos atliktą tyrimą 70 % magistro studijose besimokančių studentų darbo pajamos yra pagrindinės pajamos. Pragyventi vien iš bedarbio pašalpos tikrai labai sunku, ir aš manau, kad joks jaunas žmogus tikrai savo noru nenorėtų rinktis pragyvenimo iš tokio menko pinigų kiekio. Manau, kad motyvacija susirasti darbą bet koku atveju yra daug didesnė.

O kalbant apie sumą, kurios reikėtų iš biudžeto, pats įstatymo projektas sako, kad įsigaliojimas būtų nuo kitų metų, vadinasi, kalbame apie kitų metų biudžetą. Išties visuomenėje turbūt yra dvi pagrindinės grupės, kai žmonės ir dirba, bet netekę darbo bedarbio pašalpos negauna. Tai yra studentai, o kita grupė yra ūkininkai, kurie negauna pajamų iš žemės ūkio. Abiem šioms grupėms reikėtų apie 5 mln. per metus, bet aš manau, kad tai būtų tiesiog teisinga, jeigu žmogus moka nedarbo draudimo mokesčius, tai, atsitikus bėdai, valstybė turėtų visgi iš savo pusės taip pat jam padėti.

PIRMININKĖ. Klausia L. Stacevičius.

L. STACEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų jūs atsakėte į mano klausimą, bet aš norėjau tiesiog palaikyti jūsų šį pasiūlymą, nes aš pats turėjau pranešėją, pareiškėją, kuris atėjo būtent su panašia problema. Dirbdamas jis sutarė su vadovu, kad galės mokytis ir plėš savo akiratį, o kai jau įstojo ir pasakė, kad reikia galbūt ar išeiti, ar tiesiog jis mokosi, jam buvo pasakyta, kad tu nebereikalingas, nes tu skirsi laiką kažkam kitam. Tai iš tikrųjų labai palaikau šitą mintį. Tas žmogus, be abejo, neturėjo galimybės gauti išmokų. Iš tikrųjų šis jūsų pasiūlymas tikrai reikalingas.

PIRMININKĖ. Tai čia kaip ir palaikymas, o ne klausimas. Taip? Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, Teisės departamentas parašė nemažai pastabų. Iš tikrųjų kyla klausimų, ar, tarkim, darbas... suprantu, mokymasis, gal iš vargo neblogai, kai nėra žmogui iš ko studijuoti, neturi palaikymo, tačiau ar tai ne per daug gerai? Ar tai nepaskatins, pavyzdžiui, vardan to, kad gautų išmokas, žmones ne studijuoti iš karto, o eiti dirbti, nes kai kada suderinti studijas su darbu pakankamai sudėtinga? Ar nebus taip, kad iš karto baigę mokyklas nebandys stoti, o eis padirbėti tam, kad po to pradėję studijuoti gautų išmoką? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kaip ir minėjau prieš tai, mano nuomone, nedarbo draudimo išmoka yra tikrai nedidelė ir iš jos pragyventi yra tikrai sunku. O turint omeny, kad didelė dalis studentų dirba, aš manau, kad motyvacija jaunam žmogui visgi turėtų... neturėtų tai paskatinti piktnaudžiauti, nes pragyventi iš nedarbo draudimo išmokos yra beveik neįmanoma ilgą laiką.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai dėl viso. T. Tomilinas – už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama kolegos, aš labai prašau pritarti šiuo atveju įstatymo projektui, nes mes jau esame Socialinių reikalų ir darbo komitete įpusėję svarstyti būtent šią problemą ir šiuos žmonių pasiūlymus, skundus. Iš tikrųjų jų yra nemažai, kad žmogus, sąžiningai mo-

kėjes mokesčius, kažkodėl dėl studijų praranda teisę į nedarbo socialinį draudimą. Jeigu mes tai suvokiame kaip draudimą, labai keista, kad mes kažkodėl diskriminuojame studentus ir būtent jiems to draudimo nesuteikiame. Visiems kitiems, kaip jūs dažnai, ne vienas iš jūsų pamini, kuriems nors ne visai sąžiningiems darbuotojams, kurie galbūt tingi dirbti, mes mokame, bet sąžiningiems studentams, kurie mokosi dar papildomai, mes nemokame. Šita diskusija vyksta ir mums reikalinga šita pataisa, kad pratęstume svarstymą Socialinių reikalų ir darbo komitete.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Balsuojame? Galime. Pritariame bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatomas svarstymas – lapkričio 22 dieną.

17.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2611 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir dabar dar vienas Seimo nutarimas dėl rudens sesijos darbų programos papildymo. Kviečiu A. Matulą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, prašyčiau jūsų papildyti rudens sesijos darbų programą ir leisti įtraukti, ir šiandien svarstyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Klausti niekas nenori. Po pateikimo galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 33, prieš – 5, susilaikė 24. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2611) priimtas. (*Gongas*)

Dabar tiesiog noriu įvardyti. Opozicinėje darbotvarkėje buvo daug Seimo nutarimų dėl Lietuvos Respublikos Seimo sesijos darbų programos papildymo. Dokumentų departamento prašyčiau juos sujungti. Tai projektai Nr. XIIIIP-2609, Nr. XIIIIP-2604, Nr. XIIIIP-2608, Nr. XIIIIP-2571 ir Nr. XIIIIP-2611.

17.25 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2548 (pateikimas)

O dabar A. Matulą kviečiu pateikti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš, kolegos R. Martinėlis ir J. Olekas teikiame įstatymo projektą, kuriuo siūlome taikyti lengvatinį PVM tarifą visoms medžiagoms, medicininėms priemonėms, instrumentams ir aparatams, naudojamiems odontologijoje.

Visi žinote, kad odontologijos paslaugos brangios, didžiąją dalį jų teikia privačios įstaigos. Pradėjus žiūrėti, koks tarifas taikomas kitose šalyse, pasirodė, kad kai kuriose kaimyninėse šalyse, ypač Lenkijoje, taikomas kur kas mažesnis PVM tarifas.

Matydami Teisės departamento pastabas suprantame, kad projektas nėra tobulas, bet jį tikrai galime patobulinti svarstymo metu, todėl prašyčiau pritarti po pateikimo. Be abejo, reikėtų Vyriausybės išvados. Ji galėtų įvertinti teikiamą projektą arba, pasinaudojusi gerąja praeitų metų praktika, kai buvo teikiamas biudžeto projektas, kartu su biudžeto projektu, jeigu bus įvertinta, kad tas projektas gali atnešti naudos visuomenei ir atpiginti paslaugas, tą pasiūlymą teikti kartu su valstybės biudžetu. Kiek teko skaityti, sveikatos ministras irgi sako, kad šis siūlymas yra svarstytinas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju autoriui. Klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Teisės departamentas iš tikrųjų pa- teikė daug pastabų ir jos yra esminės. Aš noriu paklausti, kaip jūs vertinate jas ir ar galvojate į jas atsižvelgti?

Iš esmės jūsų projektas prieštarauja 112 direktyvai dėl PVM. 98 straipsnio 1 ir 2 dalyse nu- matyta, kad valstybės narės gali taikyti lengvatinius tarifus tik direktyvos trečiame priede nusta- tytoms kategorijoms priklausančių prekių teikimui ir paslaugų teikimui. Tai, ką jūs įrašėte į savo projektą, neįeina į šį trečią priedą.

Taip pat reikia pažymėti, kad tos medžiagos, tie prietaisai gali būti naudojami ir ne odonto- logijoje. Pavyzdžiui, paimkime žaizdų tvarkymą. Antiseptikai, siūlai ir visa kita gali būti naudo- jami ne tik odontologijoje, bet ir kai kur kitur. Tai ne tik prieštarauja direktyvai, bet ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 3 daliai, Mokesčių administravimo įstatymui. Ką jūs apie tai gal- vojate? Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš galvoju, kaip sakiau, kad įstatymo projektą galime tobulinti, nes direktyva galioja ir kitoms šalims – ir Lenkijai, ir visoms kitoms. Jos tą yra realizavusios vaistų ir medicinos pagalbos priemonių eilute. Mes nenorėjome siūlyti 5 % PVM lengvatos, manėme, kad galėtų būti 9 % lengvata, tarėmės su Odontologų rūmais ir kitais asmenimis, todėl rizikavome ir įrašėme atskirą 6 punktą. Bet paprasčiausiai tą 6 punktą perrašius ir papildžius 4 punktą, kas yra padaryta ir kitose šalyse, dėl tos eilutės, skirtos vaistams, tarifas vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms stotų į savo vietą. O kitus dalykus, smulkmenas galima pataisyti. Aš manau, kad Teisės departamento prirašyta abejotinių pastabų „galbūt“, „gal“, bet kai kurios jų neturi rimto pagrindo.

PIRMININKĖ. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas kolega Antanai Matulai, šių paslaugų kainos iš tiesų labai aukštos, todėl daugeliui žmonių sunkiai prieinamos. Aš ir daugelis iš jūsų dėl odontologinių pa- slaugų prieinamumo gauname nemažai gyventojų nusiskundimų. Lengvatinis 9 % tarifas taiko- mas knygoms, laikraščiams, keleivių pervežimui ir t. t. Ar tikrai, paskaičius knygą, kartais len- gviau gyventi, negu gyventi be dantų? Žinoma, svarbu ir knyga, be jos nėra žmogaus intelekto vystymosi, tačiau pamažintas tarifas sumažintų kainas ir padidintų šių paslaugų prieinamumą. Man kyla abejonių, gerbiamas kolega, ar visi paslaugų teikėjai į tai, ką jūs pateiksite, jeigu tai bus priimta, atsižvelgs ir atsižvelgę sumažins kainas gyventojams. Tai čia labai svarbi medalio pusė, norėčiau, kad jūs atsakytumėte.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties kyla tam tikrų abejonių, bet praeitų metų praktika rodo, kad kai buvo pasiūlyta ir su biudžetu patvirtintas 5 % PVM lengvata receptiniams nekompensuoja- miesiems vaistams ir kai Sveikatos apsaugos ministerija įvykdė derybas su atstovais, tai išties dėl to kai kurie vaistai atpigę. Tai manau, kad ta praktika galėtų būti panaudota ir dabar. Man teko kalbėtis su Odontologų rūmų vadovu, jis patikino, kad jie pasiruošę šnekėtis, derėtis, ir patikino, kad iki 10 % paslaugos tikrai papigėtų.

Noriu pasakyti dar vieną naujieną, kad, pasirodo, didžioji dauguma odontologų, vėl man sa- kė rūmų atstovai, dabar vyksta į Lenkiją, kur yra daug mažesnis PVM, ir *tašėmis* vežasi priemo- nes, medžiagas. Dėl to valstybė negauna nieko, net lengvatinio tarifo, nes didžioji dauguma sto- matologų, man taip buvo pasakyta, vežasi priemonės, kurios yra daug pigesnės. Tai tokiu atveju valstybė turėtų naudoti, nes dėl kelių procentų skirtumo, nedidelio PVM, atsirastų transporto išlai- dos, jie nevažiuotų, pirkėtų čia, valstybė gautų kad ir tą 9 % PVM lengvatą, o paslaugos, kaip man garantavo, tada papigėtų iki 10 %. Bet čia vėlgi turime susiderėti, turime pasirašyti sutartį, ką daro Vyriausybė, ką kartais daro Sveikatos apsaugos ministerija, vaistų pavyzdys. Aš esu optimistas, nes nieko nedaryti neįmanoma. Šiandien yra galimybė turėti 5 % lengvatą, bet tas sąrašas iš esmės yra pasenęs, juo nesinaudojama. Kaip sakiau, didžioji dalis medžiagų vežamos iš Lenkijos *tašėje*.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, aš manau, matome pavyzdį, kaip, prisidengiant geru dar- bu, bandoma sukurti elementarias teisės spragas. Jeigu pažiūrėtume į formuluotes, kad yra prie- taisai, naudojami odontologijoje, tai, tarkime, tas pats rentgeno aparatas gali būti naudojamas ondo- tologijoje ir gali būti naudojamas ne odontologijoje. Tokiu atveju vėl kyla klausimas, kuriam apa-

ratui mes taikysime PVM lengvatą, o kuriam netaikysime. O galbūt, nupirkus su taikyta PVM lengvata, paskui tiesiog tas aparatas atsidurs ten, kur lengvata negalėtų būti taikoma, tarkime, kur nors kitur, ne privačioje įstaigoje. Manychiau, tikrai teisės aktai neturėtų kurti kokių nors teisės spragų ir sukurti tokių situacijų, kurios leistų apeiti ir piktnaudžiauti negeravaliams subjektams įstatymo raide, gaunant tam tikras lengvatas. Manychiau, kad tokia dviprasmiška situacija, tikrai yra labai palanki įvairių medicinos prietaisų gamintojams.

Šiuo atveju būtų toks klausimas, mes jau matėme jūsų pamokas su pensijų fondais, kai pasirodė, kad nunešėte privatininkų projektus į Konstitucinį Teismą. Tai šiuo atveju neišlįs kokia nors UAB „Limeta“ ar kokia kita UAB, kuri padėjo projektą rengti?

A. MATULAS (TS-LKDF). Ką aš galiu, kolege, jums atsakyti? Aš matau iš karto jūsų dviejų nusistatymą prieš mane ir, kaip sakoma, tos ambicijų gaidelės išlenda ir užgožia tas krikščioniškas vertybes, kurių mes abu tikriausiai turime, ir įtarinėjama. Bet čia jūsų valia. Mano su kolegomis siūlymas yra toks, kokį mes pateikėme. Šį projektą rengiau aš pats asmeniškai.

Kitas dalykas, jei jūs nematote problemų ir galvojate, kad tas įstatymas negali būti patobulintas, o jį patobulinti yra labai paprasta, tai nebalsuokite. Bet aš tikiuosi, kad Seimas vis dėlto apsispręs ir leis pradėti svarstyti šį įstatymo projektą. Kreipsimės į Vyriausybę. O tada atsiranda galimybė Vyriausybei galvoti. Nes toliau nieko nedaryti matant, kaip auga, aš aiškinamajame rašte parašiau vieną nedidelį pavyzdį...

PIRMININKĖ. Trumpinkite.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...iš Statistikos departamento, kaip auga odontologinių paslaugų kainos, tai ką padarysi tada. Bet aš tikrai raginu ir prašau balsuoti. O patobulinti įstatymo projektą yra labai paprasta.

PIRMININKĖ. Klausia J. Jarutis. Nėra. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Nors ir gaunat nemažai kritikos, bet iš tikrųjų problema egzistuoja nemaža, ypač protezavimo. Iš tikrųjų manau, kad susitarimai būtų svarbūs. Ar tik įmanoma būtų susitarti su odontologais, kad, tarkime, tokiu pačiu kiekiu padidintų skaičių žmonių, kuriems protezuotų už tuos skiriamus valstybės pinigus didesnę kiekį, na, neprotezuotų, galbūt suteiktų paslaugų didesniai kiekiui žmonių? Iš tikrųjų ar tikite tokiu susitarimu ir ar jis formaliai turėtų kokią nors juridinę reikšmę? Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš tikiu tokiu susitarimu. Su žmonėmis žmoniškai šnekant visada galima susitarti. Tuo labiau kad patys odontologai mato, kokia yra problema, nes nemažai žmonių jau važiuoja gydytis į Baltarusiją. Žinau keliolika žmonių, kurie pasiėmę mėnesio atostogas važiavo, protezavo ir implantavo dantis Tailande, kur kainos yra gerokai mažesnės. Ir šiandien mano šneka su rūmų vadovu tikrai nuteikė optimistiškai. Jis be jokių abejonių sako, taip, iki 10 % manau, kad tikrai papigs. Sakau, situacija šiandien dviprasmiška. Jeigu tikrai didžioji dauguma odontologų važiuoja pirkti medžiagų tiesiog su krepšiais iš Lenkijos, tai valstybė negauna tų pajamų. Tai šis įstatymo projektas būtų naudingas ir valstybei, būtų naudingas ir visuomenei. Ačiū.

PIRMININKĖ. Nors laikas baigėsi, bet liko vienas V. Kamblevičius. Aš jam suteikiu žodį.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerai, ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų čia bus taikoma privatiems odontologijos kabinetams, bet jūs turbūt pats gerai žinote, kad daugiausia pensinio amžiaus žmonės gydomi valstybinėse įmonėse. Tai kur čia tas palengvėjimas bus?

A. MATULAS (TS-LKDF). Visiems čia taikoma. Visiems, visoms įmonėms, ir privačioms, ir viešosioms.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega, atsakėte į visus klausimus. Po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. Už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų protezavimas ir apskritai burnos reikalai labai susiję su sveikata, manau, kad kaip tik šioje srityje galime tikrai drąsiai paremti įstatymo projektą. Galbūt jis bus šiek tiek koreguojamas. Bet, kaip ir minėjau, pernai svarstant net biudžeto eilutę, kur kalbama apie protezavimą, buvo kalbama, kad pinigų nepakanka ir negalime suteikti paslaugų tiek, kokios yra eilės. O eilės yra dešimčiai metų. Manau, visos priemonės, kurios skirtos, ypač dėl dantų protezavimo, žmonėms, kurie negali už tai susimokėti, yra tikslingos ir reikalingos. Manau, pritarkime, o po to dar svarstykime komitetuose. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Kubilienė – prieš.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš turiu keturias priežastis, kodėl negaliu balsuoti už šitą įstatymą. Kaip jau minėjau, pirmiausia teisės aktai prieštarauja direktyvai, taip pat prieštarauja kitiems teisės aktams, apie kuriuos aš kalbėjau.

Antra priežastis, kad medžiagos, kurios gali būti naudojamos, medžiagos, prietaisai, kas tenai yra išvardinta, gali būti naudojama ir kitose srityse.

Trečia priežastis yra ta, kad siūlomos nuostatos yra neaiškios, neapibrėžtos ir nekonkrečios. Projekte rašoma – PVM sumažinti visoms medžiagoms. Ką tai reiškia visoms medžiagoms? Medicinos priemonėms, instrumentams bei aparatams, naudojamiems odontologijoje.

Ir ketvirta priežastis. Praktika jau parodė, kad, sumažinus PVM, pavyzdžiui, viešbučiams, kainos nesumažėjo. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad absoliuti dauguma odontologijos paslaugų yra privati veikla. Kaip čia buvo užduotas gerbiamo V. Kamblevičiaus klausimas, tai rodo, kad jeigu mes rūpinamės tais vyresniais žmonėmis, kurie eina į valstybines įstaigas dėl odontologijos, šitos paslaugos iš tikrųjų neatpigs. Manau, kad ir tiems, kurie moka, jos neatpigs.

Manau, kad čia reikėtų kitų priemonių. Galbūt valstybinėse įstaigose didinti odontologų įkainius. Tai turėtų būti kompleksinės priemonės. O pats projektas, manau, yra tiesiog populistinis ir negaliu už jį balsuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuojame.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 20, prieš – 10, susilaikė 30. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad tobulintume projektą, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 58 Seimo nariai: už – 29, prieš – 29. Lygu.

Gražiname tobulinti, nes atmesti reikia 36 balsų.

Gerbiami kolegos, paskutinis klausimas yra Seimo narių pareiškimai, bet dabar žiūriu, kad N. Puteikis atsiėmė.

A. Matulas dar repliką. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties aš gerbiu jūsų poziciją, jūsų balsavimą. Man užkliuvo tik keli dalykai. Jeigu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė mano, kad bandymas atpiginti odontologines paslaugas, kurios daugumai žmonių tampa neprieinamos, yra populizmas, tai čia yra jūsų požiūris ir visuomenė tą išgirs.

O kolegai A. Kirkučiui irgi noriu padėkoti. Labai daug šnekate apie sveiką gyvenseną komitete, kuriate projektus, konferencijas, visa kita, ir mes bandome jus palaikyti. Bet kai teikiama Statuto pataisa, kuri iš esmės daug ką spręstų, jūs susilaikote vien dėl to, pasižiūrėjęs į kairę, kad jums taip liepia. Tai yra žema iš jūsų pusės. (*Balsai salėje*)

17.44 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš dar turiu perskaityti vieną Užsienio reikalų komiteto posėdžio protokolą, kad nutarta sudaryti Seimo Tarpparlamentinių ryšių su Libano Respublika grupę. Pritarta komitete bendru sutarimu.

Ir dar viena informacija. Valdybos sprendimu rytoj yra kviečiamas nenumatytas plenarinis posėdis, kuris prasidės 9 valandą. O dabar registruojamės.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai.

Taigi rugsėjo 27 dienos vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adamkus Valdas 22
Anušauskas Arvydas 11, 24, 26, 36, 42, 44, 45, 46, 47, 48
Armonaitė Aušrinė 8, 18, 22
Ažubalis Audronius 17, 24
- Bacvinka Kęstutis 13, 14
Bakas Vytautas 10
Baškienė Rima 7, 14, 15, 23
Baublys Juozas 29
Beinoravičius Darijus 15
Bernatonis Juozas 10, 19
Bilius Arvydas 31
Bilotaitė Agnė 35, 36
Burokienė Guoda 40
- Dagys Rimantas Jonas 55
Degutienė Irena 23, 31, 35
Dumbrava Algimantas 28
- Gelūnas Arūnas 29, 30
Gemskis Gediminas 12
Gentvilas Eugenijus 8, 11, 15, 16, 20, 30, 32, 33, 34, 41
Glaveckas Kęstutis 7, 27
Gražulis Petras 9, 28
Gumuliauskas Arūnas 38, 46, 48, 49
- Jarutis Jonas 26, 41, 61
Jovaiša Marius 24
Jovaiša Sergejus 7, 8, 29, 33, 54
Juknevičienė Rasa 11
Juozapaitis Vytautas 39, 48, 49, 50, 51
Juršėnas Česlovas 33
- Kamblevičius Vytautas 47, 50, 51, 53, 61, 62
Karbauskis Ramūnas 11, 20, 33
Kepenis Dainius 56
Kirkilas Gediminas 11, 12
Kirkutis Algimantas 56, 62
Kubilienė Asta 55, 56, 60, 62
Kubilius Andrius 16
Kukuraitis Linas 30
Kupčinskas Andrius 31, 42, 43, 44, 45, 51
- Landsbergis Gabrielius 11
Lubys Bronislovas 33
- Majauskas Mykolas 7, 9, 10, 12, 28, 29
Martinėlis Raimundas 59
Masiulis Rokas 27, 29, 30, 31, 41
Matulas Antanas 30, 31, 55, 56, 59, 60, 61, 62
Mažeika Kęstutis 13
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 48
- Navickas Andrius 41, 53, 55
Navickas Kęstutis 28
Nekrošius Vytautas 54
- Norkienė Aušrinė 7, 8, 9, 32
- Obama Barakas (Obama Barack) 24
Olekas Juozas 59
- Paleckis Justas 45, 46
Pavilionis Žygimantas 17, 18, 24
Popovienė Raminta 30
Pranckietis Viktoras 7, 15, 16, 33
Puidokas Mindaugas 13, 19, 22
Pupinis Edmundas 15, 27, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 49, 58, 61
Puteikis Naglis 11, 53, 54, 62
- Rastenis Vytautas 14
Razma Jurgis 13
Rinkevičius Viktoras 26, 37, 56
Rutkūnas Tauras 15, 16
- Sabatauskas Julius 8, 20, 21, 27, 28, 44, 47, 50
Saudargas Paulius 47, 51
Sysas Algirdas 8, 10, 11, 15, 29, 46, 48
Skaistė Gintarė 57, 58
Skardžius Artūras 18, 36, 38, 39, 43, 51, 56
Skvernelis Saulius 27, 28, 29, 30, 31, 32
Sniečkus Antanas 45, 46
Stacevičius Lauras 58
Stalinas Josifas (Stalin Josif) 47
Stančikas Andriejus 14
Staniuvienė Levutė 49
Starkevičius Kazys 24, 25, 26, 30, 41, 44, 47
Stasiškis Antanas Napoleonas 46
Steponavičius Gintaras 37, 39
Strelčiūnas Algis 12, 44
- Šakalienė Dovilė 49, 52, 53
Šapoka Vilius 9
Šarknickas Robertas 43
Šedbaras Stasys 23, 39, 40, 54
Šimonytė Ingrida 10, 12, 52, 53, 54
Širinskienė Agnė 9, 10, 14, 33, 36, 54, 60
- Talmont Leonard 20
Tamašunienė Rita 7, 12
Tomilinas Tomas 21, 58
Trampas Donaldas (Trump Donald) 24
Tumėnas Stasys 15, 22, 38, 45, 47
- Urbšys Povilas 32, 33
- Vainiutė Milda 20, 21, 22, 23, 33, 34
Valiukevičiūtė Ona 48, 50
Vareikis Egidijus 16, 17, 18, 19, 20, 24
Vasiliauskas Gediminas 53, 54, 58
Vinkus Antanas 14, 60
- Zananavičius Albinas 23, 24, 25, 26

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*